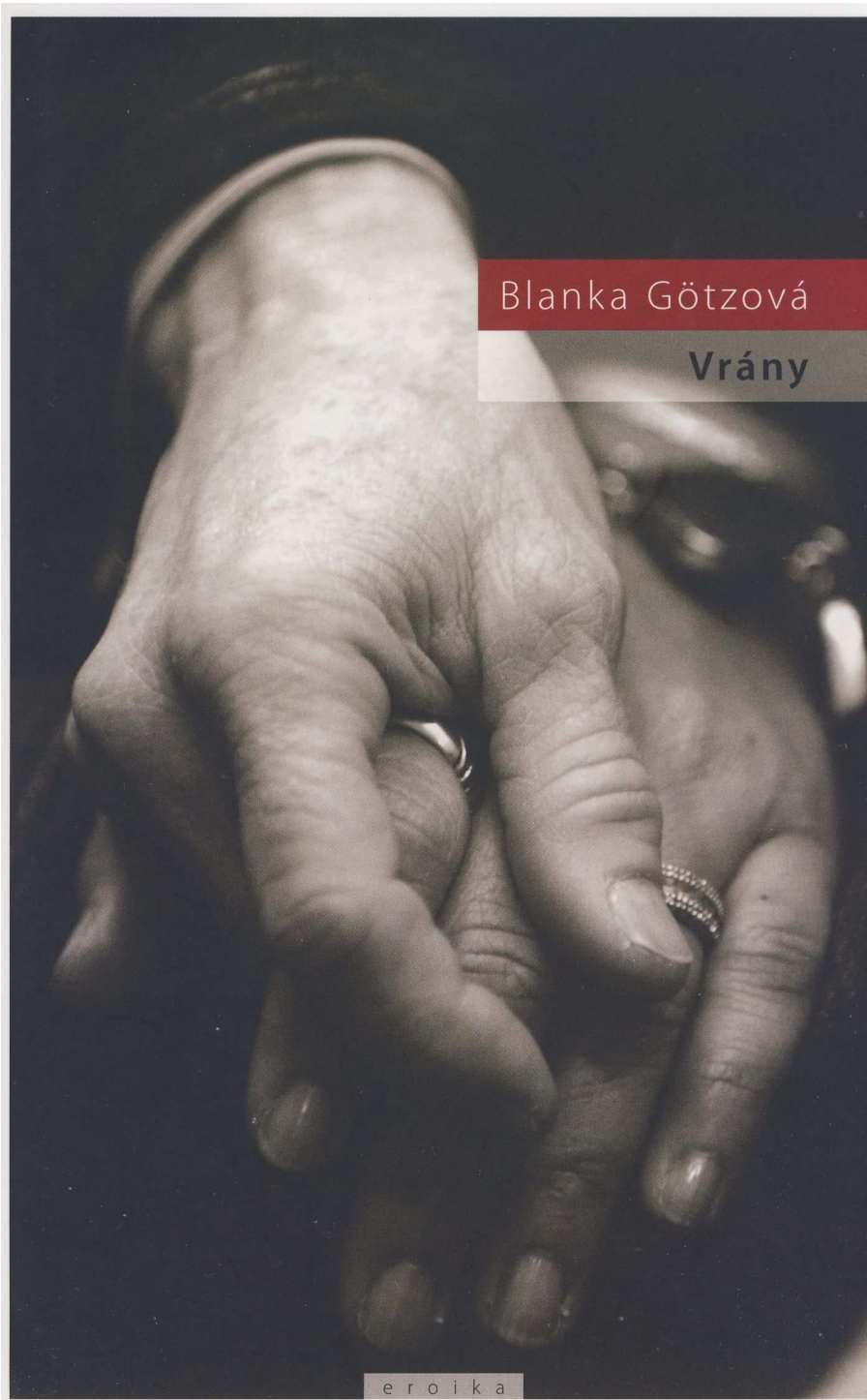

Blanka Götzová

Vrány

Lukáš a Liliana jsou přátelé z nejvěrnějších. Zatímco Liliana žije velmi aktivním životem, Lukáš tráví čas povětšinou zavřený v pokoji a přemýšlí nad stavem světa a svého nitra.

Jde o rozdílnost náhledů a povah, o jejich protiklad a současně doplňování se. Zatímco Liliana řeší vcelku běžnou lásku, Lukáš se svou samotou a odtržením se od světa vyrovnává s faktem, že je homosexuál. I on se snaží pomalinku vykukovat z ulity, potíží je, že objekt jeho zájmu je stejný s Lilianiným. A ještě horší je, když Lili, ta vždy vlídná utěšitelka, náhle není... Dokáže poté Lukáš nabrat trochu sil a žít dál s tím, co mu anděl v podobě Lili předal?

Blanka Götzová (nar. 1984) prožila dětství na jihomoravském venkově a nejvíce ji ovlivnil pobyt ve vesnici Kasárna. Po dokončení obchodní akademie pracovala jako účetní a současně se věnovala výtvarnému umění a tvůrčímu psaní. Roku 2008 se odstěhovala do Znojma, opustila svět účetnictví a začala se plně věnovat literární a výtvarné činnosti. Román *Vrány* je její prvotinou.

Hledal Lilianu. Procházel jednu místnost za druhou – bezvysledně. Zneklidněl; začal se o ni bát. Báł se, že ji nenajde a že bude sám. Stál na dlouhé chodbě s červeným kobercem a díval se do tmy. Ze dveří, přímo naproti němu, byly slyšet zvuky. Sklopil hlavu.

Vzdechy a steny a jemný smích.

Věděl, komu patří.

Otočil se a sešel do obývacího pokoje – Viktor tam nebyl. Několikrát se rozhlédl a pak začal opět procházet místností, aby ho našel.

„Viktore?“ zašeptal. Žádná odpověď. Začaly se ho zmocňovat zvláštní pochybnosti.

„Jsem nahoře,“ zaznělo v patře. Vyšel schody a ocitl se opět na chodbě.

„Ještě výš.“ Zadíval se nad sebe – je v podkroví; po úzkých schodech na konci chodby vylezl nahoru.

Viktor ležel na zemi, sám. Díval se střešním oknem na nebe, na hvězdy a na měsíc, díval se na všechno a na nic, díval se na mě – nikdy nezapomenu. Přišel k němu a zůstal nehybně stát, jako by se rozhodoval, jako by stál před velkým problémem. Viktor zvedl hlavu a podíval se Lukášovi do očí.

„Mohu si k tobě lehnout?“ zeptal se Lukáš. Viktor pokynul hlavou. Položil se; nad jeho hlavou bylo velké okno a jemu se zdálo, že vidí celý vesmír.

„Není to nádherné?“ zeptal se Viktor.

Cena 280 Kč

ISBN 978-80-86337-86-9

9 788086 337869

© Blanka Gotzová, 2009

© Eroika, 2009

ISBN 978-80-86337-86-9

Haně Čechovské ml.

„Spíš?“

„Ne. A ty?“

„Nemohu.“

◆ ◆ ◆

„Mám strach.“

„Taky se bojím...“

◆ ◆ ◆

Jednou se jistě všichni probereme ze snu, který nesníme. Žijeme ho. Ale jen málo z nás bude moci pokračovat ve své existenci dále, dokud opravdu neodejde. Snad někdy pochopíme, snad si někdy uvědomíme naši podstatu. Nic nemáme, umíráme. Přece však musí být i nám podobní, nejsme, nemůžeme zde být sami. Život se pojednou jeví tak osamělý, nenaplněný, cosi uvnitř nás je prázdné. My to cítíme, ale nevíme, jak se tomu bránit, neznáme všechny cesty, kterými bychom se mohli dát; a pokud je známe, nevíme, jak se po nich chodí. – Vlevo, či vpravo? Nebo uprostřed? – Ne, a je velmi malá šance, že bychom se kdy odvážili na ně vstoupit. Ale čas se mění, my se měníme, svět se mění, věci se mění, i cesty se mění; staré zarůstají a upadají v zapomnění a nové se budují. Trýzeň, ano trýzeň, to pociťuji.

Zavřel oči a překulil se na levý bok, ležel na posteli, okolo něho bylo různě poházeno mnoho polštářů. Někdy... někdy snad lidé pochopí. Mnoho jich ještě neví – mám strach, že se ani nedoví. Lidé si snad myslí, že dosáhli největšího stupně vývoje ve své inteligenci, neboť jak si mám jinak vysvětlit větu – On si totiž myslí... – jak mohou vědět, co si myslím?! Nikdo to nemůže vědět, mohou jen předpokládat, chybně předpokládat, protože stačí trochu pozměnit směr vnímání a mé myšlenky se přesunou do jiných dimenzí. Lidé se považují za nejvyspělejší druh, ale ani si neuvědomují, jak tento nejvyspělejší druh může ublížit – a ubližuje.

Samota.

Posadil se na postel a rozhlédl se po svém uboze prázdném pokoji. Oči mu přeskakovaly ze skříně na psací stůl, až našly bezpečné útočiště v temném koutě pokoje, kam nemohl svit slunce. To místo lahodilo jeho náladě, jeho vnitřnímu já. Náhle si uvědomil, že je sám. Celou dobu to věděl, ale pojednou se mu představa stala skutečností. Cítil se prázdný; sám a prázdný; vše pro něho bylo cizí, pokoj byl cizí,

skříň byla cizí, psací stůl byl cizí, polštáře na posteli byly cizí, postel byla cizí, sluneční světlo bylo cizí a vzduch se zdál těžký – byl cizí.

Sesunul se z postele na zem na koberec, kde se stočil do malé kuličky a začal plakat. Nevěděl proč. Nepřemýšlel nad tím; nedovedl to; uměl cítit a cítil.

Člověk je zvláštní tvor – když je mezi svými vrstevníky, snaží se je co nejrychleji opustit, ale když je opět sám, posteskuje si. A Lukáš plakal. Nebyl to ale ten bouřlivý pláč, kterým pláčou malé děti a který je slyšet na míli, ale tichý usedavý pláč bezmoci, bez naděje na změnu.

Na oblohu se přihnaly mraky a přikryly slunce, zvedl se vítr a na zem padla ponurá atmosféra; bude pršet. Otočil hlavu k oknu – otevřel jedno oko, potom druhé; chvíli jen tak ležel. Je překrásné ležet a nic nedělat, uvolnit mysl a nechat poslední slzy zaschnout na bílé kůži. Prší.

Kapky létají vzduchem a s radostným křikem se rozprskávají o plechový okap a narážejí s duněním do oken, jejich divokost je majestátní; ony žijí, právě nyní pijí plnými doušky z poháru života.

Hřmí – pouсмál se; blesk se mihl na černé obloze a po něm ohlušující rána – zamrazilo ho. Opět rána; ječící kapky jako by se chtěly prodrat do jeho pokoje, den ztratil svou nadvládu – přišla noc. Rozhlédl se; pohled těkal na všechny strany, hledal bezpečí. Teď pochopil, vždy bude sám, jeho život bude propletený samotou, bude mít co do činění s osaměním – skličující představa; o to horší poznání pravdy. Báł se – ne deště, ne bouřky; sám sebe.

Ráno svítilo slunce – prahlo, žhnulo a již v tuto ranní dobu spalovalo svojí silou vše, kam jeho paprsky dosáhly. Vstal unaveně z postele; ještě by rád spal, ale to se zdálo nemožné. Měl pocit, že svit proniká i pod jeho mohutnou péřovou příkrývku, která v tomto období hrála více než dost; paní Allensteinová mu mnohokrát říkala, že mu dá lehčí deku, pod kterou není takové teplo a která je příjemnější, ale Lukáš si nikdy nedal domluvit, vždy chtěl spát jen pod svojí peřinou.

Když se znaveně protáhl, přišel k oknu a otevřel je. Nadechl se ranního vzduchu, který mu připadal velmi osvěžující a něžný.

Pocítit vítr na tváři...

Zavřel oči.

Umět tak létat; vznést se do oblak a letět; musí to být překrásné, ano, jistě je to nádherné. Letět a zanechat za sebou všední život, všechny starosti a problémy, pocítit stav beztlíže, mít svobodu, nebýt závislý, vázaný... Vznést se a potom padat s vědomím, že se nám nic nestane. Bezpečí a nekonečno; to všechno na nás čeká, volá nás, ale my buď neslyšíme, nebo neumíme odpovědět – není naděje. Bezmoc.

Otevřel oči a pootevřel více okno, takže závan větru rozevlál záclonu; přece stačí jenom skočit, skočit a nechat se unášet a vítr okolo a bezpečí, musí to jít. – Ale já mám strach. – Čeho se bojíš? Není nic, co by ti ublížilo. Poznej ten pocit, toužíš po něm a nyní máš šanci. Šanci letět! Nyní, kdy svět ve svém hektickém stavu neví co dříve, dostáváš možnost poznání. Odmítneš? – Ne, ale mám strach. – Z čeho? – Já nevím. – Nevíš? – Že tam budu sám. – Sám? Co je to být sám? Jsi to ty? Nebo ona? Či on? Nejsme to tak náhodou my všichni? Každý z nás je sám. Tak nač ten strach, když všichni budeme s tebou? Nemusíš se bát, nikdy tě neopustím. – Ano, vím, ale přesto jsem tady uvnitř prázdný.

Zavřel okno a sedl si do křesla, díval se na zem; člověk by řekl, že se dívá do útrob prázdnoty, ale on hleděl tváří v tvář věčnosti. Nevěděl, ani si neuvědomoval, ale ona neskutečnost ho s pochopením sledovala, stejně jako Lukáš sledoval ji; vzájemný dialog skrytých pohledů, každý sám na své uzavřené straně časoprostoru, a přesto sobě na dosah ruky.

Nikdy se nedotknou – dokud jeden nepřejde...

Liliana se zastavila u černých domovních dveří, upravila se a zazvonila; zámek dvakrát cvakl, klika se pohnula a robustní dveře se daly do pohybu – vykoukla Lukášova hlava.

„Ahoj,“ řekl; stačilo to, nadšený tón plný očekávání a vzrušení mluvil dostatečně za nepotřebná slova.

„Ahoj,“ odpověděla Liliana, natáhla ruce a objala ho. Teď to bude v pořádku. Je tady Lili. Moje milovaná Lili. Kdyby tento okamžik mohl trvat věky, zase spolu, my dva, jen my dva, nikdo další...

Slunce urputně žhnulo a Lukáš pocítil na svých holých rukou, jak paprsky prostupují kůži a postupně ji spalují, ale bylo to příjemné, byl to sluneční svit a toho se nelze nasytit.

„Pojď dál, Lili,“ vyzval Lilianu; zavřela dveře. Vešli do prostorného obývacího pokoje se spoustou obrazů na stěnách; byly všude, nebylo jediného místečka, kde by nevisel obraz. Uprostřed byl nízký dřevěný starodávný stůl, okolo něhož byla velmi nezvyklá křesla, která budila dojem středověku, kdy se světem potulovali zatracení rytíři bezejmenných skutků a v mocných hradbách hradů plakaly nešťastné nevěstky; zem byla pokryta parketami a na nich ležel kulatý červený koberec s východními ornamenty. Všude byly malé lampičky, které v noci jistě musely vytvářet nezapomenutelnou náladu. Dýchala zde netypická atmosféra pro nynější století a nynější stereotypní život.

Technika je ovšem nezastavitelná. I v tomto pokoji se vyskytoval televizní přijímač a hifi věž, které byly důmyslně schované, aby nevynikaly. Liliana zamířila ke křeslu, sedla si, kabelku položila na stůl a otočila se k jedinému oknu v této místnosti, jež zabralo celou stěnu, aby sem pronikalo dostatečné množství slunečních paprsků.

„Chceš udělat kafe? Upekl jsem dobrou buchtu, donesu ti ochutnat,“ řekl a zadíval se na Lilianu, která otočila hlavu, aby lépe viděla, a usmála se. Odběhl do kuchyně a dal vařit vodu, mezitím nakrájel buchtu a přenesl ji na ták; když byl hotov, donesl vše na stůl do obývacího pokoje. Liliana se nahnula a do hrníčku si dala dvě lžičky černého prášku, zalila vodou a přidala cukr a mléko, poté zamíchala; usrkla a vzala si kousek buchty. Donesl si hrnek s čajem, sedl si do křesla vedle Liliany a nabídl si také kousek buchty. Věděl, že to není zrovna nejlepší snídaně, ale jemu to chutnalo – proč ne? Má rád buchty, mohl by se jich ujíst; nejraději má však ty své, domácí, protože kupované jsou druhý den už suché a tvrdé a každý den nato se jejich stav katastrofálně zhoršuje, takže pokud kupované, tak jediné hned první den sníst, neboť déle otálet s jejich spotřebou není nejlepší nápad. Nyní zde však byly ty jeho...

„Jak je na tom Artur? Máš o něm nové zprávy?“ zeptal se; Liliana se napila.

„Nic, nezval se mi. Asi nemá kredit. – Ale seznámila jsem se se dvěma kluky.“

„Aha,“ řekl lhostejně a pustil televizi. Nedávali nic, co by ho zajímalo. Vypnul ji. „Nepůjdeme nahoru, Lili?“ Liliana se zvedla,

vzala si svůj hrníček s kávou a šla – dům znala důvěrně; přece jenom zde byla skoro každý den.

Když došel do svého pokoje, viděl Lilianu sedět v křesle, sám si sedl na zem k posteli. Začala se mu vrtat ve věcech, dokud si všechno důkladně neprohlédla – Lukášovi to nevadilo, bylo mu to jedno.

Jak jsi daleko v Krokodýlech?“ zeptal se a pohládl Nelu. Nela byla fenka; miláček. Liliana se rozesmála.

„Pořád stejně.“

„Aha, dalo se čekat; že jsem se vůbec ptal...“ Vzduchem se mihl polštář, který s duněním dopadl Lukášovi na hlavu; neváhal a okamžitě po Lilianě mrštil jiný. Netrefil se. Liliana se vyšvihla z křesla, chytla za roh největší z polštářů, jenž se dal najít v této místnosti, a pustila se do bezlítostného útoku. Věděl, že se takové síle nemůže vyrovnat, proto se snažil odplazit do bezpečí – pod postel; když už se zdálo, že nepřiletí žádná další rána a on bude moci v poklidu zalézt do svého úkrytu, chytla ho Liliana za nohy a tahala ven. Rezignoval, sice ještě projevoval jisté náznaky vzdoru, ale už před započatím této bitvy bylo rozhodnuto.

Únava.

Liliana si lehla na postel. Lukáš klesl na zem. Lapal po dechu.

Ticho.

Ve vzduchu se vznášely obláčky nepatrného prachu. Pociťoval tlukot svého srdce – bum – bum – bum... Otočil hlavu na bok. Jeho oči rázem vnímaly očima zvířete; nenasatného zvířete, které je nyní na pokraji svých sil a touží, velmi touží odklusat do své nory, kde se v poklidu schoulí a bude vyčkávat naplnění svých dnů. Jeho mysl však byla prázdná, aby se dokázal na své pocity plně soustředit – bum – bum – bum...

„Potřebuješ chlapa,“ věta, která měla mnohem hlubší myšlenku a kterou myslél naprosto vážně.

„Já vím,“ zachichla se Liliana, ale rázem utichla ve smutném poznání. Náhle se posadila na postel. „Obleč se. Půjdeme se podívat ven.“ Ani se nehnul, líbilo se mu takto ležet, takto neplánovaně ležet; dalo by se to nazvat stavem beztlíže, jenom byl připoután neviditelnými pouty...

„Můžu jít tak, jak jsem...?“ spíše se ptal, než konstatoval zuboženou skutečnost, protože věděl, jak si Liliana potrpí na svůj vzhled, obzvlášť nyní, kdy se snaží „někoho“ si najít, a taky dobře věděl, že Liliana se snaží někoho najít i pro něho, pro Lukáše.

„Takhle s tebou nikam nejdu. Chci vypadat hezky, a ty s prominutím vypadáš jako bezdomovec.“ Jako bezdomovec? Mám se smát nebo se urazit? Tyto kalhoty jsem dostal darem od babičky a triko je od strejdy.

„Je to moje oblíbené oblečení,“ tiše špitl.

„Já jenom chci, aby ti to slušelo,“ řekla Liliana a pomohla Lukášovi vstát. Slušelo! Pro koho? Nikoho nemám, ani o nikoho nestojím; mým údělem je být sám – navždy sám. Neumím dlouho žít s lidmi. – Ano, vždy od nich utečeš. – Nemohu za to. – Ty že za to nemůžeš!? Tak se na sebe podívej! Takhle se oblékáš naschvál. – Já... – No? – Nejsem jiný, jenom sám sebou; žiji podle sebe. – Podle sebe? Sám se sebou jsi v rozporu. Bojuješ ve svém nitru a ani nevíš s kým. Jsi to vůbec ještě ty?

Liliana si povšimla Lukášova zamyšleného výrazu ve tváři.

„Dobře, klidně pojď tak, já to přežiji.“ Usmál se a rychle tlačil Lilianu před sebou ze svého království. Dole Liliana elegantně vklouzla do svých bot, zatímco Lukáš seděl na dřevěné podlaze a zavazoval si plátěné tenisky.

Poledne; venku prahlo slunce. Žár je ihned pohltil. Šli po ulici vedle sebe; svojí výškou sahal Lilianě ke krku, i když byl skoro o tři roky starší. Muži, kteří je míjeli nebo kteří projížděli okolo v autech, se otáčeli a pohledy pošilhávali po Lilianě.

„Vidiš, jak se na tebe dívají. Stačí tak málo a můžeš je mít všechny,“ řekl a trochu se usmál jednoduchosti života; Liliana napnula hrud' a kráčela ještě hrději než doposud.

„Půjďme si sednout do parku?“ navrhl, Liliana souhlasně kývla hlavou. Prošli pár ulic, několikrát zdolali přechody pro chodce, míjeli neznámé lidi, pro které i oni byli neznámí, až stanuli pod korunami stromů. Liliana se usadila na lavičku. Chvilí stál nad ní a pozoroval dění kolem sebe, poté si lehl na trávu, rukama si podložil hlavu a sledoval prosvítající sluneční paprsky, kousky modré oblohy a

poletující listí. Dusný vzduch, který mu nedovoloval se patřičně nadechnout, zde ztratil svou nadvládu – místo něj se prostorem proháněl vlhký vánek, jenž příjemně chladil a zároveň nestudil.

Liliana vytáhla z kabelky svůj mobilní telefon a začala z nudy prozvánět své kamarády, některému i zavolala a nejméně půl hodiny se s ním bavila o všem možném, co ji nyní napadalo. Procházející lidé se na ně dívali. Liliana někdy sklopila zrak; ale pro Lukáše to nic neznamenal, žil si svým životem a nestaral se o názory druhých. Pro něho všichni nebyli zcela svobodní, i když o sobě prohlašovali, že jsou – řídili se módou, tím, co nyní frčí, dělali to, co dělali jiní, neměli svůj vlastní svět, svoji vlastní osobu – byli to lidé takzvaně dokonalí, kteří by nikdy nevybočili z nepsaných kolejí „slušného chování“; pro Lukáše to byli lidé bez fantazie, nedovedli – neuměli – žít. Jejich povrchní podstata jim neumožňovala se svobodně rozvíjet.

Lidé bez hlubšího prožitku existence – říkal jim ztracenci, neboť oni byli ztraceni hluboko ve své naivitě o dokonalém životě. Lidé... – mnohdy se mu protivilo vyslovit samotné to slovo. O co se snaží? Žijí si svůj nesmyslný život, stále se za něčím honí a spěchají, budují si kariéru! Hlupáci – ztracenci. Upadli na dno své vyspělosti. Barbaři, kteří se snaží stále najít nové, ale svým dychtěním ničí a pustoší – nemají srdce – to už dávno ztratili a zapomněli, k čemu se používá. Nedovedou se smát, a pokud ano, tak jen přihlouplým situacím v jejich přihlouplém životě. Jsou snůška zmarů a nevyjádřených pocitů a přání. Umějí jenom brát a chtít – lidé... Oni nevědí, co je to žít, nevědí, co je to plakat za deště, neznají

pocity jako věrnost či oddanost, neumějí milovat – oni jsou lidé – a pokud chceme přežít, musíme se chovat jako oni. Hlavně být bez lítosti.

Nikdy to nedokážu; nikdy nebudu jako oni...

Slunce překryl tmavý mrak. Posadil se a protřel si oči; všiml si, že vedle Liliany sedí kluci a vesele si povídají. Podívali se na Lukáše.

„Ahoj,“ řekl; chvíli si ho nevěřicně prohlíželi. Obrátil se k Lilianě. „Lili, prosím tě, kolik je hodin?“

„Budou tři; v kolik musíš být doma?“

„Asi už půjdu, chci být doma, než se vrátí rodiče,“ řekl a pomalu vstal, držel se lavičky a rozhlížel se, jako by se svět okolo výrazně změnil.

„Tak čau. Já tady ještě zůstanu,“ řekla Liliana a lišácky se ušklíbala.

„Ahojte,“ řekl klukům a šel. Slunce už zase vysvitlo a opět rozpalovalo ulice.

Večer mi napsal Richard, jestli bych s ním nechtěl zajít do Modré květiny, místní čajovny. Neodmítl jsem.

Do Modré květiny se chodí po schodech dolů, takže vám může připadat, že jdete do sklepa.

Tma, jen malé svíčky hořící na malých stolech ozařovaly místnost a tím dodávaly ještě větší tajemnost a soukromí návštěvníkům. Z šera se vynořila postava muže:

„Vítám tě.“

„Ahoj,“ odpověděl Lukáš. Richard odsunul proutěné křeslo, aby si Lukáš mohl sednout; počkal, až usedne, a poté se sám posadil naproti. Dívali se na sebe. Pohledy. Ticho. Tma. Svíčky. Dlouho se neviděli a nyní vše ponechávají tichu. Richard sklopil oči a otevřel dřevěnou knihu s výběrem čajů, Lukáš udělal totéž.

„Pokud ti mohu doporučit, tak Kapka rosy je výborná,“ řekl Richard.

„Nevím, já sem moc nechodím – ani nikam jinam.“ Richard se na Lukáše podíval, zavřel knihu.

„Asi si dám Tanec nohou.“

„Dám si to, co ty,“ řekl Lukáš. Měl velké nutkání se Richarda zeptat na Ingrid – Ingrid je jeho přítelkyně, bydlí v Komaně. Richard tam jel na bratrovu svatbu, zdržel se pouhý týden. Potkal Ingrid a velmi se do ní zamiloval. Lukáš neví, kolik je jí let, jaké je její druhé jméno, nikdy ji neviděl a svým způsobem mu po ní nic není; nebo by nic být nemělo. Přesto se však chtěl zeptat, jaká je, jak se chová a tak. Připadalo mu to hloupé. – Připadá mi to hloupé. Richard je můj kamarád a já se ho nedokážu zeptat, protože respektuji jeho soukromí, i když vím, že on by mi odpověděl. Vždy mi s trpělivostí odpovídá na všechny moje otázky a vše mi dokáže vysvětlit, když nechápu nebo něco nevím. Musím se přiznat, že pro mě byla velká rána, když jsem

se dozvěděl, že má známost; na druhou stranu mu to samozřejmě přeji, je můj kamarád, takže proč ne, budu rád, když bude šťastný – přesto mám v sobě divné pocity, když zde takto sedíme naproti sobě, chci mu toho tolik říci, ale nemám odvahu. Moc, moc chci – nedokážu; budu němě sedět a poslouchat jeho vyprávění, jeho život – jeho šťastný život s jeho šťastnou přítelkyní, jeho úspěchy a jeho prohry, jeho životní cíle a nápady, poví mi o sobě všechno, co budu chtít, i to, na co se ho nezeptám. Jenže... čas nám daný uběhne a každý si půjdeme opět svou cestou, a přesto se naše osudy budou stále setkávat...

Richard vyprávěl o sobě, o své rodině, o svých snech, prohrách, úspěších – jen málo řekl o Ingrid, jen to, že mu chybí. Lukášovi bylo s Richardem přesto dobře, jeho blízkost ho hřála u srdce.

Když dopili čaj a chystali se odejít, Lukáš vytáhl peněženku, aby mohl zaplatit.

„Ne, zaplatím,“ řekl Richard.

„Ale..., platil jsi minule.“

„Pozval jsem tě.“ Pozval mě – na to se nedá nic říci. Příště ho budu muset pozvat já.

Přišel číšník a Richard zaplatil; když šli do schodů, přidržoval Lukáše, aby nespádl, protože věděl, že se mu někdy točí hlava. Vyšli na ulici. Lukáš se otočil k Richardovi.

„Děkuji...,“ hledal vhodná slova na rozloučení.

„Doprovodím tě domů,“ řekl rychle Richard; Lukáš pokývl hlavou.

Ulice byly prázdné. Noc panovala ve spícím městě. Úplněk. Miluji noční procházky, kdy mi měsíc svítí na cestu, lidé jsou již dávno ve svých domovech, hvězdy mě pozorují ze své výše a já si kráčím dál. Zvedl se vítr a chlad prokluzoval oblečením na holé kůže. Lukáš se zatřepal.

„Jak se má Kvido?“ zeptal se.

„No, asi teď tvrdě pochrupuje, nebo kňučí, aby ho někdo vyvenčil,“ usmál se Richard, „však ti ho mohu ukázat, je takovej přezraně tlustej.“

„Roztomilé,“ řekl Lukáš.

„Jen ať si papá, alespoň má nádherný život.“ Nádherný život, jak krásně zní... Slyšíte to? Zdá se skoro až neuvěřitelné, nenormální,

neskutečné, že něco jako nádherný život může existovat – ale možná, že po dlouhé cestě dospějeme k poznání a objevíme ho. Jednou. Snad. Za mnoho let. Nádherný život... nádherný... Zvláštní, že si nedovedu představit; je to opravdu tak těžké? Jestlipak tam v tom životě je i smutek, stesk, tíseň? Jistě ano; pak by to nebyl život. Každý život má i své stinné stránky. To tedy znamená, že nádherný život není? Doufám, že je, protože o něm sním každým dnem a každou nocí a ani nevím, zda už jsem se s ním setkal, nebo jsem okolo jen letmo prošel. Doufám, že mě teprve čeká, protože ta druhá varianta mě velmi děsí. Co když je dokonalost určena jen pro pár vyvolených...? Patřím mezi ně? Ne, musel bych být jiný. Celkově jiný. Lepší člověk.

Zastavili se.

„Tady bydlím,“ Lukáš ukázal na dům, „asi... už půjdu.“

Richard se na něho podíval, nic neříkal – stál mlčky. Tma zhoustla, ani svit měsíce nepronikal a hvězdy se ztrácely v nedohlednu. Pociťl, jak se mu zvláštní zhoubné ticho pomalu prodírá do útrob – sevřel se mu žaludek, tahle situace rozhodně nebyla jedna z jeho oblíbených. Richard promluvil:

„Už vlastně taky musím.“

„Aha...,“ řekl a šel ke dveřím, „sbohem.“

„Dobrou noc,“ odpověděl Richard. Odemkl, vešel do domu a zamkl za sebou; Richard se na něho díval, dokud nezašel.

Rychle přišel do svého pokoje a vyhlédl z okna; Richard pomalými kroky odcházel – posteskl si, bylo mu s ním dobře – takových lidí, jako je on, moc nemá. Je víc než kamarád, má ho rád, i když láska to není. Nebo ano? Ne, láska neexistuje. Je jen slovo, kterým lidé vše označují, ale přitom láska není žádný cit, není nic. Lidé tak zaobalují svoji slabost, ano, mnohdy lidé pláčou pro někoho jiného a říkají tomu láska, mnohdy jsou lidé tak sobečtí a žárliví a říkají tomu láska. V lásce se zabíjí, v lásce se miluje, v lásce se stůně a skáče z mostů, v lásce je člověk zvláštně naladěný. V lásce je bolest a štěstí, v lásce jsme my všichni, neboť nikdo není schopen naprosté nesnášenlivosti – potom by neměl důvod žít. V lásce je zrození a smrt. Ale co v ní není? Milujeme vždy a všude. Zvláštní... v lásce je vše – a přitom láska není. A Richard není ani láska, ani kamarád – je Richard. Moje opora, i když on sám neví – a je tomu tak lépe. Miluji ho a nenávidím pro jeho

rozmařilost k Ingrid; nevím, zda je to tak správné, ale cítím, že se mi vzdaluje, jako by postupně umíral – a já s ním... Víš, každé slunce, které svítí, ještě nemusí hřát. – Slunce již zašlo... Nenávratně. Nechci ho ztratit...

Probudil se s úsměvem na tváři; byl šťastný. Sedl si ke stolu a začal malovat studie lidí, dařilo se mu, i když ne všemby se jeho výtvoř líbily, ale Lukášovi se dnešní den zdál krásný, a tak i všechny věci v něm byly zákonitě krásné a dokonalé. Prohrábl se ve svých cédéčkách, až jedno vytáhl, vložil do rádia a zapnul – pokojem se rozezvučela příjemná hudba, která prostupovala celým tělem a vyvolávala nejrůznější pocity a představy, dovolovala lidem snít a vznášet se; a Lukáš kreslil.

Když ho malby vysílily, zalil v pokoji květiny a poklidil; pak si sedl do křesla a četl knihu, dokud nepřišla paní Allensteinová, aby ho zavolala ke společnému rodinnému obědu.

Sešel ze schodů do jídelny, hřejivý ranní pocit se vytratil

– u stolu seděl pan Allenstein a Vanda, Patrik Vandu obsluhoval. Chudáci, žijí v klamu. Paní Allensteinová donesla na stůl polévku a každý si začal nalévat; stál ve dveřích a pozoroval je.

„Pojď si sednout; co tam stojíš,“ řekl Patrik hrubým hlasem. Lukáš po něm hodil lhostejný pohled. Posadil se.

„Dobrou chuť,“ řekla Vanda, všichni také popřáli – mlčel – podívali se na něho. Jeden druhého nemá rád, ale mají v sobě tolik zbabělosti (nebo slušnosti?), že to nedávají najevo; avšak až dotyčný odejde, hned si o něm mezi sebou štěbetají.

Snažil se na ně nedívat a ani s nimi moc nekomunikovat, nechtěl vyvolat hádku a nechtěl si zkazit už tak pokažený den. Je zajímavé, že nejlépe mu bylo, když byl sám, i když byly mnohé chvíle, kdy si nad tímto stavem posteskl; nebo když byl se svými kamarády, protože těm mohl věřit. Nikdy však nechtěl, aby to takto dopadlo – kolikrát snil o dokonale harmonické rodině, kterou vídal v televizi, kde se všichni mají rádi, nehádají se, mají pochopení – to nikdy nepozná. Zde panovala nevyslovená nevraživost, kterou okamžitě pocítil, když vešel do jakékoli místnosti v domě, a která ho psychicky velmi oslabovala a ničila. Uvnitř však věděl, že tito lidé se stále ještě v nitru

milují, že stále ještě patří k sobě, i když si to nepřiznají – nejsou schopni dát své city najevo, a pokud ano, tak jen ty záporné. Přesto je nepokládal za ztracence, neboť věděl, že jedna věc je dokáže všechny semknout opět dohromady – nebo navždy odloučit – ale to bylo riziko, které by on nikdy nedokázal podstoupit... Mnohokrát ho napadlo, že kdyby se někomu něco vážného stalo, tak oni by přece projevíli svou dávnou lásku. Lásku. Tak snad opravdu existuje? Jenže nikomu se nic nestalo.

Když se najedl, sedl si na gauč a díval se na ně. Smáli se a bavili se mezi sebou, jak idylické... Po nekonečné chvíli ho tento výjev šťastné rodiny omrzela a zahleděl se na obraz, který představoval jídelní stůl, jenž je osvětlený světlem svícnu, okolo něhož je položené ovoce, hrozny a korbek vína. Obraz se mu promítal v očích, prostupoval do jeho nitra, kde se pomalu vsával hlouběji a hlouběji, dokud neporozuměl jeho poslání. Vstal. Upřeně hledě došel k obrazu.

Rodina utichla; pomalu se otočili.

Nyní stál pod výjevem jídelního stolu. Natáhl ruce a sundal obraz. Tahy štětce, hustota a nános barvy, stín rozplývající se v černi pozadí, svícen a skapávající teplý vosk, žár pulzujícího knotu tančící na lesklých hroznech, víno pojednou zašumí a on pocítí jeho omamující vůni, sklenička cinkla, a opět tahy štětce, barvy, světlo, stín, jas a temnota. Prstem se dotkl plátna, kde byla barva v největší hustotě nanesena. Připadalo mu divné, že si nikdy nevšiml takové krásy, jež se na něho každý den usmívá ze stěny. Lidé by si měli více všimnout maličkostí.

Uvědomil si, že se na něho dívají; nemusel se otáčet – cítil jejich pohledy, jak si ho prohlížejí a v duchu se mu vysmívají. Vrátil obraz na původní místo a odešel do svého pokoje. Pustil rádio a sedl si do křesla; sluneční paprsky vytvářely na koberci nejrůznější obrazce. Hra stínů a světla – jak krásné – pomyslel si.

I když bylo léto, v ten den se pojednou bez jakéhokoli varování zvedl vítr a pohrával si s jeho vlasy. Seděl skryt v trávě, měl krásný výhled do širokého okolí; viděl všechno – lány pole, les, osamocené stromy, mraky, slunce, zvířata – všechno. Miloval to zde, a přesto sem chodil tak málo, snad právě proto si toho více vážil. Této chvíle. Místo

mimo veškerou civilizaci; uprostřed divočiny na vysokém kopci. Právě zde pocítil pravou chuť větru, jeho sílu. Lidé by řekli, že sleduje stromy okolo strouhy, ale on se díval mnohem hlouběji, než by kdo mohl pochopit. Spatřoval svět v pocitech, v nenaplněných touhách, ve smutku a stesku, v žalech, v beznaději; možná právě toto byl jeho svět. I když by se mohlo zdát, že má všechno, zároveň pocíťoval, že nemá nic, co by potřeboval. Něco mu chybělo, něco, o čem věděl, že mu nikdo neposkytne. Nevěděl, co to je, ale nemohl bez toho již více žít. Svět byl prázdný, ať šel kamkoli nebo dělal cokoli. Ač ho všechno bavilo a přinášelo mu vnitřní potěšení, přesto se dříve či později objevila ona černá propadlina, o které věděl, že nebude nikdy zaplněna – a to ho dohánělo k šílenství.

Lehl si a díval se na modrou oblohu s bílými mraky, které díky větru rychle letěly vzduchem. Nikde nebyl žádný člověk. Jen on a to všechno okolo. Sám.

A přesto tak šťastný.

„Pojedu na chatu, nechceš jet se mnou?“ zeptala se paní Allensteinová. Pohlédl na ni.

„Ano.“ Paní Allensteinová vzala malou krabičku, ve které měla všechny klíče od chaty, a šla k autu.

„Tak pojd', měli bychom vyrazit, abychom se mohli okolo páté vrátit.“ Rychle si vzal mobil a vodítko pro Nelu, která již netrpělivě seděla na sedačce.

Auto vyjelo na silnici a zmizelo z dohledu.

Slunce pálilo.

Paní Allensteinová pustila rádio, měla nastavenou svoji oblíbenou stanici, na které hráli písničky z Pury. Díval se z okna, vždy se díval z okna, bavilo ho to. Otevřel okno a vítr prudce vletěl dovnitř. Vystrčil ruce, potom hlavu.

„Nechej toho, je to hrozně nebezpečné, Lukáši. A zavři to, bude mě bolet za krkem,“ napomenula ho paní Allensteinová. Přivřel okno, nechal asi tak pěticentimetrovou škvíru, kterou stále proudil už jemný závan osvěžujícího vzduchu.

„Takhle to stačí, ne?“ zeptal se. Paní Allensteinová se podívala a přikývla. Strkal konečky svých prstů do otvoru pootevřeného okna, až

se mu tam podařilo dát celé zápěstí. Natahoval krk s hlavou a zachytával vítr na své tváři. Po necelé hodině jízdy dojeli k chatě.

Uprostřed lesa si čas žil svůj vlastní život. Byl zde stín, zpěv ptáků, spousta zvířat a voda. Paní Allensteinová zaparkovala pod stromy. Vystoupili z auta. Rozhlédl se kolem sebe a opět pocítil vůni přírody, závan dětství, když si jako malý hrával celé dny v lesích se svými falešnými přáteli.

„Půjdu se podívat k vodě,“ řekl a rozběhl se lesem ke skalnatému pobřeží. Nela rychle utíkala za ním.

„Prozvoním tě, až pojedeme,“ zavolala paní Allensteinová a šla k chatě, odemkla zámek, otevřela dveře a vešla dovnitř. Z kůlny vzaду za chatou si vytáhla náradí a pustila se do úpravy zahrádky s květinami.

Vyběhl z lesa a zastavil se. Voda narážela na skály; vydávala spoustu hluku, který se přeměňoval v bílou pěnu, jež opět mizela, když se voda vracela zpět; ale okamžitě zase narazil další nápor vody a opět zde bylo slyšet syčení vln, dunění skály a bílá pěna. Pociťoval nesmírné nutkání vlézt do vody a jít si zaplavat, nechat se unášet proudy vod, ponořit se do hlubin. Voněla zde vláha, žádný dusivý vzduch. Sundal si boty a vylezl na skálu, spustil bosá chodidla nad vodu a čekal. Příval bouřící se vody, která se vzpírá v prostředí omezeném skalisky, omýval Lukášovi opálené nohy. S každým nápirem se zakymácel. Rackové se vznášeli nad hladinou a snažili se ulovit malé rybičky, které se z nerozvážnosti odvážily pohlédnout zblízka na slunce. Poté přilétali ke skalám, aby si mohli v klidu svůj úlovek sníst. Někteří si sedli velmi blízko Lukáše, že by na ně rukou mohl dosáhnout.

Rozhlížel se; chtěl si lehnout, ale skály byly až moc nerovné. Pojednou se zvedl a obul si boty. Nela odběhla do lesa, kde s neskrývanou radostí proháněla neposedné veverky.

Našel vhodné místo pro sestup; opatrně slezl k vodě a šel podél skal, které postupně přecházely v kamenitou pláž a místy až v písčitou. Došel k písčné zátocině, která byla lemována skalisky a chráněna před okolním světem. Málokterý člověk o tomto místě věděl, snad právě proto, že bylo skryté. Slunce na něho vrhalo své paprsky; lehl si do písku. Voda již byla v poklidu a příjemně zurčela a jemně se chvěla

při nepatrných nárazech na břeh; jinak bylo ticho. Zdálo se, že rackové o tomto místě také nemají ponětí, neboť sem neزالéhalo ani jejich pronikavé skřehotání. Vše budilo pocit až přílišné dokonalosti; a ono to také bylo dokonalé.

Když se slunce vytratilo z oblohy a schovalo se za velký mrak, procítl. Sedl si a pozoroval zářící vlnky. Náhle vstal a bosýma nohama šel k vodě. Čím byl blíže, tím více se mu nalepoval mokrá písek na chodidla a mezi prsty. Po kotníky stanul ve vodě; zdála se studená, ale to nevadilo. Sel dále, až mu voda sahala nad kolena a on si musel vyhrnout kraťasy; zastavil se a díval se. Viděl blyštící se hladinu, o které dosud pochyboval, zda existuje. Překvapilo ho, kolik obyčejných věcí se mu zdá neobyčejnými.

Příroda je překrásná.

Mohl by zde stát celou věčnost. Pojednou se otočil a odebral se nazpátek. Na břehu vzal boty a šel bosý k chatě. Paní Allensteinová právě uklízela nářadí zpět do kůlny.

„Už chceš jet domů?“ zeptala se.

„Jak chceš ty,“ odpověděl. Paní Allensteinová si šla do chaty umýt ruce.

„Tak můžeme jet, já už mám všechno hotový.“

„Je tam někde ručník?“ zeptal se. Paní Allensteinová podala Lukášovi ručník. Utřel si mokré nohy a špinavá chodidla.

„Tak to ho rovnou můžeš vzít s sebou na vyprání,“ řekla káravě paní Allensteinová, když uviděla mokrá písek na ručníku. Vzal ručník a šel si sednout do auta; zavolal na Nelu, která si nedaleko hrála, a posadil si ji na klín. Paní Allensteinová zamkla chatu a zkontrolovala, jestli schovala všechno nářadí.

Jeli domů.

Po příjezdu čekala na Lukáše Liliana.

„Ahoj,“ řekl, „promiň, byl jsem se s mamkou podívat na chatu.“

„Teď jsem přišla,“ řekla.

„Kam chceš jít?“ zeptal se.

„Nikam, jen jsem se za tebou přišla podívat.“ Podívat? Lili, teď ale nemám čas; chtěl jsem ještě číst a pak...

„Aha, nepůjdeme ke mně nahoru?“ navrhl, Liliana přikývla.

Sedl si na postel a hledal v novinách program kina, měl chuť a náladu se jít na něco podívat.

„Co hledáš?“

„Program kina – aktuální program,“ odpověděl.

„Taky bych šla, ale nemám prachy,“ řekla smutně. Zavřel noviny.

„Tak nikam nepůjdeme.“

„Ani nevíš, jak tě mám ráda. Vážně. A to nemyslím, jako že jsem divná, ale nikdy jsem neměla nikoho tak blízkého, jako jsi ty,“ řekla Liliana.

Já taky ne. K žádné své kamarádce jsem neměl tak blízko, protože jsem jim nevěřil, ale s tebou je to jiné.“

„Přesně,“ pokývla souhlasně hlavou Liliana, „před tebou dělám takové věci, které si ani doma netroufnu dělat, nemám žádný stud, protože tě již znám. Můžu blbnout, jak se mi zachce.“ Vzala polštář a s radostí ho vyhodila do vzduchu. „Mám tě opravdu ráda.“ Naklonila se k Lukášovi a objala ho.

Věděl, co Lilianina slova znamenají, věděl, že Liliana ho opravdu miluje tou nejčistší přátelskou láskou, jakou je schopna milovat. Vážil si toho, protože nevěřil, že by byl někdo, koho by mohl mít rád, a ani nečekal, že na oplátku někdo bude mít rád jeho – a nyní to nastalo; i když šlo o přátelství, přesto se mu toto pouto zdálo velmi silné, snad mnohem silnější, než kdyby šlo o lásku muže a ženy

„Dneska jsem se příšerně pohádala s mamkou,“ prohodila Liliana. Prudce se na ni zadíval; nemohl tomu uvěřit, pociťoval velkou lítost – takže i Lili se doma hádá. Až moc dobře znal, co znamená mít nedobré rodinné zázemí, které ho ničí a sužuje, vysává a trýzní.

„Co se stalo?“ zeptal se potichu.

„Taťka se zase pohádal s mamkou. Ale tentokrát se hádali hrozně dlouho, až mi to začalo lézt na nervy, tak jsem je oba dva seřvala, že jestli se chtějí hádat, tak ať mě toho ušetří, a že se můžou hádat někde jinde; kdo to má pořád poslouchat? A mamka se na mě naštvla, že je to všechno moje vina, že mě má taťka raději, tak jsem se s ní potom pohádala zase já. Ona je totiž hrozná, kdybys to viděl, Lukáši! Ona se prostě o nás vůbec nestará, ráno nedělá snídani, nádobí doma uklízím já, ona na všechno prdí. Nesnáším ji! Nejraději bych ji nakopala do tý její tlustý sádelnatý prdele! Je to naprostá kráva.“ Mlčel. – A co měl

říkat? Nic. Několik minut mlčení. Ticho, ve kterém každý z nich přemýšlel nad tím druhým s lítostí.

„Jednou se odstěhuješ, založíš vlastní rodinu a budeš se mít krásně. Určitě, Lili, ty to dokážeš. Nádherný život. Jen si, prosím tě, neber nikoho, kdo by ti ubližoval,“ řekl prosebně.

„Jen počkej, nakonec se oženíš dřív než já.“

„Ne, to ne, já se neožením – nikdy.“ Nechci. Navždy volný – nedovolím, nedopustím, abych byl svázán.

„To říká každej,“ řekla.

„Hmm,“ neodporoval; je těžké dokazovat svoji budoucnost, pokud nenastala. „Tady, podívej se,“ rozevřel časopis s červeným obalem, „píší o...“ Liliana mu časopis vytrhla z ruky.

„Skvělý. Jak jsi na to přišel?“

„No, prohlížel jsem si časopis a bylo to tam,“ řekl. Liliana už jen nepřítomně mávla rukou a zahloubala se do čtení o své oblíbené hudební skupině.

Vstal z postele a začal si uklízet knihy v polici. Každý den uklízel, protože každý den bylo co uklízet. Někdy ani nechápal, kde se v jeho pokoji bere tolik věcí, a mnohdy podezíral ostatní členy rodiny, že vše, co se v domě najde, putuje automaticky do jeho pokoje. Sedl si zpět na postel. V uších mu zněla známá melodie, ale on přesto nevěděl nebo si nevzpomínal, odkud ji zná. Po chvíli se podíval na mobil, jestli mu někdo nevolá – nevolal.

„Nezvoní ti telefon?“ zeptal se Liliany. Liliana na něho nechápavě pohlédla.

„Ne.“ Nejistě se pousmál. Zvuk zde stále byl. Slyšel jeho tóny, jak kloužou vzduchem; v jednu chvíli se mu zdálo, že ho snad i vidí – něco neurčitého v barvě hudby, ale vše byla jen představa, Liliana se zvedla a pustila rádio. Náhle reproduktory začaly vibrovat, hudba se změnila v neurčité šumění a praskání – Lilianě zvonil telefon.

„Taťka, prozvání mě – budu už muset jít. Hele, nešel by ses večer projít?“ Nevím; abych řekl pravdu, moc se mi nechce. Chci být doma! Doma s Nelou, doma ve svém pokoji – potřebuji oddech. „Klidně.“

„Tak já se stavím, okolo jedenáctý, jo?“

„Dobře, tak ahoj,“ řekl a ztlumil zvuk. Liliana odešla z pokoje a šla se přezout; když vyšla před dům, mával jí z okna. Zašla a Lukáš zůstal

v pokoji sám se svými němými věcmi. Vypnul rádio. Sedl si do křesla pod oknem, vzal si knihu a začal číst.

Ve tři čtvrtě na deset zazvonil zvonek. Otevřel dveře.

„Říkala jsi v deset.“

„Znáš mě, ne?“ usmála se. Ano, znám...

„Tak chvílku počkej, jenom se obléknu,“ vzal si silné tepláky a mikinu, protože i když je léto, večer bývá zima. „Kam půjdeme?“ zeptal se a obouval si na schodech před domem boty. Liliana na něho posvítla baterkou.

„Do lesa.“ Cože? Lili chce jít do lesa? Opravdu?

„Do lesa? Myslel jsem, že se v noci bojíš.“

„Bojím, jenže mám tebe.“ Zklamou.

„No, nejsem hrdina.“

„Jo, to jsem si všimla. Tak už pojd’.“ Prošli městem, až stanuli na velkém kopci, na kterém končily městské hradby, a seběhli dolů do tmavého hvozdů. Stromy se rázem s jejich příchodem sehnuly hlouběji dolů; noční zvěř vylezla ze svých úkrytů, aby si prohlédla vetřelce; měsíc sem nedosvítal, hvězdy se zde netřpytily. Došli na holou planinu.

„Nesedneme si?“ zeptala se Liliana. Přikývl; posadili se. Dívali se na černou oblohu, na tmavé větve stromů, na orosenou trávu, na sebe. Lehl si do trávy a hlavu si podepřel rukama. Liliana si Lukáše prohlížela.

„Nechci tě nikdy ztratit,“ řekla. Podíval se jí do očí. Ztratit? Proč? Proč bychom se měli vzdálit a již nikdy se nenajít? Její obavy – jak zvláštní... Nechci tě nikdy ztratit. Já vím, Lili, taky tě nechci ztratit a udělám pro to všechno.

„Proč? Jak to myslíš?“

„Zdál se mi sen a v tom snu jsi odešel – navždy“

„Nenechal bych tě samotnou;“ sklopila hlavu. „Lili, nikdy tě neopustím, pokud o to sama nepožádáš, přísahám.“

„Já vím.“

„Tak čeho se bojíš?“

„Bylo to tak živé, ten sen, víš? Nechci to zažít znovu.“

„Lili, byl to jen sen. Podívej se na mě, vidíš, jsem tady s tebou, nikam nejdu a ani nehodlám odejít. Zůstávám a zůstanu.“

„Mám tě ráda.“ Usmál se. Já tebe taky, Lili. Natáhl k ní ruku a jemně se dotkl jejích vlasů, pohladil ji:

„Vyprávěj mi ten sen.“

„Opravdu?“

„Ano, prosím,“ řekl.

„Nebude ti to připadat zajímavé.“

„Už teď je to velmi zajímavé.“ Lehla si za ním do trávy.

„Tak tedy dobře. No, byly to jen záblesky, ale... přšelo, hodně přšelo, a ty jsi stál sám uprostřed ulice, a i když byla denní hodina, rázem se obloha ponořila do šedi a s ní i vše okolo ztmavlo – domy, chodníky, silnice, i ty. Stála jsem blízko, ale ne tak, abych se tě mohla dotknout, nešlo to. Mohla jsem se pouze dívat, stejně jako ty jsi se díval na mě. A pak jsi mi odešel do deště a tmy, navždy. Ač byla obloha velmi tmavá, viděla jsem, jak po ní přeletělo několik černých vran.

Krákaly.

A ty s nimi.

Snad jsi se vznesl a letěl za nimi, snad ony pouze letěly před tebou – nevím, ale měla jsem strach, že se už nevrátíš, že je to naposledy, co tě vidím.“ Ach, Lili, to neříkej. Chtěl jsem se jí dotknout a pomoci jí a ubezpečit, že nikam neodcházím a ani neodlétám, že jsem tady navěky, ale pak jsem si uvědomil, že Lili je člověk. Člověk – jako já... Jsme tak směšní...

„Lili, mnohdy mě napadá, zda nás někdo sleduje, zda nás někdo slyší. Myslíš, že se nám směje? Že se směje našim životům?“

„Nevím,“ řekla Liliana. Nadzvedl hlavu a otočil se do tmy. Jsme zde sami.

„Napadají mě často různé myšlenky.“

„Povídej.“

„Víš, zrada je hrozná věc. Chutná hořce a pálí. Velmi pálí. A ani člověk, který zradil, se necítí nejlépe. On totiž ví, jaký osud ho stihne, a čeká na něj, v hrůze ho očekává.“

„Jednou mě zradila kamarádka ve školce.“

„Mě taky. Bolelo to. Dlouho to bolelo – i nyní cítím plaménky. Nemám ji rád, navždy si budu její tvář pamatovat jako tvář zrádce. Mnohdy chci být mrštný jako srna a silný jako vlk. Rozběhl bych se údolím a utíkal, utíkal, dokud bych se nezadýchal a nezpotil, poté bych se napil studené vody z potůčku a opět bych utíkal a byl bych volný, byl bych svým pánem, pánem svého života a všeho, co mě obklopuje. Mé oči by ve tmě zářily, jako dva plaménky hněvu a bázně. Byl bych vlk. Mrštný jako srna. Tam uvnitř mě koluje krev zvířete; jednou, až se mi svět zhroutl, probudí se ve mně a já kousnu. Oženu se tlapou a mé drápy zajedou hluboko do kůže. Zraním – ale budu se jen bránit. Myslím, že každý je zvíře.“

„Opravdu? A co jsem já?“

„Nevím, snad zvíře, které je ti nejsympatičtější. Možná jestřáb nebo orel. Dravý pták toužící po svobodě.“

„Hmm, není špatné být ptákem.“

„Ano, jen létat... Dokonalá svoboda, bez zábran, bez potíží, bez závazků, beze strachu... Vítr vane, voda teče, hvězdy svítí, slunce hřeje a pták létá.“

„Vlk běží.“ Svoboda... Mohutné tělo se rozpohybuje, krev pulzuje, oči se rozšíří – vyplážnu jazyk, abych se zchladil, na jeden skok přeskočím roklinu a za rozvířeného prachu dopadnu zpět na tvrdou zem. Otřepu se a ohlédnu na všechny strany. Jsem v bezpečí. Odrazím se a vyrazím kupředu do stínu lesa, který mi bude ochráncem i nepřítelem. Pot zvířete; budu znaven štěstím a volností.

„Ano, běží. Lili?“

„No?“

„Na tuhle noc nechci nikdy zapomenout. Ze mi ji někdy připomeneš?“ Kdybych měl takovou schopnost, neváhal bych a přeměnil se ve vlka, ve zvíře – a utekl. Rozběhl bych se a nezastavil by mě čas, cesta, ani lovec – ale mé bolavé tělo. Viděl bych vlčíma očima; věřil bych vlčím nosem lidský pach – pach krve... Mé napnuté svaly by setrvaly v očekávání boje, dokud bych vítězně nezabořil tesáky do hrdla protivníka. Vyrval bych kus teplého masa a zhltal na místě, červená tekutina by mi kapala z tlamy mezi srstí, zapáchal bych čerstvou smrtí.

„Máme před sebou celý mladý život. Tohle je začátek,“ řekla Liliana. Možná je to jen začátek konce. Leželi jsme ve tmě v černé trávě, která byla mokrá od rosy – a tehdy mě napadla zhoubná myšlenka. Muž, který ji dostane, bude nejspíš nejšťastnějším mužem na světě. Uvědomoval jsem si Lilianinu krásu, stejně jako si ji uvědomovali ostatní, kteří ji kdy viděli.

„Lili, kolik je hodin? Možná bychom již měli jít domů.“

„Máš pravdu, je pozdě,“ řekla a vstala. Rozhlédl se kolem a postavil se, unaveně se protáhl a vykročil. Liliana ho doběhla. Prošli okolo němých stromů a zdolali strmý kopec. Po kamenných schodech vyšli na hradby. Procházeli úzkými uličkami starého města, až se dostali na náměstí.

„Už půjdu,“ řekla Liliana.

„Doprovodím tě.“

„Ne; to je dobrý.“ Mám ji nechat jít? Samotnou? Není to správné, ale je to její přání – nebo ne?

„Dobře. Dobrou noc.“

„Ahoj,“ rozloučila se Liliana a vydala se na protější stranu náměstí. Na obloze se zablýsklo; kapky padaly nejprve ladně a pomalu, poté zrychlily. Zvedl se vítr.

Otočil se.

Šel domů.

Měsíc vysvitl; svou září vytvářel stíny budov a stromů. Noc se nesla ve svém jemném šeru. Pohlédl za sebe – na chvíli měl pocit, že za ním kdosi stojí. Pocit přetrvával, stále se musel otáčet, i když nikoho nespatrił; strach a tíseň. Nevěděl, čeho se bojí více – zda toho, že neví, kdo za ním jde, nebo snad toho, že ho nevidí, nebo si není jist sám sebou? Ale někdo tam je, určitě, cítí, pociťuje, tady uvnitř sebe. Zrychlil krok už tak nejistý. Napětí sílilo a on nevydržel; zběsile vběhl doúzké slepé uličky a schoval se za řadou kontejnerů; a dešť pojednou vysušoval vše živé. Co? – Mám strach. – Z čeho?

– Já... nevím. – Ty nikdy nevíš! Jsi slaboch! Slaboch! – Ano, jsem slaboch...

Do uličky vstoupila postava; přitiskl se ke stěně – začal se třepat, svaly v rukou a nohách měl napnuté, těžko dýchal

– kroky – jeho oči bloudily ve tmě, ale nic nenacházely, jen tmu, déšť a přibližující se kroky. Chtěl být pryč; kdekoli, jen ne zde, ne tady a nyní. Moc si to přál, toužil po tom jako po ničem na světě. Opět pocítil samotu; byl zde sám. Nikdo, koho by znal. Nikdo, kdo by ho mohl utěšit – takto to přece nemá být!

Náhle zvuk kroků ustal – pohlédl před sebe na zem, kde stál muž zahalený do černého kabátu. Lekl se, škubl sebou a narazil na zeď. Muž stál; v dešti a tichu se na něho díval a kapky s duněním dopadaly na kachle, kde se tříštily na desítky drobných kapiček, dokud se neslily v jednu kaluž. Sledoval ho. Postava v černém kabátě se předklonila a ukázala vedle Lukáše.

„Mohu si přisednout?“ Nechápavě se podíval vedle sebe a uviděl roztrhnutý pytel s odpadky; nyní si uvědomil, že všude kolem se povalují vyhozené zbytky jídel a on sám sedí mezi těmito páchnoucími pytli. Lukáš se mu podíval do obličeje; muž pootočil hlavu na stranu a Lukáš mohl na malý okamžik spatřit jeho tvář s jemným porostem vousů. Muž zavřel oči – povzdechl si; narovnal se a pomalu se ztrácel ve tmě.

„Ano,“ řekl Lukáš a sklopil hlavu. „Ano...“

Muž se zastavil.

Přišel blíž k Lukášovi a sedl si vedle něho. Nikdo se nikoho na nic neptal. Lukáš ani muž. Seděli v dešti a tmě ve své tichosti a se svými smutky zahaleni závojem z hvězd a z nočního bdění. Dlouho, již dlouho se hledali, jeden druhého stále pociťoval, ale oba dva měli ze sebe až moc velký strach a nejistotu, aby se odvážili k sobě přiblížit.

Osud však nedělá rozdíly a nezáleží mu na lidských úzkostech.

Noc se posunovala s ubíhajícími hodinami. Lukáš se snažil neusnout, ale byl si vědom, že jeho síly slábnou a on brzy upadne do spánku. Víčka stále více tížila; někdy je zavřel, ale vzápětí je opět otevřel s ještě větší bolestí než předtím.

A pak podlehl...

Víčka sklapla, údy se staly bezvládnými, tělo se uvolnilo a mysl se ubrala do krajiny snů. Muž pocítil Lukášovu hlavu na svém rameni – spí – tiše, v bezpečí a šťastný... pro tuto chvíli. Jemně ho uchopil do náruče a položil si jeho hlavu na klín; sám se opřel o pytel odpadků a snažil se také usnout. Noční hvězdy tančily na obloze své nezbedné

tance a měsíc je s nemalým porozuměním pozoroval; a svět se točil ve svém vlastním běhu a spěchu. Děšť se pomalu vytrácel a s ním i přítomí, které vystřídalo ranní světlo dne, dosud nachové a zářící jako nejposvátnější klenoty bohatýrů. Ale svět si šel dál, bez ohlédnutí, bez povšimnutí, bez zájmu, stále dál ve své vlastní nádherné krutosti. A lidé? Ti jsou stejně

krutí jako samotné jejich bytí...

Probral se ze snění.

Pomalu otevřel oči a uviděl spoustu odpadků; vedle něho ležel neznámý muž. Posadil se. Ještě několikrát se rozhlédl kolem sebe, aby si byl jist svou přítomností na tomto místě, pak se podíval na muže. Byl zahalen do tmavého kabátu, vypadal, jako by mu byla zima, ale Lukáš věděl, že není. Zpod kabátu vylézala mikina; kalhoty byly černé, stejně tak i boty i jeho vlasy byly černé a rozdrbané; přesto však se zdál být mladý. A i když se Lukáš ocital na nejméně příjemném místě, kde vše hnilo svojí vlastní existencí a nepříjemně zapáchalo, kde nikdy nikdo nechodí, přesto poprvé v životě pociťoval něco, co dosud nepoznal, něco, pro co nemohl najít správná slova. Protože žádné slovo nemohlo vyjádřit tento zvláštní a nový stav.

Vstal.

Chystal se odejít; náhle uslyšel šustění pytlů a ohlédl se

– seděl tam ve zmáčených šatech a díval se na něho stejně tak, jako se díval Lukáš. Opět zvláštní napětí pohledů, pro které neznali vysvětlení. Ale to nevadilo. Důležitý pro ně byl okamžik – a ten trval.

Otočil se a odcházel – věděl, že se muž s černým kabátem na něho dívá a že se bude dívat, dokud nevyjde z uličky a nezahne za roh. I on se chtěl velmi otočit a být s ním, jen tak sedět a nic neříkat. Ale to nešlo, musel jít dál, svět si to tak přál, lidé musí být silní, aby přežili. Život je krutý

– napadlo ho.

Otevřel skříň a chvíli před ní stal, než začal prohlížet jednotlivé věšáky s oblečením. Nejprve vyndával zimní bundy, kterých měl několik. Opět se podívil, kolik jich má, vždyť přece stačí jenom dvě,

nebo i jedna? Poté si uvědomil, že většinu věcí má od babičky, která mu je stále vozí ze sousedních zemí, kde má příbuzné.

Chtěl se zbavit zbytečného oblečení, jež nenosí a jen mu zabírá místo v šatníku. I když mu bylo nejprve líto věcí, nakonec roztřídil oblečení na dvě hromady. Na jedné bylo dobré oblečení, které se mu líbilo, a na druhé bylo oblečení na „vyhození“, i když věděl, že skončí v šatníku paní Allensteinové, která zásadně nic nedává z domu. Byl nekompromisní – jeho rozhodnutí bylo pevné – mnoho ošacení následovalo na druhou hromadu. Po zimních bundách, které si nechal tři, začal probírat svetry, kalhoty a trika.

Když skončil, vše opět pověsil na ramínka a vrátil do skříně – s radostí zjistil, že nyní má mnohem více prázdného místa.

Vyřazené oblečení odnesl paní Allensteinové do ložnice.

Pak se vrátil zpět do svého pokoje a začal přebírat zásuvku se spodním prádlem; vyloučil jen několik ponožek a celkově si věci v zásuvce úhledně poskládal. Zbývala mu ještě jedna polička s triky s krátkými rukávy, pyžamem a spoustou tepláků s mikinami – zde nejvíce oželel tepláky, kterých měl nespočet a které nosil především na doma a jen pár na ven.

Ostatní vyndané prádlo opět odnesl do ložnice a šel si sednout k televizoru – dávali jeho oblíbený magazín o filmu, který už dlouho neviděl a který nechtěl zmeškat. Vždy sledoval kulturní dění okolo sebe; navíc ho velmi zajímal film a veškeré novinky v kině. Bylo to jediné, čemu se věnoval již několik let.

Před očima se mu míhala spousta informací, ukázek, rozhovorů a nových tváří – vše s dychtivostí přijímal a nechával splynout se svou podstatou; toužil po tom, zajímalo ho to.

Vždy ho nesmírně vyrušilo, když okolo někdo prošel, nebo když si ostatní členové rodiny povídali v místnosti, kde se díval na televizi.

Mnohdy žasl nad novinkami, které budou již brzo k vidění v kině, a vybíral si, co by rád viděl, přestože do samotného kina chodil jen málokdy – bylo mu líto peněz. Ne že by finančně strádal, ale vědomí, že přijde o těžce nashromádané bohatství, ho velmi trápilo. Poctivě si šetřil na Vánoce a na narozeniny pro ostatní, a tak mu mnohdy nezbývaly prostředky, aby něco koupil sám sobě, i když někdy přece jen udělal výjimku a zašel do obchodu, aby si pořídil knihu, cédéčko s

hudbou nebo jinou věc, po které toužil. Celkově se považoval za více spořivého, než byl jeho bratranec, který žil ze dne na den a mnohdy si od Lukáše chodil půjčovat peníze. Je sice pravda, že mu je vždy poctivě vrátil, ale přesto – co kdyby mu je Lukáš nepůjčil?

Magazín se blížil ke konci. Povzdechl si – proč trvá jenom půl hodiny? Titulky běžely po černé obrazovce a on si stoupl k oknu a díval se ven; uvědomil si, že kytky mají úplně tvrdou hlínu. Podíval se na zem a uviděl usychající listy, vedleležela další rostlina – vytočilo ho, že v tomto domě není nikdo, kdo by zalil květiny. Odešel do koupelny a napustil láhev vodou. Obcházel místnosti a zaléval rostliny bez rozdílu jejich fáze uschnutí.

Zazvonil zvonek.

Podivil se.

Postavil láhev na stůl a šel otevřít. Venku na schodech čekal bratranec Patrik, který bez sebemenšího náznaku „ahoj“ prošel okolo Lukáše do garáže a otevřel vrata, aby rodiče mohli vjet s autem. Zavřel dveře a zaléval dál.

Do domu se nahrnula celá rodina. Byli nakupovat. Lukáš s nimi nejel, protože stejně neměl co kupovat a protože se mu v obchodě nic nelíbí – oblečení bylo moc obyčejné, jídlo mohou vybrat i bez něho a elektrotechniku nebo domácí potřeby nepotřeboval.

Paní Allensteinová přišla do kuchyně a na kredenc položila velkou krabici. Okamžitě přiběhl a nahlédl do ní – byla plná různých čokoládových piškotů plněných bílou a hnědou čokoládou – ihned si jeden rozbalil a začal jíst, měl je rád. Než odjeli, řekl paní Allensteinové, ať mu je koupí. Potom začali nosit další tašky a krabice, které stavěli na stůl, na kredenc a na zem; Lukáš do všeho vrtal a zkoumal jejich obsah.

Pan Allenstein si sedl do obývacího pokoje na gauč a před sebe si položil sáček plný zvířátek z želé – byli tam hadi, ryby, žáby, berušky a další neurčité zvířectvo. Lukáš si k němu sedl a začal mu z velkého sáčku ujídat.

„Lukáší? Pojd’ mi sem s tím trochu pomoci,“ zavolala paní Allensteinová z kuchyně; šel a skládal a objevoval nové věci, které jeho rodina nakoupila. V papírovém pytlíku našel čerstvé a křupavé bulky posypané sýrem, který se nahoře krásně zapekl – neodolal a

jednu si vytáhl a začal ji jíst; paní Allensteinová si musela vzít také, protože už jen pohled na dozlatova opečené bulky každého přivábí. Pak našel tablety do myčky – naskládal špinavé nádobí a zapnul myčku.

„Vyklízel jsem si skříň,“ řekl.

„No to muselo dopadnout, jistě se tam nebylo kam hnout,“ se smíchem řekla paní Allensteinová.

„Nějak tak, ale vyházel jsem věci, které už nenosím, a dal jsem ti je do ložnice, tak se na ně když tak podívej, jestli něco z toho nechceš, a zbytek bychom dali třeba na půdu nebo k babičce, nebo to někomu věnovali, třeba dětskému domovu.“

„V dětském domově to bude trochu komplikovanější,“ řekla paní Allensteinová.

„Tak s tím potom něco udělej,“ řekl a šel si opět na zvířátka z želé.

„Mami, mám udělat na večeři puding?“

„Já nevím, my jsme jedli; musíš se zeptat, jestli někdo bude jíst,“ odpověděla paní Allensteinová. Zeptal se pana Allensteina a ten přikývl – tedy ano.

Udělal čokoládový.

„Vše nejlepší, Lili,“ řekl a podal Lilianě krabici zabalenou červeným papírem a ovázanou fialovou stužkou.

„Co tam asi bude?“ poťouchle se zeptala Liliana; ani nečekala na odpověď – věděla, že ji nedostane – a začala pečlivě rozvazovat fialovou stužku.

Seděl jsem a přemýšlel. Hloubal jsem nad smyslem nás samotných. Umíráme, zůstanou pouze děti, naši potomci. Tato představa se jevila poněkud skličující a já jsem pocítil nesnesitelnou chuť žít a změnit skutečnost. Dokázat velkou věc, která by nezanikla s mojí smrtí, která by přežívala a předávala se z generace na generaci, věc, jež by prospěla lidstvu, jež by obohatila lidskou touhu.

„Vybrali jste si?“ zeptal se číšník, který stál u jejich stolu.

„Ano..., jedenkrát pizza číslo deset a k tomu jedno cappuccino a jeden banánový čaj,“ odpověděl.

„Pizzu, předpokládám, budete chtít rozpůlit?“

„Ano, samozřejmě, děkujeme,“ usmál se a mladík v bílém oděvu odešel. Světla byla zhasnuta, jen vonné svíčky hořely na stolech – vládl zde poklid.

Já toužím, ano, a také sním... Stát se tak významnou osobností – nesplnitelné... Touha. Lidské oko nedohlédne do mé duše a nepochopí mou mysl, nebude ho zajímat můj stesk, stejně jako neprojeví zájem o můj smutek a žal. Rok. Uplynul rok a já sedím s Lili na stejném místě, ve stejné restauraci a objednávám stejnou pizzu. Dal jsem jí dar; dar mé přízně, dar mého přátelství, dar mé lásky – může si mé dary uchovat? Může mé dary otřít od prachu? Může mé dary vzít do rukou? Může si mé dary pamatovat? Lidská tužba je zaměřena na hmotu. Cit je zanikajícím přežitkem. Zvláštní – rád dostávám dárky od svých blízkých, ale mnohem raději jsem sám dárce.

„Luki!“ rozchechtala se Liliana, „proboha!“

„Co je?“ zeptal se s pobavením, i když dobře věděl, co Liliana myslí – ano, zrovna se dostala do obsahu dárečku a objevila...

„Já se z tebe zblázním! Oblek na skákání!“

„Ale, no tak. Je to přece praktické. Když děláš kurz pro seskok padákem, tak jsem si říkal, že bych ti mohl dát něco originálnějšího a zároveň normálnějšího. Tebe to netěší?“ řehotal se.

„Ach jo, pojď sem,“ Liliana se natáhla přes stůl a objala Lukáše. „Díky.“

„V pořádku,“ otočil se a uviděl, že jim mladý číšník nese pití.

„Prosím,“ položil čaj před Lukáše a cappuccino k Lilianě.

„Děkujeme.“ Číšník odešel. Ustrkl si – horké – napadlo ho a podíval se na Lilianu, která si do cappuccina sypala cukr.

„Tak, jak se cítíš, když jsi o rok starší? – Hrozný pocit, že?“

„Chtěla bych, aby to tak zůstalo, mít pořád svůj mladý věk,“ řekla Liliana. Nasypal si do čaje cukr. Již dávno jsem ztratil naději na své mládí, smířil jsem se s osudem – pouze stárnu a nemohu věřit ve změnu. Přesto však se snažím být vděčným posluchačem času, využívám každou minutu, každíčkou sekundu, abych ji záhy mohl proměnit ke smysluplnému účelu. Nejsladší je noc s pocitem, že jsem vykonal maximum, že jsem uběhlému dnu dal smysl, že jsem byl prospěšný, že jsem žil správně. Co z toho mám? – Pouze vědomí.

„Ano, má to své výhody. Ale čas je neúprosný. Sám si připadám hrozně starý; že mám život za sebou, že jsem nic nestihl, že mi už moc času nezbyvá, že je vše za mnou – ty nejlepší roky jsou dávno pryč,“ řekl.

Jo, někdy to taky tak cítím,“ řekla Liliana. „Teprve teď si uvědomuji, že jsi starší než já – ani bych to na tobě nepoznala. Vlastně všichni tě tipují mladšího.“

„No, to je spíš tím, jak se oblékám,“ usmál se.

„Asi jo.“ Číšník stál náhle u stolu a chtěl položit dva talířky s pizzou. Lukáš začal dělat na stole trochu více místa; mladík položil před každého talíř a podal jim zabalené příbory. Popřál dobrou chuť a rychle spěchal k dalším hostům.

„Tak, a teď budeme jíst,“ řekla Liliana a s chutí se pustila do jídla. Pizza byla opravdu dobrá – propečená, jemné a hubené těsto, které bylo na okrajích dozlatova opečené a křupavé, bylo nahoře pokryté stejně dobrou šunkou, rajčaty, sýrem; vše bylo zalité jakýmsi výborným nálevem a nahoře ozdobené kukuřicí se žampiony „Tohle bychom měli dělat častěji,“ řekla s chutí.

„Hmm,“ přikývl a ukrojil si další sousto.

Zpozorněl.

Za Lilianou se objevil menší muž s kytkou v ruce – Lukáš svýma očima zřetelně naznačil, aby se otočila. Když tak učinila, uchopil ji muž jemně za ruku.

„Krásné narozeniny, Liliano,“ políbil ji. Hosté se zadívali jejich směrem. Všiml si, že Liliana malinko zčervenala ve tvářích. Muž jí dal květinu – růži. Teprve nyní si uvědomil, že je to Erik – Lilianin dlouholetý kamarád, se kterým se zná odmalička.

„Děkuji, to bylo od tebe hezké. Nesedneš si Eri?“ zeptala se ho Liliana.

„Ahoj Luki, tebe jsem málem přehlédl.“ Lukáš mu pokynul očima na pozdrav. „Ne, já se omlouvám, ale opravdu spěchám. Doted’ jsem byl v práci a musím ještě něco zařídit. Fakt mě to mrzí,“ řekl Erik.

„Prosím,“ řekla Liliana.

„Nejde to. Mějte se pěkně a nezlobte se na mě. Pa, broučci,“ rozloučil se s nimi a odešel. Liliana se smutně podívala na Lukáše.

„Škoda, že s námi nezůstal.“

„Ano – škoda,“ řekl sklesle. Ta růže! „Bylo od něho hezké, že ti donesl květinu.“ Zvláštní, nikdy jsem od nikoho nedostal květiny – nikdy. Copak se darují pouze dívkám a ženám? Nejisté ne. Snad si ani žádnou nezasloužím...

„Sama jsem to nečekala. Fakt super bylo, že jsem měla právě plnou pus,“ řekla Liliana.

„Opravdu?“ usmál se.

„Čemu se směješ? Nebylo to příjemné, ale byl opravdu pozorný – má u mě plus,“ řekla Liliana.

„No, úplně dokonalý by bylo, kdyby před tebou poklekl...“

„To jako na kolena?“ skočila Liliana Lukášovi do řeči.

„Ale jen si představ... Bylo by to nádherné a tady je na to ta pravá atmosféra – ta tma, svíčky, harmonie.“ Nádherná. Jako ve velkých filmech, kdy méně světla je více a každému se splní tajné přání, kde hranice ztrácejí svůj smysl a nadvládu navěky přebírá fantazie. Nic není nemožné. Člověk zde nemusí zavírat oči, aby snil.

„Budeš to ještě jíst?“ zeptala se Liliana. Neposlouchá mě, jediné slovo jí neulpělo v mysli.

„Lili!! Já ti tady vykládám, jak by to bylo romantický, a ty se mě zeptáš, jestli budu ještě jíst?! Na co myslíš?“ zeptal se podrážděně. Liliana se rozesmála.

„Tak budeš, nebo ne?“

„Už nemůžu, klidně si to vezmi,“ řekl. Dopil čaj a podíval se na mobil – jedenáct večer.

„Kolik je?“ zeptala se zvědavě.

„Jedenáct.“

„Měli bychom už jet, nezapomeň, že ráno vstávám,“ podotkla.

„Dobře; zaplatím a půjdeme,“ vstal a šel k baru. Liliana si oblékla svetr, do rukou vzala dárek a pomalu šla ven; za chvíli se k ní Lukáš přidal.

Rozhlédl se po celé délce chodby. Byl večer. Na zemi podél stěn bylo mnoho květín; některé z nich kvetly a jiné usychaly, ale všechny stále žily. Ohnul se, vzal jeden květináč s květinou do náruče a odnesl ho do obývacího pokoje, kde ho opět postavil na zem. Pak šel zpět na chodbu, vzal další květináč s květinou, aby ho mohl postavit vedle

první květiny, kterou přemístil. Když se dostal k velkým květinám, které byly v mohutných nádobách, blížících se svou velikostí ke střednímu sudu, táhl je po zemi. Mnohdy nemohl dále pokračovat, tehdy se narovnal a chvíli sledoval, kolik mu ještě zbývá, než „sud“ dopraví do obývacího pokoje. Někdy přeprava jednoho takového obra trvala až půl hodiny. Po květinách následoval bambusový stůl se skleněnou deskou a bambusové křeslo, které také odnesl do obývacího pokoje, který se postupně začínal naplňovat, že k projití sloužila jen malá cestička uprostřed místnosti.

Na konci chodby bylo osvětleno velké akvárium s jednou rybičkou. Sundal světlo a položil je na zem tak, aby ho stále osvětlovalo. Poté si přinesl cedítko a nabral rybičku, kterou dal do přichystaného kbelíku s vodou. Po sklech akvária lezli vodní šneci, které kdyby chtěl nabrat, rozmačkal by je; ale nechtěl je bez užítku vylít s vodou. Přinesl tedy želvy a pustil je do vody. Jakmile se zorientovaly, všimly si šneků, kteří si bezstarostně lezli po stěnách skel, a začaly je postupně požírat – a Lukáš je sledoval. Měl rád želvy, oblíbil si je. Trochu mu přišlo líto šneků, ale toto řešení bylo nejlepší. Nemohl je zachránit, tak alespoň posloužili jako potrava pro další živočichy. Mezitím přenesl jedinou rybičku do menšího akvária, které stálo v jídelně. Vytáhl želvy a nechal je lézt ve sprše. Vzal kbelík a začal nabírat vodu z akvária, kterou vyléval ven na trávu a ke stromům. Aby si nemusel pořád otvírat dveře, nechal je otevřené. Po pár minutách se na chodbě objevil pejsek.

„Ahoj,“ pozdravil Nelu. Jakmile uslyšela Lukášův hlas, rozběhla se k němu; postavil kbelík na zem a začal Nelu hladit na hlavě. Pejsek se nejednodušeji natácel a vrtěl ocáskem. Poplácal ho přátelsky na boku a šel vylít vodu; Nela šla za ním, držela se ho jako klíště, byla tam, kde byl i Lukáš.

Čas se postupně přesouval k půlnoci. Tma venku houstla a lidé se již ukládali ke spánku.

Když v akváriu nebyla žádná voda, sundal ho z podstavce na zem. Bylo těžké. Musel ho táhnout po zemi. S námahou ho dostal do koupelny, kde ho postavil do sprchy a nechal do něho téct vodu, dokud se celé nenaplnilo. Odnesl z chodby i světlo, které dosud stálo vedle akvária a svítilo mu. Poté smotal linoleum do role. Zametl chodbu,

pustil Nelu na dvůr a sedl si do sedačky. Zapnul televizi. Ale nic ho nebavilo. Nic zajímavého pro něho nedávali. Podíval se z okna ven. Chtěl se jít projít, ale byl velmi unavený Váhal.

Nevěděl, jestli má, nebo nemá jít. Rychle šel do svého pokoje, kde si převlékl špinavou mikinu za čistou. Všude pozhasínal světla a zamkl za sebou vchodové dveře. Nevěděl, kam půjde; nevěděl, kam by chtěl jít – jenom se projít.

Jakmile minul dva bloky, opět se ho zmocnil zvláštní a podmanivý pocit naprosté prázdnoty. Obloha byla černá, ani měsíc nebyl vidět. Noc bez hvězd a bez měsíce – jak žalostné. Po silnici projelo auto; na několik sekund ho oslepila jeho zářící světla. Procházel bez rozmyslu ulicemi, bloudil městem a nestaral se o to, kam jde a kde vyjde. Šel dál. Pořád dál. Nic ho nenutilo a nic mu nebránilo a on šel. Nočním městem a nočním vzduchem v tuto noční hodinu. Noc se pro něho stala dnem a světlo tmou. Únava na něho postupně dosedala; oči se mu zavíraly, tělo ho bolelo a postupně slábla jeho síla. Nohy se znavily a krok zpomalil. A on šel dál, nevnímaje okolí. Na Karlově ulici pocítil zvláštní nutkání zahnout doleva.

Stál před úzkou uličkou zahalenou do roušky tmy.

Světla nesvítla a vše se zdálo mrtvé. Otočil se a rozhlédl se – nikoho neviděl. Pokračoval v chůzi. Na kraji se válely pytle s odpadky, u stěn stály přeplněné kontejnery, okolo kterých bylo spousty odpadu, který se do nich již nevešel. Prošel uličku až na konec, byla uzavřena stěnou domu – bez oken. Nikdo zde nebyl. Přišlo mu to líto. Jako by někoho čekal, ale nemohl si vzpomenout koho, protože neznal jeho jméno... Vybavoval si jen neurčité vzpomínky, které pro něho byly mnohem silnější a důležitější.

Vedle zašustil sáček, odpadky se pohnuly.

Lekl se.

Strnul.

Nebyl schopen pohybu; vyčkával. Zpod pytle vyběhl potkan a zalezl za kontejner. Rychle se vzpamatoval. Tiše stál a naslouchal. Začal mít pojednou strach. Byl unavený. Cítil se osamělý. Chtěl jít pryč. Otočil se a jeho oči se rozšířily. Tělo mu kleslo na zem.

V ústí uličky stál muž.

Viděl Lukáše, jak sjel k zemi a teď sedí mezi odpadky a dívá se na něho. Poznal ho, stejně jako Lukáš poznal onoho muže. Neznali se; nevěděli, jak se jmenují; viděli se jen jednou v životě – přesto se poznali. Šel blíž. Jeden druhého sledoval svýma smutnýma očima. Sedl si naproti; natáhl ruku a chtěl se dotknout Lukášovy tváře. Svůj pohyb v pŕlce zastavil. Jeho dlaň spadla dolů na zem.

Nedokázal to.

Lukáš se podíval na jeho ruku a dotkl se jí. Přejel svými konečky prstů jeho tvář – a muž se rozplakal. Nestyděl se plakat. Lukáš nevěděl, proč pláče. Vše zavinila minulost. Přitiskli se k sobě a objali se. Muž si položil hlavu na Lukášovo rameno a plakal. Lukáš cítil, jak za jeho zády zatíná pěsti žalem. Bylo mu ho líto. Tiše sdílel jeho bolest. Neznali se. Nic o sobě nevěděli, a přesto se cítili zvláštně propojeni. Plakal – a Lukáš s ním a nad nimi nebe bez hvězd a bez měsíce.

Pokojem se rozlehla pištivá melodie. Trhl sebou, překulil se na posteli a rukou se dotkl mobilního telefonu, který ležel na zemi; poslepu zmáčkł tlačítko a melodie přestala znít. Zavrtal se hlouběji do peřiny. Ve vedlejšíh pokoji bouchly dveře, slyšel na chodbě kroky a cizí hlasy. Snažil se spát, byl unavený. Ale tento rozruch ho doháněl k šílenství. Kdyby byli alespoň trochu ohleduplní! Když oni spí, tak okolo nich chodím skoro po špičkách a snažím se vždy šeptat – a oni?!

Sakra!

Vstal a šel ven z pokoje; vyšel na chodbu a naklonil se přes zábradlí, aby viděl do přízemí – stáli tam dva dělníci v modrých kombinézách, kteří na chodbu, kterou včera vyklidil, lepili dlaždičky. Nad nimi trůnil pan Allenstein, který je sledoval a stále se jich vyptával.

Nahnul se ještě více a uviděl do kuchyně, kde paní Allensteinová pro dělníky připravovala občerstvení. Zašel zpět do pokoje a sedl si na postel. Nechtělo se mu jít mezi neznámé lidi – mnohdy ani neměl náladu komunikovat s vlastní rodinou, a teď jsou tu ještě cizí. Cizáci – jak jim s oblibou říkal. – Co tu chtějí? – Ano, věděl; abychom měli chodbu z kachliček, ale to musí dělat zrovna nyní? Proč si je mamka nepozvala, třeba když jsem byl pryč s Lili? A to tady budou celý den.

Celý den mi pokazí, již nyní je zkažený. Jejich přítomnost je nežádoucí, nechci je tady. Měl to být nádherný den. Je sobota, mohlo to být krásné – ale všechno pokazili ti dva chlapi tam dole.

Převlékl se, ustlal si postel a vyšel z pokoje s knihou v ruce. Jak scházel ze schodů dolů, dvě modré kombinézy se zvedly ze země a podívaly se na něho – ach ne! Tak přesně tohle nemá rád. Všimly si mě.

„Dobrý den,“ pozdravil ze slušnosti a rozhlédl se před sebe, neboť si uvědomil, že na dlažbu se nesmí šlápnout, dokud nezaschne.

„Dobrý den, tudy asi neprojdete, che,“ řekla modrá kombinéza, která stála blíže k Lukášovi. Nepřátelsky se na dělníka ušklíbl, čímž chtěl naznačit, že nemá náladu na řeči – modrá kombinéza nepochopila a začala se smát. Dále si ho nevšimal a dlaždičky jednoduše přeskočil. Sel do kuchyně.

„Mami..., jak dlouho tady budou?“ zeptal se a přitom si nalil teplý čaj do oblíbeného hrnečku.

„Nevím, dokud to nedodělají.“

„Do...,“ podíval se na hodiny, „čtyř?“

„Rozhodně ne, počítej do večera a ještě přijdou zítra,“ odpověděla paní Allensteinová a dala do vyhráté trouby pekáč s masem.

„A oni tady budou jíst?“

„No samozřejmě,“ řekla paní Allensteinová.

„Ale vždyť u stolu jsou jenom čtyři místa a nás je s nimi pět,“ oponoval a bral si přitom dva šátečky z listového těsta naplněné pudíngem.

„Já a tat'ka se s nimi najíme, protože by to bylo nevhodné, kdybychom je nechali jíst samotné; a ty si potom vezmeš.“

„Tak jo,“ řekl šťasten, že s nimi nemusí sedět u jednoho stolu, a šel si sednout do obývacího pokoje, který byl zaplněný květinami s bambusovým křeslem a bambusovým stolem. Sedl si na gauč a zapnul televizi, přitom popíjel čaj a jedl šátečky. Připadal si jako v pralese, v nejhlubší džungli. Ty květiny – pokoj se náhle změnil a zněl nově a neprobádané.

Najedl se, vypnul televizi a sedl si na dvoře s Nelou, která se vyhrívala na slunci. Rozevřel knihu na založené stránce; četl a jednou rukou hladil Nelu, která se k němu přitulila.

Dveře do dvora se náhle otevřely a v nich stanula Liliana.

„Ahoj,“ řekl s překvapením.

„Čau,“ odpověděla a sedla si vedle, „ahoj Nel.“ Nela vyskočila a snažila se Lilianě olíznout obličej – Liliana se nezlobila, hrála si s ní.

„Co? Stalo se něco? Jsi tady nějak brzo, je ještě ráno.“

„Doma mě to nebavilo. Táta s matkou se zase pohádali, tak jsem chtěla vypadnout,“ odpověděla Liliana a přitom odolávala výbojům Nely, která na ni útočila a jemně z hravosti vrčela.

„Aha,“ smutně přitakal. Takže rodiče se pohádali. Takhle to nemá být, takhle ne. Chudák – neměl odvalu se na Lilianu podívat. Sám věděl, jaké to je, neboť jeho rodiče měli mezi sebou každý den roztržku, avšak když to slyšel od někoho jiného, zásah byl stejně silný, jako by šlo o něho samotného – snad to bylo tím, že věděl, jak moc hádka ubližuje. Bohužel také věděl, že zde žádné utěšování nepomůže – Liliana ani o něco podobné nestála, protože ona byla silná osoba, která spíše Lukášovi pomáhala a nikdy nechtěla něčí pomoc. Jednou bude vůdčí osobností rodiny. Člověk, když je smutný, vidí věci, které dříve neviděl, a raduje se z mála, které dříve nepocítil. Takže..., když se raduji ze všeho, jsem nejsmutnější? Někdy je ale člověk tak smutný, že už ho nic nedokáže rozveselit a ztrácí jiskru života – i samotný život. Zavřel knihu. Tehdy je tedy správný čas přestat? Ukončit vše a být plný a prázdný současně? Ale co když není správné rozhodnutí? Co když po naprostém úpadku myslí může dojít k obnovení ještě v tomto čase, v této době, na tomto světě; kdy je ještě mnoho před námi a jen staré nás už unavuje a my jsme jím otrávení, přepití, ale nové... to čeká... tam.

„Za chvíli budu muset jít domů, jsem tady jenom na skok. Sel bys dnes ven?“ zeptala se. Chvíli přemýšlel.

„Ano, klidně. Půjdu tě doprovodit, aspoň vezmu Nel na procházku.“ Vstal a odběhl domů pro obojek a vodítko. Když vyšel s Nelou, Liliana čekala venku před domem.

„Máš všechno? Nic sis tam nenechala?“ zeptal se.

„Mám vše.“ Vyšli. „Vám dělají novou chodbu?“ Je všímavá.

„Hmm, včera jsem taky do noci odklízal všechny věci. Dlaždičky jsou moc krásné. Až jednou budu mít svůj dům, rozhodně budu mít

dlažbu, ale štvou mě cizí lidé. Celý den s nimi být v jednom domě; kazí mi den.“ Liliana přikývla.

„Včera večer se u mě stavil Artur.“ Nemám ho rád, myslím, že Lili ubližuje; citově ji velmi zraňuje. On si ji nezaslouží, využívá ji.

„A co chtěl?“ zeptal se.

„Moc toho nenapovídal; jenom jel okolo, tak se stavil.“ Celý on.

„Chtěl bych se zase jet projet. Už mi začíná scházet,“ zalhal.

„Přesně. Taky bych hned jela. Jednou jsem mu volala a řekl mi, že až budeme chtít kamkoli jet, tak mu máme zavolat a on přijede. Mnohdy jsem řekla, že mu klidně dáme peníze, ale odpověděl mi, že dobře vím, že by si od nás peníze nevzal. Ráda bych mu pomohla.“

„Někdy mi připadá, že ani pomoc nechce. Jako by mu někdo hodně ublížil. Asi mu řekli do očí, co si o něm myslí, a jeho to vzalo – proto je takový odtaziť.“ Nepopírám, že mám mnohdy neodolatelnou chuť mu vynadat – za jeho nestoudné chování, za jeho nestoudný život, za jeho nestoudný přístup k nám všem, k nám – jeho přátelům. I když pochybuji, zda jsem jeho přítel, či ne. Na druhou stranu musím přiznat, že Artur má určité vnitřní kouzlo, kterým si umí každého podmanit. Získává přízeň a důvěru ostatních – získal si i mé srdce; našťásti jen nakrátko. Artur... Nevyznám se v něm. Něco skrývá.

„A přitom je to skvělej kluk. Teď nahoru,“ řekla Liliana a zahrnula do uličky, která prudce stoupala do kopce. Na konci se rozprostíral rozsáhlý park. Na druhé straně bydlela Liliana. „To je dobrý, už dojdou. Ještě si zapálím a jsem v pohodě,“ řekla.

„Hele, tak já se u tebe dneska stavím, ano?“ otočil se a pomalu s Nelou odcházel zpět.

„Tak jo,“ řekla.

„A v kolik hodin mám přijít?“ zeptal se.

„Po pátý.“

„Dobře.“ Liliana zamávala a ztratila se mezi stromy. Naposledy se za ní podíval a šel nazpět domů.

„Pojď,“ řekl a podíval se na Nelu. Nela k němu přiběhla a tápala vedle Lukáše. Nevraceli se stejnou cestou; u sochy na Paličově ulici zahrnuli doleva a vydali se přes most k řece, kde se rozprostírala dlouhá ulice lemovaná nekončícím stromořadím. Postupem času zde jezdilo stále méně aut a lidé začali chodit po silnici. Před dvěma roky sem

dokonce město nechalo přivést lavičky, aby si staří lidé měli kam sednout, když na ně přišla únava. Ano, ještě uplyne několik málo let a za chvíli zde bude vyhlášen další městský park, i když v myslích mnohých zdejších lidí je to park již nyní – i pro Lukáše, jenom stromořadí nenazýval přímo parkem, ale Zelenou ulicí nebo Ulicí se stromy či Stromovou ulicí. Vždy měl pro všechno mnoho názvů.

Košaté koruny stromů zde poskytovaly příjemný chladný stín. Neodolal a sedl si na jednu z mnoha laviček, Nela vyskočila za ním – vzal si ji na klín a hladil ji. Pozoroval přitom dění kolem sebe – trávu na zemi, spadané listí, chvějící se mladé stromy, oprýskané lavičky, procházející lidi, kteří se na něho dívali stejně tak, jako on se díval na ně. I když se jejich pohledy zdály totožné, nebylo tomu tak. Jejich mysl byla naprosto odlišná.

Lidí přibývalo a Lukáš pocítil zvláštní touhu vymanit se z jejich neviditelného sevření – toto prostředí bylo narušeno něčím, co sem nepatří a co ho přetváří do zmatků a stresů. Sevřel Nelu pevněji v náruči a vstal, Nela si mu položila přední tlapky na rameno a dívala se dozadu, jak je odnášena ze Stromové ulice. Zahnul k Bráně a vydal se směrem na jih, což byla nejkratší možná cesta domů.

Když přišel před domovní dveře, pustil Nelu na zem a zavedl ji na dvůr, kde jí dal na hraní pískající balónek; sám se šel podívat do kuchyně, kde paní Allensteinová stále ještě připravovala oběd.

Jé, že mi uděláš myčku?“ řekla paní Allensteinová, když uviděla Lukáše. Neodpověděl a začal vyklízet umyté nádoby, které skládal do regálů a poliček. Poté zpět naskládal špinavé.

„Zamíchej mi s tím,“ řekla paní Allensteinová a dál krájela cibuli. Podíval se na plotýnku, na které byl postavený hrnec s polévkou; zamíchal s naběračkou. Díval se na paní Allensteinovou – sledoval její pohyby rukou a její obličej, na kterém se už dávno začaly projevovat vrásky; byla v něm vepsaná únava a stres každodenního života.

„Chceš s něčím pomoci?“ zeptal se.

„Můžeš začít krájet salám,“ řekla paní Allensteinová.

„Hmm,“ rozhlédl se kolem sebe, ale žádný salám neviděl.

Je v lednici.“ Otevřel lednici.

„Aha.“ Vzal si nůž s umělohmotnou podložkou a začal salám krájet na slabá kolečka. Krájení šlo rychle, a tak se za chvíli zeptal, co má dělat dál. „Mám to, co dál?“

„Vyndež si z kredence velkej bílej hrnec a nasyp do něho salám. Ukaž, dáme tam i cibuli. Vezmi si hrnec a cvrkni do toho hrnce trochu vody, aby to bylo zalitý, ale ať to tam zase neplave. Dones koření.“

Jaký koření?“ zeptal se.

„To v tom červeným sáčku.“ Podíval se do špajzky, kde odkryl závěs u regálu; hledal červený sáček, ve kterém by mělo být koření.

„Tady nikde žádný červený sáček není,“ zavolal.

„Musí tam být.“

„Ne, není.“

„Ale..., to mi neříkej, vždyť jsem ho včera kupovala,“ odpověděla paní Allensteinová a šla se podívat sama. Nakoukla za závěs. „Tady je.“

„Aha, to je on? Toho bych si nikdy nevšiml,“ řekl se smutkem v hlase; rázem si uvědomil, jaká je ironie, že nemohl najít hloupý červený sáček, a začal se smát.

„Posyp to. Na..., a dej tam taky trochu soli.“ Do místnosti přišel pan Allenstein; paní Allensteinová se na něho obrátila. „Danieli, měl bys jim taky říct, ať se jdou najíst – vždyť už je poledne.“ Pan Allenstein se otočil k zedníkům, aby je mohl pozvat k obědu.

„Na, tady,“ paní Allensteinová podala Lukášovi talíře s příborem, „dej to na stůl.“ Prostřel k jídlu – svůj talíř si odnesl vedle do obývacího pokoje a zapnul televizi.

„Budu jíst vedle, ano – mami?“ řekl.

„Mně je to jedno, kde budeš jíst, hlavně si už vezmi, nebo ti to vystydne,“ řekla a položila na stůl polévku; poté začala nosit misku s rýží, pekáč s pečeným masem a kalíšky s kompoty.

Než přišli dělníci, nabral si jídlo a sedl k televizi. Dávali dokument o hudbě a videoklipu. Jedl pomalu a sledoval obrazovku. Přehled různých videoklipů a jejich uměleckého ztvárnění, k tomu několik rozhovorů s jejich tvůrci, kteří se podíleli na realizaci. Často zesiloval zvuk, protože některé pasáže se mu velmi líbily.

Přestal vnímat.

Pohyb ruky ustrnul v prostoru i s lžící, kterou držel. Celou svou pozornost obrátil k ukázce z videoklipu, který byl svou jednoduchostí a dokonalostí úchvatný.

Představoval mladíka, jenž šel tunelem a okolo něho jezdila auta, která do něho neustále narážela, neboť muž se potácel uprostřed silnice. Byl oblečený do zimní bundy s kapucí, kterou měl přes hlavu. Stále si pro sebe cosi pobrukoval – jakousi nesrozumitelnou řeč, a kdykoli ho auto opět srazilo a on dopadl otřesen na zem, že se zdálo, jako by měl každou chvíli zemřít, vstal a pokračoval ve své pouti.

Náhle, když hudba ztichla, se muž zastavil, rozepnul bundu, pod kterou byl nahý, a odhodil ji na silnici. Stoupl si přímo doprostřed jízdního pruhu a vše nasvědčovalo tomu, že první auto do něho narazí. Pomalu pozvedl ruce, zatnul pěsti – auto narazilo.

Muž stál.

Nespadl – všude se vířil prach. Předek auta se okolo mladíka obtočil, jako by nebyl člověk, ale sloup – praskající skla, výbuch motoru, auta zastavují a on tam stojí. Vše působilo zvláštním dojmem. Úchvatně – ano; tak to nazval – úchvatné.

Ruka se dala do pohybu a lžice s polévkou vklouzla do úst; polkl.

Paní Allensteinová zašla do jídelny. Otočil se. Díval se za ní, jak se ztrácí ve dveřích; dojedl jídlo a odnesl nádobí do kuchyně. Dělníci se po něm dívali; ani na ně nepohlédl, ale vycítil jejich vpíjející se pohledy do jeho nitra. Nádobí bylo umyto. Otevřel myčku a začal vyndávat talíře, příbory, hrnce, skleničky na svá místa v policích.

Vzal si knihu a šel si sednout na dvůr, kde si vyhlédl místečko, na které svítilo slunce, a začal číst. – Člověk po čase, až se ztotožní s dějem knihy, až pohlédne do nitra samého obsahu, až se „setká“ s hrdiny a pozná jejich radosti i starosti, tehdy přestává sledovat ubíhající stránky a vše pro něho začíná mít jinou realitu. Ponořit se a plavat v záplavě písmen, která představují příběh – vyvolávat různé pocity; někdy se smát, společně se svými hrdiny; jindy je litovat, plakat, být smutný či napjatý, jak to dopadne; žít s nimi v knize; být u každého jejich rozhodnutí a slyšet každé jejich slovo. Miloval knihy, vždy je miloval a nemohl si představit život bez nich, protože mu dovoľovaly poznat jiné rozměry, do kterých by se v reálném světě nikdy nemohl dostat a nikdy by je nemohl zažít. Stejně to bylo u této

knihy, kterou četl – není tedy divu, že průměrně vydržel číst i šest hodin v kuse bez přerušení. Byl jako droga – ten život tam uvnitř. Naprosto ho pohltit, vtáhl a nechtěl pustit. Jediná možnost, jak se vymanit z područí, bylo číst až do konce, ale potom vždy pocítil zvláštní smutek, neboť opustil „svět“, ve kterém žil – a to truchlí každý... Čas plynul stejně rychle jako písmenka na jednotlivých stranách, které se mu míhaly před očima a vytvářely změt' pocitů.

Slunce přestalo hřát.

Po obloze se pohybovalo hejno černých mraků, mezi kterými svištěl silný vítr. Podíval se k obloze. Zvedl se a spěchal do svého pokoje. Položil knihu na postel a přistoupil blíže k oknu; odhrnul záclonu.

První kapky dopadly na zem.

Náhle se obloha roztrhla a příroda ukázala svou sílu. Déšť nelítostně bičoval stromy a keře, lidé spěšně utíkali do svých příbytků. Ohlušující rána. Hřmot. Člověk měl pocit, jako by se země pohnula, jako by šlo o zemětřesení – blesk – jasná záře prořala mraky a zmizela; zůstal po ní jen strach. Rána. Zamrazilo ho. Měl rád déšť, ale toto mu přece jen nahánělo hrůzu. Rychle utíkal po schodech dolů na dvůr pro Nelu. Nikde ji však neviděl. Vrátil se zpátky do domu.

„Mami, kde je Nela?“

„Je zavřená,“ odpověděla paní Allensteinová. Vyšel na dvůr, déšť ho neušetřil – rázem měl promočené všechno oblečení. Přes hustotu padajících kapek nebylo možno cokoli vidět. – A slyšet? – Rozhodně ne! – Bylo bláhové, kdyby si lidé mysleli, že se uslyší, protože to venku bylo mnohem mocnější. A každý věděl. Rána. – Lekl se, zakymácel se, ale šel dál, dokud nepřišel ke dveřím, za kterými se krčil mladý pejsek. Vzal Nelu do náruče a pevně ji stiskl. – Chtěl ji uchránit před deštěm a dodat alespoň trochu odvahy. Blesk – rána – déšť. Rozběhl se. Po dlouhých vlasech mu stékala proudem voda; brýle mu byly k ničemu a mokrá tráva klouzala. Donesl Nelu do svého pokoje a postavil ji na postel.

Nela si spokojeně našla svoji hračku, kterou měla schovanou pod postelí, a lehla si na polštář. Otočil se k oknu. Blesk. Počasí má něco do sebe. Bylo by nádherně bláznivé jít teď

ven a nechat se zmáčet vodou – překonat strach – osvobodit se od všednosti. Potřebuji udělat „něco“.

Jdu.

Ne, nebudu se převlékat, jsem stejně už mokrý; nemělo by to cenu.

Rychle sešel dolů a vyšel před dům. Na ulici nikdo nebyl. Po silnici tekla proudem voda, protože kanály ji nestačily brát.

„Lukáši, ty ses snad zbláznil! Kam chceš teď jít?“ zeptala se rozčileně paní Allensteinová.

Jenom si něco zařídím, jsem hned zpět,“ volal za chůze a stále rychlejším krokem se vzdaloval z dohledu – potom se rozběhl. Voda za ním cákala a vystříkávala do výšky. Rozpažil ruce a nastavil obličej. Líbilo se mu to. Miloval pocit volnosti, nespoutanosti, který se nedal s ničím jiným srovnat – člověk to nepochopí.

Proběhl parkem a zastavil se u domu s bílými dveřmi – zazvonil; těžce oddechoval. Oblečení na něm viselo. Liliana vyšla z domu.

„Co tady děláš?“ zeptala se zmateně.

„Lili..., pojď ven, prosím. Víím..., já víím, že to možná zní jako šílenství, ale je to nádhra.“ Liliana se na něho podívala.

Já se z tebe zblázním,“ a zavřela za sebou dveře. Objal ji.

„Děkuji.“

„Tak? Kdo bude první u zastávky,“ řekla a tryskem vyrazila ulicí. Rozesmál se a následoval ji. Nezklamala.

Hřmělo, ale ne pro ně. Naschvál skákali do kaluží a cákali po sobě vodu – nevadilo jim, že je špinavá, nevadilo jim nic. K zastávce se nedostali; zahruli za rohem a rozhodli se jít do parku. Rozběhl se a sjel po trávě.

„Počkej, pomohu ti,“ řekla Liliana a natáhla ruce, aby mu pomohla vstát.

„Co?“ stačil ze sebe vydrat, než Lilianě podklouzly nohy. Rozesmál se – dopadla na něho a tím je odstrčila tak, že jeli po trávě prudkým kopcem dolů. Drželi se navzájem zmáčeného oblečení.

Kapky dopadaly.

Najednou se před nimi objevil strom. Liliana si ho všimla, ale na vyhnutí bylo již pozdě – krom toho nedokázali ovládat směr své jízdy.

„Je tam strom,“ zakřičela.

„Cože?“

„Strom!“ Podíval se před sebe. Pustil se. Liliana se chytla kmene stromu a Lukáš, když zahlédl, že se Liliana drží, na poslední chvíli se stihl zachytit za Lilianinu nohu.

„Moje noha!“ zařvala. Lekl se a pustil, zároveň ho to tak rozesmálo, že se nebyl schopen ani postavit. Všimli si, že už neprší a kapky, které na ně stále padaly, byly ze stromů.

Posadili se.

Lidé opět začínali zaplňovat ulice.

„Jsi celá zelená.“

„Však ty taky, jen se podívej.“ Předpokládal jsem od samotného začátku, že budu špinavý, ale nevadilo mi to. Chtěl jsem, toužil jsem, musel jsem udělat něco... Každý máme uvnitř sebe schované zvíře, které se nesmyslně a nevědomky snažíme potlačit.

„Skvělý, škoda, že přestalo pršet,“ posteskl si.

„Začíná mi být zima,“ řekla Liliana.

„Mně ani ne.“ Všiml si, že slunce už nepálí jako před měsícem a noci jsou stále chladnější, taky ten déšť – blíží se podzim; ano, už není právě léto.

„Asi půjdu domů,“ řekla Liliana a stoupla si. Postavil se vedle ní, zabalancoval a rozhlédl se kolem sebe. Lidé se na ně dívali a měli proč; byli mokří a špinaví.

„Já frčím. Jo a až bude zase takový počasí, tak přijď,“ řekla Liliana a pomalu odcházela.

„Ano – určitě přijdu. Měj se,“ usmál se a vracel se domů.

Četl; každý den. Stránky šustily a rychle se otáčely. Přečetl několik knih. Nesčetná dobrodružství a touhy, které nikdy nezažil, o kterých ale ví. To bylo to nejhorší – vědět, ale nemoci. Cítil se podivně. Ve snech žil svůj druhý život, který byl naplněný tím, čím v denním světě strádal. Mohl být čímkoli a kdekoli; měl svoji volnost a svobodu – a přátele. Tam, na rozhraní snu a bdění, opravdu poznával smysl života. Nikomu o tom neříkal, protože věděl, že by ho nikdo nepochopil.

Spal.

Jemný a nevinný spánek malého dítěte, které je nepoznamenané lidskými křivdami. Spal. Pššš... pššš... Lehoučké oddychování. Tma.

Viděl tmu a prázdno. Byl sám v prázdnotě. Měl strach. Rozhlédl se, ale neviděl nic, jenom tmu; byla tak hustá a studená. Pak... padal dolů.

Ne!

Posadil se. Oknem pronikal měsíční svit. Lehl si zpět na postel a přikryl se. Sledoval věci v pokoji, jako by čekal, že se každou chvíli probudí k životu, a on tu chvíli nesmí zmeškat

– nesmí. Únava ho opět přemohla a on se ponořil do snění.

Ráno šel s Nelou na procházku. Listí začínalo postupně opadávat – nyní bylo již otázkou času, kdy budou stromy holé a začne první mrazík, aby záhy mohl napadat bělostný sníh, který vše schová ve svém objetí.

Viděl spoustu lidí, kteří mu šli naproti, ale nevnímal je jako lidi. Nedovedl to popsat, jako by byl někde jinde než oni, jako by byl cizí, ale znal. Jako by ztratil nalezenou věc. Pociťoval zvláštní nutkání, kterému nerozuměl. Listí, lavičky, chodníky, cesty, auta – jako by zde jenom prolétal a toho všeho se měl letmo dotknout. Rozběhl se; chtěl pryč. Nela za ním s radostí cupitala – také milovala volnost. Vytáhl mobilní telefon, našel v seznamu číslo a... „Lili?“

„Co je?“ Nevím, jak mám vysvětlit své pocity, protože se v nich sám nevyznám. Má otázka je jistě troufalá, ale neodjela bys se mnou? Prosím... – řekni ano. Sám nemám odvalu, ovšem s tebou... Nyní si připadám jako zbabělec. – Ano, jsi troska. – Víím. Mrzí mě mnoho věcí. – Především tě mrzí tvůj život a ty sám. Je mi odporné tě takto sledovat.

„Nejela..., nechceš někam pryč?“

„Kam jako?“ zeptala se Liliana. Kam? Sám jsem tehdy nevěděl, až tak do hloubky jsem nepřemýšlel, neznal jsem cíl.

„Já nevím, pryč.“

„Teď nemohu, odjíždíme k tetě, promiň,“ řekla. Prázdnota, do které jsem se propadl. Její slova bodala více než hrot meče a mně zbývalo pouze vykrvácet. Nic víc a nic míň. Nečekal jsem, že budu schopen se ještě někdy nadechnout. Odjíždí k tetě. Kam odjedu já?

„Aha, to je dobrý. Tak ahoj,“ rozloučil se a rychle od telefonu odvrátil tvář. Tehdy mi bylo velmi smutno.

„Ahoj a měj se,“ Liliana ukončila spojení. Zastavil se. Nela si sedla na zem a čekala. Potřebuji jít pryč! Nevydržím to tady, je to tak omezující, svazující. Chci létat! Chci volnost!

Posadil se na lavičku. Nikdy to nepocítím. V tomhle životě neexistuje naprostá odpoutanost. Nikdy nezažiji volnost. Ale já tak chci... Nadechnout se z plna plic a začít žít. Pocítit vítr a být lehčí než vánek...

Vstal.

Pomaloučku odcházel domů. Ulice byly smutnější než kdy jindy; byly plné beznaděje. Umřu tady... Bez povšimnutí. Bez budoucnosti. Otočil se a viděl oči, spoustu očí, které se upíraly ke svému cíli, ale on žádný neměl, neviděl, nedokázal se podívat dopředu – nemohl se vyrovnat se současností. Ví snad něco, co jiní ne? Co jiní ani netuší, ani nad tím nepřemýšlí? Tak proč? Proč touží po něčem, co jiní nechťejí? Kdyby tak věděl, co to je.

Přišel k domu svých rodičů, ale místo toho, aby vešel dovnitř, šel do garáže a vyjel ven s autem. Nelu posadil dopředu na místo spolujezdce. Podíval se na choulícího se psíka.

„Pojedeme na výlet,“ a políbil Nelu na hlavu. Rozjel se, opustil město a jel dál, až se krajina zdála cizí a neznámá. Otevřel všechna okýnka a do auta se navlil přívál studeného vzduchu. Usmál se. Přidal rychlost. Cesta mizela neskutečně rychle; zařval. Křičel; zahnul k benzínce, kde zaparkoval. Klesl na volant; bolela ho hlava.

Nemůže utéct, protože co hledá, nikdy nenajde... Zavřel okna, otočil se a jel domů. Teprve nyní si všiml věcí kolem. Pohládl Nelu. Bylo mi nějak divně, šťvalo mě to, a ještě více mě šťvalo, že jsem nevěděl, co je, že jsem nevěděl vůbec nic a nikdo mi to nepověděl.

Tak tohle je ono? To, co hledám? Pravá beznaděj? – Když jsi tak sám, proč to neskončíš? – Skončit? Jako zabít se?

– No, nechťel jsem to tak nazývat, ale když už jsi řekl... Ano. – Vím, už mě to napadlo. Ale... bojím se. Bojím se, že to bude bolet, a já nechci. – Máš strach z bolesti? – Mám strach z toho, jaké bude, a jestli potom, až to udělám, jestli potom bude lepší. Tam... jestli bude lepší. Co když ani přesto, že si vezmu život, a tak ztratím vše, nenajdu, co hledám.

– A co hledáš? – Pocit dokonalosti, lehkosti, takové zvláštní volnosti a naplnění. – Takový pocit neexistuje. – Ano, dokud ho neznám, neexistuje, ale pak, až ho najdu, budu šťastný.

– Myslíš? Řekl bych, že tě ta tvá volnost za chvíli nasytí a ty budeš toužit po něčem jiném a zase strávíš další část svého hloupého života hledáním jen pocitu. A víš proč? – Ne.

– Protože nevíš, co chceš. Jen se rozhlédni kolem sebe. Lidé žijí s tím, co mají, a jsou šťastní. Protože jim to stačí. Váží si svého života, milují ho. Ale ty? Ty si ho ani nezasloužíš. Jsi hloupý! – Chci být sám. – Jsi sám. – Pššš...

Vjel do města, projel několik křižovatek, až dojel ke garáži, kam zaparkoval. Nikdo nebyl doma. Pustil Nelu na dvůr a šel nahoru do pokoje. Sedl si do křesla. Po chvíli sešel dolů do kuchyně a začal vyndávat umyté nádobí a uklízet je, poté naskládal do myčky špinavé nádobí. Sedl si k televizi, ale nic ho nezajímalo – vypnul ji. Procházel místnostmi; chodil stále sem a tam; někdy se zastavil a stál na místě bez hnutí několik minut; někdy si sedl a pozoroval jednu věc dlouhé minuty. Sel opět do kuchyně a vytáhl knihu s recepty; rozevřel na straně 42, kterou měl založenou bílým papírkem.

Byl tam recept na jahodový koláč.

Přinesl si formu a veškeré přísady a začal péct. Konečně našel jakési krátké uspokojení v práci, kterou, jak doufal, ocení ostatní členové rodiny.

◆ ◆ ◆

„Tak ty chceš umět létat?“ zeptal se Lukáše.

„Oh, ano a moc. Naučíš mě?“

„To ale není pro každého.“

„Prosím.“

„Tak skoč!“

„Tam?“ Lukáš ukázal prstem před sebe, kde končila skála a zela hluboká propadlina. Přikývl hlavou. Lukáš se na něho podíval, pak znovu před sebe, na zem, na své nohy, na stromy, na oblohu, jako by se nemohl nasytit toho pohledu. Cítil, jak slunce pálí. Opět pokývl hlavou. Rozběhl se.

„Nééé!“ Cože? Otočil se a uviděl, jak k němu někdo rychle běží a snaží se ho zachytit. Chtěl zastavit, zpomalit, ale už to nešlo. Ještě

jednou se otočil za hlasem a běžící postavou, vyděsil se – v jeho tváři se zračila beznaděj s odhodláním. Letěl, ale stále viděl jeho tvář.

Otevřel oči.

Cítil smíšené pocity. Hvězdy na obloze nebyly a ani měsíc nesvítíl – jistě bude mrznout, napadlo ho. Myslel na postavu, která za ním urputně běžela, aby ho zachránila. Kdo to byl? Proč by ho někdo chtěl zachránit? Jeho tvář! Byl v ní smutek. Nechápal, proč se cítí tak zvláště. Stále ho před sebou viděl. Zavřel oči a snažil se znovu usnout, ale jakmile sklopil svá víčka, viděl ho. Co mu chtěl říci? Zná ho? Jako by ho o něco prosil, jako by žádonil, aby neskákal. Chtěl by se ho dotknout, ale to nešlo. Otočil se na druhou stranu a snažil se nemyslet. Přesto mu po těle proběhl závan mrazu, jako by ten člověk byl v jeho pokoji a stále, každý den, ho sledoval.

Zavrtal se hlouběji do peřiny.

◆ ◆ ◆

Seděl v křesle a četl knihu při světle lampičky, ticho narušilo zaklepání. Vzhlédl ke dveřím a vyčkával, mlčel. Klika se pohnula a dveře se pomalu daly do pohybu. Liliana vešla do pokoje.

„Neruším?“ zeptala se. Povzdechla si – chtěl číst.

„Ne, pojď dál.“

„Psalo mi neznámé číslo, a když jsem trochu zapracovala, tak jsem se dozvěděla, že je to nějakej Radek a je mu 22.“

„Skvělý,“ řekl a snažil se vnímat slova v knize.

„Chce se se mnou sejít.“

„Kdy?“

„Zítř ráno před zeleninou, nechceš jet se mnou?“ Já? Nabídka. Tak se to přece jenom stalo... – Lili má schůzku. Bude milovat a bude milována. Beze mne. Stoupnu si stranou, budu němým pozorovatelem a němým utěšovatelem. Budu já, jen já sám.

„Lili, nemyslím, že by to byl dobrý nápad, je to tvoje schůzka.“

„Ptala jsem se ho, jestli by mu nevadilo, kdybych přišla s kamarádem, a on říkal, že mu to vadit nebude,“ oponovala Liliana.

„Ale... svým způsobem... je to známka nedospělosti, když na schůzku taháš svoje kamarády, jako bys byla ještě malá holka – o to tu jde. Jak pojeděš?“

„Naši jedou ráno nakupovat, tak mě vezmou s sebou a nazpět bych mohla jet autobusem.“ Usmál se.

„Tak v čem je problém?“ Liliana se posadila na postel.

„Myslela jsem, že bys mohl jet se mnou.“ Řekla to velmi smutným hlasem, že jsem váhal, zda mám svolit, či ne.

„Lili, je to divný; budu navíc... znáš mě. – Budu spát, ráno nikdy nevstanu.“

„Uvědomila jsem si to.“

„Měla bys opravdu jít sama,“ řekl a odložil knihu na stůl.

„Tak jo..., už budu muset jít, šla jsem ti to jenom říct,“ Liliana se zvedla a odcházela. Viděl jsem její chůzi.

„Lili?“ zavolal.

„Co?“

„Napiš mi, jak to dopadlo.“

„Jo, jasně. Já jdu, ahoj.“

„Ahoj,“ opět vzal knihu a nalistoval stránku a začal číst. Doufám, že jí to vyjde. Moc si přeji, aby se do sebe zamilovali. Uvidíme. Odtrhl zrak od knihy a podíval se na dveře – slyšel kroky. Rodiče se vrátili z kina.

Vstal a šel se podívat do přízemí. V obýváku bylo na stole nové DVD. Prohlédl si obal a zeptal se pana Allensteina, jestli se nechce podívat. Pan Allenstein přikývl.

Zapnul televizi a pustil film. Usadil se do křesla. Nevěděl jak ostatní lidé, ale jemu stačilo jen pár sekund, aby se ocitl uvnitř děje, aby žil život ve světě odehrávajícím se na obrazovce. Čas plynul. Přes dvě hodiny v jiné časové rovině a současně přítomen zde. Stav, kdy se tělo a duše rozdělí a každý si jde svou cestou. Světlo v tunelu... Po skončení filmu se sešlo jeho tělo s jeho duší, ovšem na rozdíl od fyzické schránky, psychika nezůstala nepoznamenaná.

Vstal a odcházel zpět do svého pokoje – byl pro něho jakýmsi klíčovým bodem v domě, kde vždy našel věci mu známé; jím milované; byl útočištěm, ochranou před vnějším světem.

Posadil se a hleděl na hračky na polici, na jejich oči. Mnohdy jsem měl pocit, že jsem viděl věci se hýbat, že jsem ve tmě koutkem oka zahlédl postavu, která okolo mě prošla; mnohdy se mi zdálo, že jsem slyšel hlas, který něco říká, volá, křičí, ale nikdy jsem nerozuměl –

často jsem však jakoby z dálky zaslechl volání svého jména. Nevěděl jsem, co se děje, nevěděl jsem, jestli se mám bát, nebo mám utíkat, nebo odpovědět... Vždy byl jenom okamžik, prchavý okamžik a vždy jsem si vysvětlil, že se mi něco zdálo. Přicházelo to jako blesk z čistého nebe – Lukáši... – vyřčené jméno bez svého původu, které se ztrácelo v ozvěnách stěn a zaléhalo do útrob místnosti. Avšak jeho ozvěna se nesla vzduchem a ještě dlouho zněla v uších, než jsem ji mohl vymazat ze své paměti.

Sešel do kuchyně, udělal si kakao a vrátil se sednout si do pokoje. Popíjel a poslouchal hudbu; za oknem začínalo pomalu sněžit, vítr prudce fičel. Do pokoje vběhla Nela, vyskočila Lukášovi na klín a schoulila se do malého klubíčka. Jemně jí projížděl prsty srst. Nela vydechla a natáhla si nohy; postavil hrnek na stůl a vzal Nelu do náruče. Přenesl ji na postel, kde ji uložil na polštář mezi plyšáky. Nela zvedla hlavu a sledovala, jak odchází ke stolu a opět usedá do křesla. Hudba plynula pokojem. Zdálo se, že se všichni usmívají – i Lukáš; že vše určuje rytmus a my jsme jen prostředky jeho taktu.

Vytáhl z police album se známkami a začal zastrkávat nové, které měl schované v hrníčku. Stmívalo se. V tuto roční dobu je den kratší než noc a zdá se, že celá krajina spí. Rozsvítil. Sedl si k Nele na postel a dál zakládal známky do alba.

„Jak dlouho mám míchat?“ zeptal se.

„Dokud strouhanka nezhnědne,“ řekla paní Allensteinová.

Je růžová.“ Paní Allensteinová se nahnula nad hrnec a vzala od Lukáše vařečku, kterou míchal.

„To už je dobrý. Vypni plotýnku.“ Vypnul ji.

„Je vypnutá. Co teď?“

„Dej tam ještě lžíci cukru.“

Jednu lžíci cukru...,“ nasypal do hrnce lžíci bílého prášku, „tak, hotovo. Je to dobré?“ Paní Allensteinová nabrala strouhanku na konec vařečky a ochutnala.

„Uff, pálí to.“

„Ukaž,“ řekl a nabral si, „nepálí, je to dobré.“ Vytáhl si čistou lžíci z příborníku a začal pomalu ujídat. Pípnutí. Eh?

„Pípnul ti mobil,“ řekla paní Allensteinová, „a letí ti tam psaníčko.“

„Ano, to je zpráva,“ vzal telefon; psala mu Liliana, že se Radek vůbec nedostavil. Ona tam na něho čekala od osmi ráno až... – do jedné odpoledne, v zimě, venku! Naštval se. Takhle se na ni vykašlat. Napsal zprávu a odeslal ji na Radkovo číslo. Ten šmejď, takhle si z ní utahovat! Nabral si lžici sladké osmahlé strouhanky a posadil se. Přemýšlel. Nechápal, jak jí to mohl udělat. Chtěl, aby Liliana byla šťastná a konečně našla přítele, který by ji měl rád. A teď je všechno pryč, žádná naděje, prázdnota... Proč všechno musí takto skončit? Vše, v co doufá, špatně dopadne. Má si snad přát a očekávat hrozné, a ono se pak obrátí v dobré? Ne, to ne. Chudák Lili...

„A sníh padal, a zakrýval svým příkrovem vše živé i mrtvé, ale to nestačilo, bylo toho ještě hodně, co musel sníh dokázat,“ odmlčel se a vyhlédl z okna, „protože on byl jediný, který umíral při svém vzniku; protože on byl jediný zrozen ze smrti.“

„Aha,“ řekla Liliana a usmála se, „hezky. Hele, už půjdu, musím se ještě stavit za sousedkou.“

„Tedy ahoj,“ odpověděl a sledoval, jak Liliana mizí ve dveřích; slyšel její kroky, dokud se její přítomnost nevytratila úplně.

Teple se oblékl a vyšel ven. Chtěl se projít. Zimní krajina. Smutně veselí lidé se dnes poněkud zahalili. Asi je jim také zima. Šel; svou mysl cestoval po jiných cestách.

Sen.

Nemohl zapomenout. Nespál, nebděl, ale přesto vše prožíval znovu. Náhle se prudce otočil – nikoho neviděl; rozhlížel se, kmital pohledem na všechny strany, ale lidé okolo něho procházeli bez povšimnutí. Jako by ke mně někdo utíkal; viděl jsem, opravdu. Ale byl sám – uprostřed davu. Tak? Zdálo se mi to, nebo to byl jen výplod mé fantazie? Jsem snad blázen? Ne! Něco jsem opravdu viděl a bylo to tak živé, vše působilo velmi živě. Rád bych vzal své přátele do „svého světa“, aby pochopili, aby zažili, co zažívám; aby mohli pocítit dobrodružství. Sny jsou druhý život – život tak zvláštní a prapodivný, který stojí za objevení. Ale nesnažte se ho pochopit, protože ani já sám to nedokážu – ani o to nestojím; zanechejme logiku doma a dýchejme.

Pohlédl k plynoucím bílým oblakům – nadechl se – dýchejme. Zavřel oči. Kdybych tak mohl vzlétnout, vznést se do výše a letět nespoután tímto světem. Svět bez větších možností, svět bez ničeho a se vším – a letět... Musí to být nádhera! – Myslel jsem, že se bojíš výšky... – Ano, bojím, ale přesto chci. – Závidím ti tvé naději. – Není co k závidění, je jen žal nad neuskutečněným. – Ale aspoň máš důvod žít. Máš víru, že jednou se ti sen splní. – Ano. Jednou... se splní. Vím. – Já vím. – Líbí se mi, když se nehádáme. – Ano. Ani nevím, proč jsme ve stálém sporu.

Otevřel oči a pohlédl na sních. Usmál se. Jeho vnitřní síla byla v rovnováze a on to věděl. Vyšel vstříc věkům. Sních padal a zakrýval svým přikrovem... – je to zvláštní, že se mi jedna myšlenka opakuje pořád dokola, stále. Prošel okolo pivovaru a pokračoval na nedaleký hrad. Vylezl na hradby a usadil se. Měl krásný výhled – město na dosah ruky, řeku a rozsáhlý les, který se táhl až k nebesům.

„Ahoj,“ řekl hlas. Otočil se – Richard.

„Ahoj!“ řekl. Byl jsem překvapen a nespouštěl jsem z Richarda oči. Nejraději bych ho objal a řekl mu, jak ho rád vidím, zeptal se ho na spoustu věcí, jak se mu vede, co dělá...

„Procházel jsem okolo, a tak se rozhlížím a koho tady nenajdu...,“ řekl Richard. Lukáš přikývl.

„Ano, často sem chodím – je tu ticho.“

„Jo, to teda je. Někdy až moc ticho, nezdá se ti?“ Sice jsem tehdy nedovedl prožívat krásu jako nyní, ale věděl jsem, že se nic nevyrovná pohledu na krajinu. Řeka v zimě nezamrzala a mnohé stromy si stále udržovaly svoji listnatou pokrývku.

„Mně to vyhovuje,“ řekl Lukáš.

„Jo, jasný,“ usmál se, „a co tady vůbec děláš? Snad nechceš skočit dolů, že ne?“ Lukáš se na něho významně podíval – nevěděl, jak to myslí. Skočit dolů? To ho nikdy nenapadlo, ne tady z těchto hradeb. Podíval se přes kamennou římsu, byla to hloubka.

„Ne, já... jenom jsem se šel... posadit.“

„Nevadí, když tady s tebou budu? Doma jsem domluvený s matkou na druhou hodinu, což mám ještě řůru času.“ Má čas – vzácná chvíle.

„Ne, v pořádku, budu jenom rád, krom toho jsme se již dlouho neviděli,“ řekl Lukáš.

„Brrr..., jak můžeš na těch kamenech sedět? Vždyť je to hrozně studený!“ Neslyšel mě, řekl jsem, že jsme se dlouho neviděli. Richarde?

„Ani ne,“ zalhal Lukáš.

„Pojď,“ řekl Richard a podal Lukášovi ruku, „půjďme si sednout někam do tepla, tady je to na nachladnutí.“ Uchopil nabízenou ruku a seskočil.

„A jak se má Ingrid?“ zeptal se. Richard zpomalil a podíval se na něho. Ach ne, to jsem asi neměl říkat!

„Jo, má se dobře,“ Richard odpověděl rychle a stručně. Lukáš se raději díval do země, neměl odvahu mu pohlédnout do tváře. „Tady doleva,“ a provedl nenápadný pohyb rukou, kterou ukázal směr. Mnohým by gesto uniklo, ale Lukáš si ho okamžitě všiml – často viděl, jak Richard gestikuluje, a věděl, že bez této komunikace se téměř neobejde.

Ocitli se v jedné z mnoha restaurací, které poskytovaly v tuto dobu příjemné posezení a teplo. Posadili se. Richard objednal čaj.

„Za týden odjízďím,“ řekl Richard. Lukáš se se zmatkem ve tváři na něho podíval.

Jak to myslíš, že odjízďíš? Kam?“

„Na nějakou dobu bych chtěl odjet pryč. Potřebuji si odpočinout. Mám moc práce, tak si беру delší dovolenou.“ Mé obavy se staly skutečností – každý cestuje, každý odjíždí a přijíždí, každý prožívá život plnými doušky, dosahuje uznání a úspěchů ve společnosti, je miláčkem davu – jen já... stále zůstávám. Kdybych zemřel, má smrt by lidstvu nijak neublížila, jsem nepodstatným článkem v systému.

„Aha,“ Lukáš se chtěl zeptat, jestli Ingrid jede s ním, ale raději svoji touhu zahnal.

„Chtěl jsem ti to říct,“ řekl Richard. Lukáš pokývl hlavou.

„Děkuji. Jsem rád, že to vím přímo od tebe a ne od někoho jiného.“ Odmlčeli se. Hleděli na sebe.

„Až přijedu, stavím se u tebe.“ Opravdu? I nyní pochybuji, zda se mnou zůstával z lásky, z přátelství nebo z lítosti.

„Jistě budeš mít hodně práce, nemusíš za mnou chodit, jestli nechceš,“ posteskl si. Nepřijde.

Jednou, když jsme se viděli poprvé, tak jsem to slíbil. Nezapomněl jsem.“ Lukáš zvažněl – ani on nezapomněl. Snad tentokrát mě navštíví, musím mu věřit – musím si hlavně věřit já sám.

„Bude to od tebe hezké. Aspoň ti budu moci konečně všechno ukázat; vezmu tě k babičce, abys viděl skály, lesy a velké vody. A v létě můžeš přijet k nám na chatu – je tam krásně, slunce nepálí, jenom hřeje a vánek příjemně chladí a voda bublá...“ Richard se usmíval. „Co je?“ zadíval se nechápavě Lukáš.

„Abych viděl všechno, musel bych si vzít tak týden dovolené.“ Chtěl se ho zeptat, v čem je problém.

„Aha, chápu... tak jak budeš moci,“ řekl a napil se čaje, který jim přinesli. Má naděje pohasla. Mohu se snažit, jak chci, mohu investovat nesmírné množství času, mohu být milý, jak chci – nikdy se mi nepodaří Richarda přesvědčit, aby za mnou přijel.

„Jsem rád, že jsem tě potkal,“ řekl Richard a odmlčel se, „opravdu.“

„Já taky.“ Ingrid je šťastná žena, musí být šťastná, když ji Richard miluje. Je jedním z těch normálních lidí, se kterými je možno si popovídat. Kteří se hned na tebe nedívají jako na blázna, kteří tě berou takového, jaký opravdu jsi, a kteří tě pro to mají rádi a baví se s tebou. Zvláštní osud náhody... Muselo se toho hodně stát, abychom se setkali – a ono se stalo. A nyní zde sedíme v restauraci a popíjíme šálek čaje jako dva staří dobří přátelé, kteří na sebe nikdy nezanevrou a vždy si budou mít co říci. Usmál se. Těšil ho pocit přátelství. Richard se podíval na hodinky.

„Omlouvám se, ale budu tě muset opustit – to víš, rodinné záležitosti.“ Přikývl. Richard zavolal číšníka a zaplatil účet. „Ještě jednou se omlouvám, rád bych tady s tebou zůstal, ale musím opravdu jít,“ oblékal si kabát.

„To je v pořádku. Děkuji za čaj,“ řekl Lukáš. Jsem nerozhodný – mám Richarda rád, ale nemohu věčně čekat.

„Rádo se stalo,“ Richard potřásl Lukášovi rukou a odešel. Stěny v místnosti zšedly a celý prostor se zmenšil. Náhle zde bylo méně místa, vše působilo prázdně. Dopil zbytek čaje a rychle odešel.

„Lili?“ zeptal se opatrně; zhasl světla a nechal svítit pouze svíčku. Liliana zatáhla závěs; venku již byla tma.

„No?“ Možná očekáváš moji otázku; musím se tě však zeptat, a pokud odmítneš, budu se ptát stále znovu a znovu, dokud jeden z nás neustoupí...

Já... chtěl jsem se zeptat, jestli bys někdy nechtěla jet na výlet?“

„Výlet? A kam jako?“ Obával jsem se její odpovědi, ale nečekal jsem takto zákeřnou reakci. Hlavně nesmím dát najevo, že nevím. Protože jsem nevěděl.

„Je jedno kam, i když si můžeme vytyčit určitý cíl. Prostě bychom se sbalili a na čas odjeli pryč. Celé dny v autě; přespávali bychom v motelech, měli bychom volnost.“

„Páni,“ zamyslela se Liliana, „to by bylo zajímavé. Jen tak vypadnout pryč a užívat si.“

Jo, bude to jízda,“ usmál se. Vypadá to slibně.

„Klidně bych jela teď,“ řekla Liliana. Poznal jsem, že to myslí vážně, že chce odjet; touží nasednout do auta a ujet... se mnou, my dva. Směr větru je nevyzpytatelný.

„Ale já nejsem sbalený,“ namítl.

„Dobře, sbal se. Jdu domů a taky se sbalím a ještě dnes večer k tobě přijdu, abychom určili, kam pojedeme.“ Tak moment, na mě se musí trochu pomaleji. Nemám vše promyšleno, vlastně nemám promyšleno vůbec nic – jen jsem se zeptal!

„Lili? Opravdu chceš jet? Já... byl to... jenom návrh.“ Jen návrh, pouhé nic, žádný oheň ani žádná voda – pouze slova poskládaná za sebou – malá otázekčka, malinká...

Odjíždíme. Vidím to. Mám strach. Oči se mi rozšířily, protože jsem věděl; věděl jsem, co jiní netušili, věděl jsem to – a nic jsem neudělal...

„Luki, už dlouho chci vypadnout. Naši se pořád hádají a já tam nevydržím, proč asi jsem tak často u tebe? Doma mě to nebaví.“

„Asi máš pravdu, potřebujeme změnu.“ Křičet. A sténat bolestí. Chce odjet. Muka. Ruce i nohy padají k zemi. Já ležím a nevidím. Nechci vidět – již nikdy více... Co jsem to způsobil?

„Přesně – změnu,“ řekla.

„Možná, že bychom ji měli udělat co nejrychleji, nebo si to rozmyslíme,“ řekl Lukáš.

„Právě proto se okamžitě sbal,“ Liliana vstala a vycházela z pokoje, „tak za dvě hodiny jsem zpět.“ Dáváš mi velmi málo času, potřebuji více, nejsem nachystaný

„Dobře, snad to stihnu,“ vyndal ze skříně soupravu cestovních tašek a rychle začal přemýšlet, co si má sbalit. Ale my jsme si neřekli, na jak dlouho pojedeme. Vezmu si jen to nejnnutnější. Na postel skládal oblečení; stále však chodil po místnosti a přemýšlel, co všechno ještě s sebou potřebuje. Zašel do koupelny a vzal si zubní pasu, zubní kartáček, oblíbený hřeben, několik gumiček do vlasů, plet'ovou vodu...

Moment.

Nesmím zapomenout na toaletní papír – člověk nikdy neví. Jo, a strojek na holení, šampón, knížku, sešit a psací potřeby – bez nich se neobejdu, mobil s nabíječkou. Brýle! Ručník, mýdlo, peněženku s velkým obnosem, manšestrovou tašku přes rameno, pletenou čepičku, pantofle na doma, dvojce boty na ven – mám takový divný pocit, že mi na všechno můj batůžek stačit nebude...

Do pokoje vběhla Nela, vyskočila do křesla a usadila se. Sledovala Lukáše, jak rychle běhá z místa na místo a nervózně skládá věci do tašky.

A malý polštářek a deku – kdybychom museli spát v autě.

Na konci všeho zůstala na posteli jedna plná cestovní taška, jedna menší kosmetická taška a poskládaná deka s polštářkem.

Podíval se na Nelu, vzal její hlavu do svých rukou.

„Nel, miláčku, teď budu muset na nějakou dobu odejít. Nevím, kdy se vrátím,“ náhle zmlkl, sjel k zemi, „nevím ani, jestli se vůbec vrátím. Nevím, jestli vůbec chci.“ Nela mu olízla tvář. „Vím, že mi rozumíš. Musí to tak být; rád bych tě vzal s sebou, ale bude lepší, když zůstaneš.“ Pokojem se rozezněla melodie – zvedl telefon.

„Luki, už mám sbaleno.“ Na holku je rychlá.

„Ano, já taky. Kolik toho máš?“ zeptal se.

„Hodně,“ smála se Liliana.

„Víš, co mě napadlo? Vezmi si s sebou i deku a malý polštářek, kdybychom museli někdy přespat v autě.“

„Vezmu. Ale budeš mi s tím muset pomoci, protože jinak bych to odnášela na tříkrát.“

„Takže k tobě teď hned přijdu a přeneseme všechno sem.“

„Tak zatím,“ řekla Liliana a zavěsila. Pohládl Nelu po hlavě; oblékl si bundu a otočil si kolem krku šálu. V přízemí si obul boty. Zkontroloval, jestli má klíče, a vyšel ven. Do tváře ho udeřil mrazivý závan větru. Pospíchal. Prošel několik ulic, potom přes celý park, až stál u dveří domu Kuglerových. Zazvonil. Ve dveřích se objevila Liliana, byla již oblečená a přes rameno měla cestovní zavazadlo – všiml si, že ho má nacpané.

„Ahoj, tady,“ ukázala na zem, kde byla ve velkém igelitovém pytli deka s polštářem.

„Vidím, že jsi stejně skromná jako já...“ Usmál se a vzal igelitový pytel. Liliana vyšla ven a v ruce držela ještě jednu tašku, zamkla za sebou dveře.

„Nevezmeme to přes park?“ navrhl.

„Mně je to jedno,“ řekla Liliana a upravila si tašky, aby se jí nesly lépe. „Už vím, kam bychom mohli jet.“

„Kam? Ukaž, Lili, vezmu ti ho,“ natáhl se a vzal od Liliany batoh.

„Mohli bychom prvně navštívit Viktora.“ Viktor... – proč? Proč ji náhle chci mít pouze pro sebe? Copak to nechápe? Nemohu ji milovat, ale mohu ji mít rád. Navštívit Viktora... Slunce zapadá a nebe je pokryté červení – a já zde, bez barvy, bez prožitku, bez Lili.

„Dobrý nápad. Domluvíme se s ním a s Felixem; stejně nám už kolikrát psali, že by rádi přijeli.“

„A pak tady mám pár lidí z netu, které bych chtěla vidět.“ Lidé, chce je vidět.

„Vezmeme to tudy,“ ukázal na malou uličku.

„Nikdy jsem zde nešla,“ řekla Liliana.

Je to kratší; vyjdeme u keře a hned naproti je náš dům. Podívej,“ vyšli z uličky a opravdu – stáli před domem. Odemkl; vešli dovnitř. Vyzuli se a šli nahoru do pokoje.

„Věci si necháme na zemi a ráno je dáme do auta. Nechceš něco k pití?“ zeptal se.

„Kafe, jestli máš.“

„Jasně, jdu dolů dát vařit vodu.“ Pustil televizi; Liliana sešla za ním a sedla si do obývacího pokoje a dívala se s Lukášem. Z kuchyně se ozvalo cvaknutí. Zvedl se a šel zalít černý prášek; sám si udělal šálek čaje.

„Chceš cukr?“ zeptal se.

„Dvě, ne; nebo mi dej tři kostky,“ zavolala Liliana. Vždy hodně sladila.

„Tri kostečky. Prosím,“ položil šálky na stůl a posadil se. „Co dávají?“

„Nic moc,“ řekla Liliana a přepínala jeden program za druhým.

„Počkej, vrať to tam.“

„Tohle?“

„Ano, už jsem to jednou viděl. Nechej to, je to krásný film.“

„A o čem je?“ Nepřemýšlel jsem – stalo se toho mnoho a tak rychle. Docházel mi vzduch.

„No, uvidíš... mám pocit, že před chvílí začal,“ řekl a napil se čaje.

„Takže ráno vyrážíme k Viktorovi?“

„Nebo tam jet nechceš?“

„Ale ano, klidně. Jenom nevím, kde bydlí. A taky bychom mu měli zavolat, aby nás očekával a tak...“

„Už jsem mu volala domů. Bydlí v jedné malé vesnici u Ipsosu. Přesný název mám v mobilu ve zprávě. Hledala jsem ho na mapě a našla.“ Je vidět, že se Lili opravdu těší, jinak by nebyla tak aktivní. Těší se... a já s ní?

„Eh..., tu mapu jsi vzala s sebou, že?“

„Ne, nechala jsem ji doma asi...,“ zašklebila se.

„Dobře. Jak daleko je vůbec Ipsos, kolik je to kilometrů?“

„Nevím.“ Hleděl jsem jí do tváře, jak popíjí kafe se třemi kostkami cukru. Váhal jsem; i když jsem to byl já, kdo poprvé vyslovil přání odjet – a ona souhlasila. Zvážila však veškerá pro a proti? Nebo jen spontánně odpověděla? Odpovědnost je těžké břemeno. Její rozhodnutí znělo ano, ale mé rozhodnutí? Souhlasil jsem, sbalil jsem si věci, avšak...

„No, to je jedno. A co ti říkal ohledně toho, že přijedeme?“ zeptal se.

„Těší se na nás a bude s ním i Felix. Nechají nás u sebe přespat,“ řekla Liliana. Podíval jsem se na ni.

„To je dobrý. Doufám, že to bude nádherný výlet.“ Lhal jsem. Klamal jsem ji do očí, do hnědých očí.

„Musí to vyjít, musí. Bude to dokonalý.“

„Dokonalý...“ Ústa mi vyschla nad pomyšlením dokonalosti.

„Doufám, že Viktor bude stát za to,“ zasnila se Liliana.

„Dneska jsem potkal Richarda.“

„A co?“

„Byli jsme na čaji,“ odmlčel se, „odjíždí pryč. Nevím, kdy se vrátí.“

„A co Ingrid, pořád jsou spolu?“

„Asi ano. Někdy bych ji chtěl potkat. Zajímalo by mě, jak vypadá, jak musí žena vypadat, aby se do ní člověk zamiloval. Jistě je dokonalá, krásná.“ Liliana pohlédla Lukáše po vlasech; objali se.

„Jsi taky krásný. Nevěř nikomu, kdo by ti říkal, že nejsi. Jsi zvláštní, jedinečný.“

„Říkají, že jsem nemocný.“

„To je hnusná blbost. Jsi naprosto normální.“ Myslím, Lili, že mají pravdu.

mlčel.

Liliana pustila Lukáše z objetí a dál se dívala na televizi. Cítím se cizí ve svém vlastním domě.

Tma; telefon začal zvonit. Natáhl ruku a nacvičeným pohybem vypnul budík. Pokojem se opět rozlehlo nerušené ticho, které však v sobě mělo již trhlinu, jež nenechala nikoho klidným.

Překulil se v posteli a dotkl se Liliany, která ležela na druhé straně. Liliana spokojeně oddychovala a plně využívala posledních sekund, jež jí byly ke spánku dány.

Ještě nevstával, nikdy hned nevstával; nechtělo se mu – nejraději by se otočil a spal dál. Ležel a díval se do stropu. Naposledy rozvažoval nad jejich odjezdem. Vždy chtěl, vždy po tom toužil – sbalit věci a nepozorovaně odjet. Ale nyní, když měl vše na dosah ruky a stačilo jen zavelet a ostatní by se změnilo tak, jak vždy snil, pociťoval jisté pochybnosti. Něco ho stále hlodalo, něco mu nesedělo a rušilo jeho těšení. Něco v blízké budoucnosti, co na něho

neodvratitelně čekalo. Měl špatný pocit. Jako by se již samotná myšlenka pokazila a nevyšla. To je nefér – člověk se nestačí těšit, a je to zlé... Vstal a šel se opláchnout do koupelny; když se vrátil, Liliana seděla na posteli a začínala se oblékat.

„Půjdu dolů připravit snídani,“ řekl a sešel do kuchyně. Než se Liliana oblékla a upravila, byla snídanečková hotová. Sedli si do jídelny a společně posnídali. Mlčeli – byli moc ospalí na dlouhé povídání – po ránu má velmi málo lidí dobrou náladu na rozhovory. Po chvíli si však neodpustil poznámku.

„Budeme s sebou brát nějaké jídlo na cestu?“

„Ne, nic neber – je to zbytečný. Koupíme si cestou a najíst se můžeme třeba u benzínky.“

„Hmm – máš asi pravdu.“ Máme dost věcí, ještě abychom tahali jídlo. Dojedl a odnesl nádobí, poté se šel nahoru převléci. Liliana začala snášet batohy před dům. Když byl i Lukáš připravený, vyjel s autem z garáže a naskládal věci do kufru – jen ty nejdůležitější si nechali u sebe. Pozamykali a naposledy vše zkontrolovali. Nasedli do auta.

Očima se rozloučil a dal sbohem.

Nastartoval.

Auto se dalo do pohybu; postupně mizelo z dohledu, dokud se neztratilo úplně, až zbyl jen prázdný smutný dům.... a končící noc dolehla do každého koutu i zákoutí, smutek tančil v ulicích smíchán s hvězdným třpytem, sněhové vločky zpívaly žalmy a měsíc po dlouhé době opět plakal. Každý pocítil změnu; teskně bylo všem a všemu, vítějně vál a měsíc stále sladce plakal. Tak to končí i začíná; nová cesta má i svůj nový konec. Stromy se klaněly za autem, které okolo nich projelo bez povšimnutí; ale ony to cítily, dotýkaly se svými větvemi a navzájem se utěšovaly. Jejich kůra zčernala, a byla černější než noc, která září svou dominantností.

Vyjeli z města. Nechtěli jet po dálnici; Liliana, která si vzala na starost mapu, vybírala naschvál cestu vedoucí nejružnějšími vesnicemi a neznámými místy.

Na dálnici nic není, lidé jedou co nejrychleji, spěchají a předjíždějí se navzájem, cesta je monotónní a jednoznačná, nezajímavá.

Ale na jejich cestě byl každý záhyb, každý metr jiný.

„Nepustíme rádio?“ zeptal se. Liliana zmáčkla červené tlačítko a pustila zvuk. „Takže teď jedeme kam?“

„Pořád rovně a na křižovatce doleva.“

„Opravdu mi říkej, Lili, protože vůbec nevím, jak se tam jede.“

„Neboj, mám to pod kontrolou.“ Při nejhorším se vrátíme a budeme pokračovat od známého místa. Lukášovi bylo zvláštně – tak přece jenom to dokázali; jsou na cestě, jedou pryč...

Po dlouhé době jsem opět spatřil východ slunce. Třpytivé paprsky zalily oblohu jasnou září, šed' ustoupila modré, která se prolínala s barvou nachu a odstíny červené a žluté. Cítil jsem teplo na tváři. Úžasný pocit zrodu nového života.

„Už jenom pro tohle stojí za to si vyjet,“ řekla Liliana, vytáhla fotoaparát a vyfotila si oblohu.

„Lili, kudy?“ Sklonila hlavu do mapy a chvíli hledala prstem.

„Myslím, že doprava.“

„Myslíš, nebo to víš jistě?“

„Ano, je to určitě dobře, i když bychom mohli jet i rovně.“ Na křižovatce zahnul; vyjeli z rodného okrsku vstříc novým končinám...

„Je mi fakt blbý otravovat, ale po kafi musím na záchod,“ řekla Liliana. Podíval se na ni.

„Mám ti zastavit, nebo půjdeš až na benzínce?“

„Podle toho, za jak dlouho potkáme benzínku.“

„A na mapě nejsou vyznačené?“

„Jeď dál, když tak ti řeknu.“ Stromy, cesty, pole, mraky, vše se jim míhalo před očima. Uháněli rychle pryč. Snil jsem o černém probuzení do tmavého dne. Sny se plní.

„Aha,“ ukázal na značku, „benzínka 500 metrů. Jenom ať tam mají záchody...“

„Luki, záchody jsou dneska na každý benzínce.“

„Nejsou. Když jedeš z Komany, tak tam je jedna benzínka a ta nemá vůbec nic.“

„Vůbec nic?“

„Opravdu,“ zabočil a zastavil, aby mohl načerpat benzín.

„Ty budeš tankovat?“ zeptala se Liliana.

„Pro jistotu doplním. Počkej na mě, taky musím...“

„Půjdeš zaplatit, nebo mám jít já?“

„Zaplatím,“ zamkl auto a šel za Lilianou, která již byla v obchodě a nakupovala jídlo. „Zvláštní, nikdo tady kromě nás a tam toho auta není,“ poznamenal a přitom se rozhlížel okolo sebe.

„Taky v takový díře. Nic nemají,“ namítla Liliana.

„Tiše, Lili, někdo to uslyší.“

„Myslíš támhle toho hezouna?“ Liliana nenápadně ukázala na mladíka za pultem, který si četl časopis. Otočil se a uviděl kluka ve svých letech s bílou zástěrou, která nesla velký červený nápis VÍTEJ!.

„Hmm. Kde mají ty záchody?“

„Nevím, zeptáme se,“ řekla.

„To dopadne,“ povzdechl. Přišli k pultu. Liliana se jemně usmála na Vítej! a opřela se o dřevěnou desku; stál za ní a vyndával peníze. Mladík odložil časopis vedle sebe a podíval se na Lilianu, potom na Lukáše.

„Dobrý den. Co si přejete?“

„Chtěli bychom se zeptat, kde tady máte toalety,“ řekla Liliana.

„Tam vzadu.“

„Děkuji,“ a rychle odpochozovala k zadním dveřím.

„Přijdu za tebou,“ řekl Lukáš; Liliana přikývla a zašla. Podíval se na mladíka v zástěře. „Dobrý den. Jdu zaplatit benzín.“

„Benzín?“ zeptal se.

„Ano, benzín. Tam, venku, tankovali jsme.“ Mladík se podíval rychle do počítače. „358.“

„A ještě buchtičky a dvě bagety,“ řekl.

„402.“ Lukáš položil na pult přesně 402. Prodavač přikývl a schoval peníze.

„Na shledanou,“ řekl muž.

„Na shledanou,“ odpověděl Lukáš a šel za Lilianou, která již stála přede dveřmi.

„Už jsi?“ zeptal se.

„Ne, asi!“ řekla a vzala od Lukáše tašku s jídlem. „Co jsi nakonec koupil?“ Zavřel za sebou dveře.

„Buchty a bagety.“

„Co na něho říkáš?“ zeptala se Liliana.

„Na koho?“

„Na toho prodavače, přece?!“

„Nevím, není můj typ.“ Lili je má kamarádka, ale některé její myšlenkové pochody nechápu. Vadí mi, když se mě ptá na názor, zda se mi někdo líbí, nebo zda se mi nelíbí – je to osobní záležitost, velmi citlivá záležitost, kterou bych si rád nechal pouze pro sebe.

„Tvůj typ ale není nikdo,“ řekla Liliana.

„Ne, někdo určitě ano, jenom ho ještě neznám.“

„Už jsi?“

„Za chvílku, jenom...,“ vyšel. „Můžeme jít. Kolik je vůbec hodin?“

„Nevím, hodinky nenosím. Uvidíme v autě.“ Odemkl; sedli si.

„Najíme se teď, nebo za jízdy?“ zeptala se Liliana.

„Raději bych jedl za jízdy. Podívej, už je devět. Měli bychom si pohnout, ať do večera dojedeme,“ řekl; nastartoval. Liliana rozbalila bagetu a podala ji Lukášovi do ruky.

„Děkuji.“

„Musíme si to někdy zopakovat,“ řekla. Ano... Musíme...

„Ano, tohle budeme dělat pravidelně alespoň jednou do roka. Jsem rád, že jedu s tebou, protože si nedovedu představit jiného člověka, se kterým bych jel raději.“ Liliana se usmála.

„Tak to já mám představu.“

„Vsadím se, že ve tvé představě hraje hlavní úlohu chlap, nebo ne?“

„Co si o mně myslíš? Sakra! Nejsem zas taková.“ Nechtěl jsem tě urazit, Lili, mám tě rád, ale způsob tvého života je poněkud jednoduchý. Nevadí mi, co děláš nebo jak žiješ – jsem s tebou, protože jsi má kamarádka. Nic ti nevyčítám a pokud to takto vyznělo – přijmi mou omluvu.

„Takže by to nebyl chlap? Byl by, že ano?“ zeptal se. Přikývla. „Tak vidíš.“

„No dobře. Měl jsi pravdu.“ Vytáhla z přihrádky časopis a začala si číst. Zprvu jen tak listovala stránkami a prohlížela si jednotlivé modelky, jejich oblečení, jejich líčení, až se její zrak zastavil.

„Co čteš?“ zeptal se.

„Poslouchej.“

„Co to je?“

Jaký mají problémy,“ řekla Liliana a zakousla se do bagety, „něco ti přečtu. Je mi 12, mám hrozný problém. Mám ráda dva kluky a nevím, jestli oni mají rádi mě. Chtěla bych chodit s oběma. Co mám dělat?“

„Když si vzpomenu, že jsem si ve dvanácti ještě hrál s autíčky, je mi trapně. Zajímalo by mě, co ty holky budou dělat, až jim bude dvacet?“ Nerozuměl jsem ženám – nerozumím jim i dnes.

„Hele, a tohle – chtěla bych se se svým klukem (je o pět let starší) milovat, ale mám strach, že otěhotním.“ Už dost. Nechápu myšlení těchto lidí, těchto dětí, kteří se snaží si hrát na dospělé – upřednostňují sexuální život. Pohrdám jimi pro jejich rozmařilost, pro jejich nerozum, pro jejich mladý věk, pro jejich skutky – jsou dětmi, jež rychle dospěly. Měli by mít své sny, své hrdiny, své naděje, svou nevinnost...

„Kolik jí je?“

„Zita, 14. Ty holky jsou úplně praštěný. Máme něco na pití?“ zeptala se Liliana. Ne, nejsou praštěné, jenom touží být velké a být svobodné – brzy zjistí, že jejich cesta k volnosti je špatná.

„Tady v přihrádce,“ ukázal.

„Nebude ti vadit, když budu spát?“

„Spát? Chceš spát?“ Tahy štětce. Viděl jsem nánosy barvy, kamkoli jsem se podíval.

„Ano,“ řekla Liliana.

„Nebude, jenom..., je to takové divné.“

„Hele, ty mi tak něco povídej. Sám vstáváš ve dvanáct.“ Ne, už ne. Mám málo času – vstávání k obědu je pro mě luxus, který si nemohu dovolit. Zamračil se. Liliana si sklopila sedačku a uvelebila se. Zavřela oči a snažila se usnout.

„Nevadí ti rádio?“ zeptal se.

„Ne, jsem zvyklá z domu. Mám pokoj vedle obývacího a naši se dívají na televizi pozdě v noci – vždyť sám víš, jak to u nás řve.“

„Dobrou tedy.“ Liliana se posadila.

„Tady někde táhne,“ řekla. „Kde?“

„Tady,“ a rukou jela podél dveří.

„Nemáš je špatně zavřené?“ zeptal se.

„To je jedno,“ zívla a opět se uložila ke spánku. Sledoval ji. Viděl, jak se její oči pomalu zavírají, jak je začíná přemáhat tíže více; náhle se mu Liliana zdála velmi zranitelná, tak ženská... Doufám, že se jí bude Viktor líbit. Bylo by to pěkné. Ano; svět by se změnil, ale přesto by zůstal stejný Jako naše životy – stále se mění, ale stále jsou to ony. Spí.

Jak půvabná může být lidská bezstarostnost; její nevinnost je okouzlující. Na silnici byla velká cedule s nápisem Vítejte v Prouzkách!. Tak honem, ať už to mám za sebou. Ještě několik měst. Možná, že bych měl zastavit na oběd. Ne, raději počkám, až se Lili vzbudí, a pak zastavím, protože určitě bude chtít jít na záchod. Podíval se na oblohu; slunce se schovalo, tmavě modré až černé mraky se kupily nad jeho hlavou. Asi bude sněžit, napadlo ho. Bude to nádhera. Jet ve sněhové bouři má jistě něco do sebe; všude tma, jenom sněh, málo aut na silnici, a my se prodíráme ke svému cíli. Nemohu se dočkat. Zapnul topení. Poposedl si, opřel se a s úsměvem jel dál. Byl pánem tohoto auta, pánem silnice; jejich životy teď záležely jen na něm – tento pocit byl pro Lukáše velmi zvláštní. Cítil jistou zodpovědnost za Lilianu – přece jenom byl starší než ona, nebyla ani plnoletá. A i když mnohdy vynikala ve svých dovednostech a celkově byla více praktická než Lukáš, přesto věděl, že když přijde situace, ve které se musí řešit důležité otázky, Liliana náhle ztratí své sebevědomí a je z ní opět malá holka, která stále potřebuje mít u sebe někoho, kdo by ji v zlých časech podržel. Zašklebil se – toto uvažování se mu nelíbilo; už proto, že to byla pravda. Nechtěl si znepříjemnit tak příjemnou situaci – jeli pryč k lidem, které chtěl vidět – tak proč se otravovat otázkami?

Na okno dopadaly první vločky sněhu. Usmál se. Tak přece. Možná bych měl vzbudit Lili? Ne... – Já nevím. – Ne, raději ne, nechej ji spát. – Ale venku sněží. Měla by to vidět.

– Spí. – Já nevím. – Stejně by ji to nezajímalo. – Snad ano; asi by se jenom podívala, něco zabručela a zase by si lehla.

– Nechej ji spát. – Nechám ji spát. Smutek. Lítost. Samota.

Liliana jemně oddechovala. Ale Lukáš si náhle opět připadal sám.

Vločky sněhu padají a je tu jenom on, kdo to vidí; nikomu o tom nemůže povědět – a ony tak krásně ulpívají na skle. Chtěl by se jich

dotknout – ale ani to nešlo. Naštval se. Všechno ho štválo. Všechno mu zkazilo náladu. Slzy – první slzy jako první vložky se pomalu hromadily v jeho očích. Vypnul rádio a zapnul stěrač. Otřel si oči do rukávu, potáhl sople v nose. Ach jo... Musí přece existovat i jiný svět, než je tento. Jistě je lepší. – Jak jinak, že? – Já vím. Ví, že jsou to slova blouznivce, ale proč by ne? Člověk má právo na sny a na své nálady. – Tohle přece není normální! Podívej se na sebe! Proč pláčeš? – Nevím. – Proč? – Je těžké se vyjádřit.

– Tak to řekni. – Jsou to pocity. Jak mám popsat cit slovy? To nejde! Je to směs toho všeho, s čím se setkám ve svém životě, směs všech nálad; prostě se najednou vše sejde. – Nerozumím ti, ale chápu tě. – Ne. Nic nechápeš. – Jsi nemocný. – To jsou kecy! – Jsi. – Tohle nebudu poslouchat! – Tak se kolem sebe podívej! Copak je někdo jako ty? Copak někdo v skrytu své duše stále bojuje a neví s čím? Copak lidé pláčou jen tak sami od sebe? Tobě stačí malý podnět a hned jsi na dně. Jsi troška! – Hodně lidí je takových, jenom se skrývají. Vsadím se, že spousta lidí pláče ve svém domě, když jsou sami.

– Dobře. Tohle přesně nevím, ale i tak... tví přátelé, oni to vědí. Všimli si toho. A Lili to ví taky. – Ne, to ne. – Ano. Zeptej se. – A jak to víš ty? – Dívám se... Sklopil hlavu. Přidal plyn. Sníh padal, v autě bylo ticho. Neklidné ticho. Uvědomil si, že jede, a ani neví kam, neví ke komu, neví, kdy dojede, jestli vůbec trefí – zvláštní pocit – před chvílí se těšil a nyní je stejně pochmurný, jako je pochmurné počasí tam venku. Ale přesto by se neotočil a nejel by zpět domů.

Pššš... pššš... letět... Krásně působí sníh. Pššš... Odbočil na vedlejší silnici; již několik minut nepotkal žádné auto. Vítr fučel a vše se zdálo nekončící, věčné a pěkné, jako samotné nevinné snění, kdy duše dosáhne naprosté harmonie.

Liliana se probudila.

Posadila se a mlčky se ospalýma očima rozhlížela kolem sebe. Jemnost ticha a samoty však byla narušena – a Lukáš to pocítil. Podíval se na Lilianu a usmál se na ni; ale v nitru byl hořký smích; a věci se náhle zdály být hořké a nepěkné. Ještě, že žádné auto tu s nimi není. Jedou naprosto sami po osamocené cestě – a to ho hrálo u srdce...

Hodiny plynuly. Čas se sléval s prázdnotou. Cestou několikrát zastavili a koupili si v automatu kafe a čaj.

Problém je v rádiu. Ta stanice. Ano, stanice. Je k zbláznění. Tahle písnička už běží dneska po třetí! Měl jsem si s sebou vzít kazety. Možná má Lili? Ujistil se, jestli Liliana nespí – nespala, dívala se z okna.

„Lili? Nemáš s sebou kazety do rádia?“

„Ne. Proč?“

„Ne, dobrý – jen tak,“ zalhal. Nefér; jak jsem na ně mohl zapomenout? I když ono by to stejně nepomohlo; všechny skladby znám nazpaměť, nebylo by to uspokojení. Hudba z rádia má snad i něco do sebe – je to možná tím, že nevíme, jaká skladba bude následovat, a tak nás udržuje v jistém napětí, v jistém očekávání. Možná, že problém je v tobě. Ale musí existovat nějaké východisko, nějaká správná cesta, naděje, správný pocit. Mám strach, že i když se mi podaří toto vše najít a objevit a budu žít, tak přesto po čase, až se má mysl nabaží, začne vše nanovo – svět se stane stejným a nudným, nezajímavým a já budu stále hledat. – V tom tkví tvá beznaděj, ty nikdy nemůžeš najít. A pokud se ti zdaří, hned to ztratíš a začneš hledat znovu. Nekončící koloběh. Napadlo tě vůbec někdy, co vlastně hledáš? Lepší život? Stále jakoby před něčím utíkáš a skrýváš se, snažíš se být jiný než ostatní, s nikým se nestýkáš, jsi samotář; ale proč? Nenapadlo tě, že nic lepšího není? Možná bys měl být rád, že vůbec jsi. Máš rodinu, která se o tebe stará. Máš kamarádku, která tě má ráda. Máš svůj vlastní pokoj, milovaného psa, máš co jíst, máš oblečení... Víš, není mnoho lidí, kteří mají takové štěstí. A ty? Jsi nespokojený, jsi smutný... jsi jiný. Proč? – Proč? – Tak proč?! – Proč to tak musí být; každý si žije svým životem a nemá žádné problémy, ale ty ano! Copak je to tak těžké? – Vím, že to asi zní velmi nepochopitelně, ale je to nesmírně těžké. Nedokážu se sžít se světem, nedokážu přijmout jeho zásady. Uvědomuji si, stále více si uvědomuji, ale o to je to horší. To poznání, že jsem jiný, ve mně více umocňuje odlišnost. A lidé vědí. Myslím, že vycítí; jako by si o mně šeptali, ukazovali na mě. Napadlo mě, že bych se šel třeba léčit, ale s čím? S čím tam mám jít? Připadám si zdravý; nic mi není, co bych jim řekl? Dobrý den, asi se cítím divně? To by jistě na ně neudělalo velký

dojem a já se nechci ztrapnit. – Ne, nepřemýšlej o tom, protože se nedá nic vymyslet. Prostě je to tak. Ale vždy to tak nebylo. Smál jsi se, bavil jsi se, měl jsi přátele a rád jsi se seznamoval. – Ano, ale to jsem nebyl já. Teda byl jsem, ale uvnitř jsem si hrál na ostatní, protože jsem chtěl být jako ostatní; chtěl jsem tak i vypadat. Chtěl jsem nosit, co nosí ostatní, neznal jsem ještě sám sebe, celou tu dobu jsem se hledal. A víš, čeho se bojím? Že jsem se nenašel a jenom si myslím, jenom žiji ve světě, o kterém si myslím, že je můj; ale co když není, co když mě ještě čeká změna? Mám strach z té změny, velké změny. Co se se mnou děje? Rád bych věděl, co se honí ostatním lidem v hlavě, nad čím uvažují a co je trápí, abych věděl, jestli třeba nemáme společný problém. Protože kdyby tomu tak bylo, mnohé by se usnadnilo. Rozhodně by to jenom prospělo. Lidé by znali své cíle a věděli, za čím mají

jít. Neznám svůj cíl. Nevím, co je mou budoucností, nevím nic. – Ano, ty nic nečekáš. Žiješ okamžikem. Ale takhle to dlouho nepůjde; musíš se začít dívat dál. – Ne. Tohle nikam nevede. Ty nerozumíš mně a já nerozumím tobě. Budeme potichu, ano? – Nemá to cenu.

Venku byla tma; v zimním období se brzy šepí. Miluji noční jízdu. Ano, pocit se ještě znásobuje...

„Mám rád, když ježu v noci,“ řekl. Liliana se napila a rozbalovala si čokoládovou tyčinku.

„Chceš?“ zeptala se. Přikývl a vzal si od Liliany již rozbalenou čokoládu a začal ji postupně cumlat. „Taky se mi líbí,“ řekla.

„Ano, je krásně zvláštní; všechno je rázem jiné, tajemné, soucitné lítostné. Stejně jako když prší.“

„Přesně, ale já se bojím bouřky.“

„Mně to nevadí. – – – Lili? Jak dlouho ještě pojedeme?“

Jed' pořád rovně a na křižovatce odbočíš doleva, pak pořád po hlavní a tak za hodinu jsme tam.“

„Dobře. Zní to dost jednoduše,“ řekl.

„Ještě chvilku, a už tam budeme! Těším se.“

„Hmm.“ Chtěl jsem se také radovat, ale nemohl jsem, nedokázal jsem. Hlavou se mi honilo až příliš velké množství myšlenek...

„Usměj se,“ řekla Liliana a strčila do Lukáše.

„Co děláš?“ vykřikl. „Chceš nás zabít?“

Jo...,“ uchichtla se. Lili! Jak tohle můžeš říci? Věřím, že tvá slova nejsou myšlena vážně. Jo... Řekla jo. Ještě je čas; čas se otočit a odjet. Asi měl pravdu, ať jedu kamkoli, nikde se nenacházím.

„Možná bys jim měla zavolat, že za hodinu jsme tam,“ řekl.

„Ať si uklidí, že?“ zasmála se Liliana. „Ne, dobrý. Zavolám jim, až budeme ve městě, aby nás navedli.“ Tma zhoustla a stala se téměř neproniknutelnou; hvězdy se jemně usmívaly na černé obloze a měsíc jasně zářil. Zdálo se, že celá noc

svítí bílým světlem. Svit noci – pěkné, napadlo Lukáše. Za chvíli si odpočnu. První, co udělám, je, že si sednu do křesla a chvíli budu bez hnutí sedět. Rád řídím auto, ale celý den za volantem je nad moje psychické i fyzické síly. Možná bych si mohl dát i teplou koupel. Ano, koupel – to je přesně to, co potřebuji.

Čas ubíhal pojednou velmi pomalu a cesta se zdála být nekonečně dlouhá; před městem sjel z hlavní silnice a dále pokračoval po úzkých lesních cestách. Stoupal do kopce. Vědomí, že se ocitá v neznámé krajině, ho těšilo. Neodolatelná slast nečekanosti a nepředvídatelnosti.

Projížděli jsme černým lesem, žádná osvětlení, žádný člověk, jenom my. Lahodný pocit. Kdyby záleželo pouze na mně, zastavil bych, vystoupil z auta a stál na místě. Nebyla by to ztráta – rozhlížel bych se a čekal. Jen tak. Stát a čekat. Jistě by se někdo objevil, dříve nebo později by přišel – pozdravil bych a řekl, že ho již očekávám. Podivil by se; ale bylo by tomu tak. Jenže ne; nezastavil jsem a ani jsem nevyšel z auta; jel jsem dál.

Žítí je samo o sobě velmi jednoduché, ale má složité vazby. Přál jsem si, aby mi vybuchla hlava, a já neměl žádné strasti.

V dálce se rozsvítilo světlo – světlo domu. Přibližoval se. Lukášovi dům připadal jako odlehlá vila. Je dobré bydlet mimo město, je zde jistě ticho. Zastavil. Liliana se na něho podívala.

„Miluji tě, lásko,“ řekla. Já tebe taky. Klíče si dal do kapsy u kabátu a vyšel z auta; dveře vily se otevřely, venku se rozsvítilo další světlo. Vyběhly dvě postavy. Liliana se s nimi přivítala, objala a každého políbila na tvář; postával opodál, než ho seznámila. Felix a Viktor.

Jejich pohyby, slova, tóny, oči, veškeré detaily, oblečení – nic mi neuniklo. Věděl jsem, že první dojem je nejdůležitější; proto jsem také čekal, jak oni zapůsobí na mě. Byl jsem zklamán. Ne z nich, ale ze sebe, protože jsem necítil, urputně jsem hledal spásnou myšlenku, která mi o nich napoví více – marně, zůstal jsem prázdný. Mohl jsem pouze mylně předpokládat.

Felix spěchal na pomoc Lilianě; Lukáš zahlédl, jak jí odnáší veškerá zavazadla. Vyndal své batohy, zamkl auto a pomalu kráčel směrem do domu.

V místnosti bylo příjemné teplo. Podlaha i strop byly obložené dřevem.

„Máte tady teploučko,“ řekla Liliana.

„Věci vám odneseme nahoru. Pozor na schody. Pokoje máte vedle našich v patře,“ Felix je začal provázet domem, „nyní bychom však měli jít na večeři. Máte hlad?“ Hlad?

„Tak ty jsi mi uvařil tu slíbenou večeři?“ zeptala se Liliana. Felix přikýval a vedl je ze schodů do jídelny.

U stolu již seděl Viktor – vše bylo připraveno; jídlo na stole, talíře, lžice, skleničky. Přílišná snaha se ztotožnit s dokonalostí. Líbí se mi zde – v tom bude problém. Stačil by mi obyčejný namazaný chléb a čaj, nepotřebuji ke štěstí dva oddané sloužící a královský komfort.

„Jste milí,“ řekla Liliana. Viktor vstal a začal každému nalévat po šufánkách polévku. Felix mezitím donesl červené víno. Lukáš tomu nemohl stále uvěřit – jsou zde. Polévka měla zvláštní příchut' – byla chutná. Všiml si, že Felix uchopil sklínku s vínem a pozvedl ji. Ostatní udělali totéž; následoval přípitek – sním, nebo jsem se ocitl v ráji? Jestli tohle považuji za ráj, jsem na dně společnosti. Lili se směje, baví se; copak ona nevidí? Nevšímá si? Snad je pouze mou domněnkou, mou chybnou představou, že kdyby tito dva pánové koupili obyčejnou pizzu, ocenil bych ji více než honosnou večeři při svíčkách. Přece jenom se vidíme poprvé, prapodivné – nač společenská etiketa? Jsme opravdu ve správném domě?

„Na nás,“ řekl Felix.

„Na tyto dny,“ řekla Liliana a usmála se.

„Na nekončící přátelství,“ řekl Viktor.

„Na naše životy,“ řekl Lukáš. S každým dotekem se ozvalo malé cinknutí. Posadili se a začali jíst druhý chod. Po jídle se odebrali do obývacího pokoje. Lukáš s Lilianou se posadili do křesel potažených chlupatou kožešinou; Felix rozdělal oheň v krbu a usadil se za Viktorem.

„Nechceš čaj?“ zeptal se Viktor Lukáše. Lukáš se na něho podíval s překvapeným výrazem, jeho oči bloudily po místnosti, než pokývnutím hlavy vyjádřil souhlas. Viktor odešel do kuchyně a přinesl šálek teplého nápoje.

„Děkuji,“ řekl Lukáš a postavil nápoj na kulatý stůl vedle křesla.

Jaká byla cesta?“ zeptal se Felix. Liliana se podívala na Lukáše.

„Pro mě příjemná, jenom jsem se vezla.“

„Opravdu vám nevadí, že jsme zde?“ zeptal se Lukáš. Oba dva na něho pohlédli.

„Ne, nevadí. Jsme rádi; jste tu s námi a osobně doufám, že se zde zdržíte déle než jen pár dní,“ odpověděl Viktor.

„Vyprávějte nám o sobě; jistě máte plno příběhů – sem s nimi,“ vyzval je Felix. Liliana s Lukášem mlčeli; chvílemi se na sebe podívali, ale mlčeli. Zážitky, příběhy, trapasy? Nemám o čem povídat.

„Vy snad nemáte směšný zážitek?“ zeptal se Viktor.

„Máme, ale je hodně osobní a není vůbec směšný – tedy alespoň vám by nepřipadal,“ řekl Lukáš.

„Je pro nás moc důvěrný,“ řekla Liliana.

„Záleží na vás, nebudeme naléhat. Tady Viktor má taky své tajemství. Bojí se usnout. Mnohdy jsem se ptal, proč nespí, a vždy mi odpověděl, že má strach ze snu. Zřejmě se mu zdají horory, ale myslím, že to má z toho, jak věčně vysedává do noci u televize. Berte má slova jako malou radu – nikdy neležte v jedné místnosti s Viktorem, protože sebou hází a bručí. Mívá zlé sny.“

„Jaké sny?“ zeptal se Lukáš a podíval se na Viktora – uhnul pohledem. Pochopil. Napil se čaje.

„Dobře, tak třeba..., před rokem jsme byli – já a Lukáš – v klubu U Zlého psa. A jednou...,“ Liliana zaváhala, „mohu?“ Zeptala se Lukáše. Pokrčil rameny. „Přišel starý muž, mohlo mu být šedesát. Chvilí si to obhlížel, až uviděl Lukáše a šel rovnou k němu. Pak jsem

už jenom viděla, jak ho k sobě tiskne, ohmatává a hladí po celém těle – bylo vidět, jak se Lukáš snaží dostat pryč.“

„Co jsi udělala?“ zeptal se Viktor.

„Rychle jsem k nim přiběhla a odtrhla jsem je od sebe, potom jsem odvedla Lukáše a celý večer jsem byla jen s ním.“

„Asi bych nevěděl, co mám dělat, kdybych se setkal s takovým úchylákem,“ řekl Viktor.

„Takhle nějak se celá nevýznamná událost odehrála; avšak z mého pohledu je viděna – poněkud odlišně,“ řekl Lukáš.

„A jak?“ zeptal se Felix. Lukášovi nemohlo uniknout, jak se všichni na něho dívají v očekávání. Polkl. Chtěl utéct, ale už neměl kam...

„Přišel ke mně. Byl starý. Začal se se mnou bavit a já si řekl, proč ne? Byl příjemný, povídali jsme si o všem; ptal se mě, jestli jsem tady často a jestli se mi tady líbí a tak. Naprosto normální rozhovor, člověk by řekl až dětsky nevinný. Ano, bavili jsme se spolu, jako kdybychom se již znali delší dobu, jako kdybychom spolu kamarádili. Ale on všechno zkazil. Stačil jeden jeho pohyb, aby se okamžik stal minulostí. Otočil se a přitiskl si mě na své tělo – tehdy jsem si poprvé všiml, jak velké má břicho, jak má upnuté kalhoty. Cítil jsem jeho pot, cítil jsem jeho napětí a jeho teplý dech jsem měl na krku – když mi šeptal slova, kterým jsem nechtěl rozumět, neboť jsem se snažil dostat pryč. Ale už to nešlo. Nikdy, nikdy by mě nenapadlo, že člověk může mít takovou sílu. Nechtěl jsem křičet, vlastně mě jenom držel. Potom si pamatuji, jak přišla Lili – chytla mě za ruku a vytrhla mě z jeho objetí a odváděla – a on? On stál a díval se, jak mu mizím z dohledu. Dlouho, dlouho tam stál. Byl to zvláštní pocit; byla v tom jistá lítost a odpor. Lítost nad jeho ubohým životem a odpor z jeho chování. Tehdy mě napadlo, že ten člověk, ať je jakýkoli, nejspíš potřebuje pomoc. Jenže když jsem ho v ten večer potkal, měl jsem strach – věděl jsem, že se na mě dívá a sleduje mě,“ Lukáš se na ně podíval; seděli a tiše naslouchali, „tak vidíte, že to není nic zajímavého.“ Viktor si poposedl, Felix se otočil a díval se do ohně. Lukáš pocítil jisté napětí. Provedl něco?

„S tímhle jsem se ještě nesetkal. Trochu jsi mě zaskočil,“ řekl Viktor.

„Je to normální,“ řekl Lukáš.

„Normální? Promiň, ale mně tvůj příběh přijde dost nenormální,“ řekl Viktor.

„Ne, myslel jsem, že se to stává. Samozřejmě, že není normální, ale děje se,“ řekl Lukáš.

„Měl bys být na sebe víc opatrný; spolu byste měli být hodně opatrní. Myslím to vážně,“ řekl Viktor. Felix se zvedl a odcházel z místnosti.

„Kam jdeš?“ zeptala se Liliana.

„Ven; zakouřit si,“ odpověděl Felix.

„Půjdu s tebou,“ řekla Liliana.

„Ty kouříš?“ zeptal se Felix. Přikývla. Zašli do vedlejší místnosti, pak se ozvalo zabouchnutí vchodových dveří. Lukáš se podíval do ohně, prohlížel si dřevěné obložení, skříně, poličky, květiny, obrazy, všechno... Cítil na sobě Viktorův pohled.

„Ano?“ zeptal se Viktora, ten nechápavě otočil hlavou. „Díváš se na mě. Nedá se to vydržet; tvůj pohled, úplně mě skenuješ.“ Viktor se rozesmál.

„Nechtěl jsem tě přivést do rozpaků.“

„Ne, nejsem v rozpacích,“ bránil se, „jenom mi to není příjemné.“

Viktor se na něho podíval. V místnosti bylo ticho, ozýval se jen praskot dřeva. Seděli téměř nehybně a naslouchali vzájemnému oddechování; nikdo z nich nechtěl promluvit, protože nenacházel vhodné téma. Těkali očima a přemýšleli nad záhadou toho druhého. Našel jsem pocit naprosté bezstarostnosti? – V jeho přítomnosti? Teď, v tuto chvíli, je dokonalost. Člověk nepochopí, žádná živoucí bytost tento okamžik neokusí – jsem to já? Ne. To nemohu být já. Tohle nejsem já. Ale kdo? Kdo tedy? Podíval se mu do očí. Ještě, že on neví; neví, kdo jsem; neví, nad čím přemýšlím – neví to nikdo. Ničeho si nevšiml. Mnoho lidí mi řeklo, že jsem jiný, nebo že jsem divný – i Felix jednou do telefonu. Opravdu? Nebo si to jenom namlouvám? Připadám vám divný? Ne... víte, někdy si začínám uvědomovat, že nerozeznám skutečnost od snu, od mé fantazie – vše se mi slévá a míchá v jedno. Nejhorší na tom je však pocit vědění. Dokud člověk neví, žije ve svém světě nepoznamenán, žije ve své harmonii. Ale časem se jeho mysl naprosto vyhroťte do nezvladatelných mezí, a to už

samotného člověka začíná velmi trápit a on už neví, co má dělat – a tehdy pozná, že je něco špatně. Jenže od okamžiku uvědomění se stav ještě zhoršuje, protože samotné vědění, že je jiný, je ubíjející – myslí na to, stále na to myslí, vidí odlišnost, jeho mysl se mu otevře a on poznává náhle jiný život. Všimá si, jak jsou ostatní lidé také odlišní a neví, co je pravda a co blouznění. Cítí se sám; a cítí se sám rád, protože by nesnesl pocit, kdyby někdo o něm věděl jeho tajemství. Proto miluje a nenávidí svou samotu – je pro něho spása i utrpení jako celý jeho život, který se stále posouvá a hledá pevné základy. Zároveň ale ví, že takové základy nikdy nenajde, že pro něho neexistují – a v tom tkví ta ironie. Hledat něco, co není, a ještě vědět, je srdce trhající. Jestlipak on ví? Snad také něco hledá... Napil se čaje. Kdyby mohl, usnul by v křesle. Přemýšlí nade mnou, jistě dumá i o Lili.

Uslyšel Lilianin hlas. Uviděl vycházet Lilianu s Felixem.

„Tak o čem jste si povídali, koťátka?“ zeptala se. Lili je šťastná, konečně.

„Pokud by vám to nevadilo, šel bych rád spát. Jsem unavený po dnešním dnu,“ řekl Lukáš a vstal.

„Doprovodím tě,“ nabídl se Viktor.

„Dobrou,“ řekla Liliana.

Viktor mě vedl po schodech nahoru do patra, kde bylo několik pokojů. Otevřel jedny z mnoha dveří.

„Tady. Teď je to tvůj pokoj.“ Všiml jsem si, že mé tašky jsou již v pokoji. Podlaha zde byla také ze dřeva, uprostřed místnosti byl velký kulatý koberec; vstoupil jsem dovnitř a posadil se na postel. „Kdybys něco potřeboval, spím hned naproti,“ řekl Viktor a odešel.

Rychle se převlékl do pyžama. Ostatní oblečení nechal v batohu na zemi a skočil do postele; zabublal se do peřiny. Překulil se na bok a snažil se usnout; přál si krásný sen, celou svou mysl upíral na své přání – únava ho však přemohla. Postupně zavíral oči, až úplně usnul a ocitl se v snové říši...

Pššš... pššš... pššš... Tiše... Pššš...

Bylo již světlo; probudil se, sedl si na postel. Dveře se náhle pohnuly a v nich stanula Liliana; přišla a lehla si k němu do postele.

Jemně vzala jeho hlavu do svých dlaní a začala ho hladit po vlasech; přitiskl se k ní.

„Nad čím přemýšlíš?“ zeptala se.

„Jak víš, že nad něčím přemýšlím?“

„Poznám to podle toho, jak se tváříš.“ Dělá si o mě starosti, nechci, aby se trápila. Je mladá, má žít. Mám se svěřit, odhalit svoji mysl a nechat vyniknout své pocity? Nikdy mi zcela neporozumí – co si člověk neprožije, nezná.

„Mám strach. – – Ztrácím smysl. – – Stále více si připadám, že sem nepatřím. Vše je tak stejné; nedovedu žít. Můj život je u konce; už nyní jsem pro mnohé pouhou vzpomínkou.“

„Ale proč?“

„Nedovedu vysvětlit... Cítím tak. Nemám cíl; nemám chuť; jsem prázdný... Těžko se mi vysvětluje, ale zůstat nemohu. Smrt je pro mě vykoupením, ulehčí se mi.“

„Ale co já? Mám tě ráda.“

„Já tebe taky,“ řekl a Liliana si všimla, že mu po tvářích tečou potůčky slz, „v tom je ale právě absurdita. Nedokážu, nechci to udělat, ale musím. Největší utrpení pro mě je žít zde – toho se bojím, že se nikdy neodvážím a zůstanu. Zklamal jsem. Je mi všechno tak líto...“ Liliana ho políbila na čelo.

„Neboj, postarám se o tebe. Od této doby ti budu vždy nablízku. Pomohu ti změnit tvůj život, aby byl opět zajímavý“

„Ale já se změny bojím; potřebuji ji, ale nedokážu ji přijmout.“

„Pojď, vstaň,“ řekla Liliana, „uděláme klukům snídani a pak si popovídáme. Ukaž, pomohu ti. Na..., obleč si to.“ Oblékl se a šel s Lilianou dolů do kuchyně. Dali vařit vodu na čaj, nakrájeli chleba a na stůl nachystali máslo, salám, sýr, ovocný džem a med.

„Půjdu je vzbudit,“ řekla Liliana.

„Lili, počkej. Já...“

„Řekneš mi to potom,“ přerušila Lukáše a odešla.

Rozplakal se.

Schoulil se na zem a plakal.

Nedovedu to, nikdy to nedovedu. Cítím se zvláštně. Proč nejsem někdo, kdo něco ve světě dokázal? Neumím nic, nikdy nic nedokážu, navždy budu jenom podřadný člověk – takto to nechci. Prosím. Kéž by

se něco stalo. Svět ztrácí svoji jiskru. Dlouho již nevydržím; čas mi utíká mezi prsty, nemám ho moc – a každou chvíli jsem slabší a slabší – umírám. Síla mě opouští; tohle přece nejsem já, takový jsem dřív nebyl. Co se se mnou stalo? Co se s námi stalo? Čas bych zpět nevrátil... – nemám pochopení pro svou dřívější radost, pro svůj dřívější smích, pro své dávné přátele, pro své bláznoviny, pro svůj život... Černé vrány, které letí nízko nad zemí. Každý pták má větší svobodu – oni mohou létat, jsou svobodní, nic je netíží – chci taky, proč to nejde? Proč...? Chci slyšet zpívat víly, vidět jejich ladný tanec, jejich radostný smích, který já nikdy mít nebudu, chci být volný. Jsou to sny. Všechny miluji – svoje rodiče, Lili, Richarda; nezvládám to. Nedovedu se sžít s během světa. Co? Počkej..., stůj!

Máchl rukou; oči zajiskřily

Nechod' nikam – prosím..., zůstaň tu. Kdo jsi? Postavil se a rozhlížel se po kuchyni. Co to bylo? – Jsi blázen; vidíš věci, které nejsou. Byl to jen stín. – Ne, nebyl to stín, viděl jsem, létalo to, bylo to kouzelné. Plné života. Kde jsi? Vrat' se... prosím... Možná, že je v jiné místnosti. Přešel do obývacího pokoje; hledal pod gaučem, za křesly, pod stolem... Vešel do koupelny, hledal na záchodě; vrátil se zpět do kuchyně, pak vyběhl nahoru a podíval se do pokoje, ve kterém spal. Proč mi to děláš? Proč jsi na mě tak zlý? Světélkující stíne, černá skvrnko, čmouho... potřebuji tě. Není. Uletělo... Sel po chodbě s červeným kobercem; naproti němu stanula Liliana.

„Pojď k jídlu, všichni tam už jsou,“ řekla. Přikývl. – Liliana šla dolů po schodech a zmizela v kuchyni. Zůstal stát na chodbě. Přece miluji. Usmál se; miluji. Ano, jistěže umím milovat. Je krásné si představit něčí lásku. Jak rád bych teď roztáhl ruce a vylétl do výše; cítil vítr na své tváři, má mysl by byla naprosto uvolněná a vznášel bych se v oblacích – bez tíže, beze všeho, jen tam nahoře. Pocit volnosti, svobody. Ano, svobody. Musím jít k jídlu. Podíval se ke vchodovým dveřím. – Viděl sám sebe; viděl, jak se rozbíhá a vybíhá ven; neslyšel, ale jeho ústa křičela. Zavřel oči a znovu je otevřel...

– Není možné. Stále běžel, cítil studený vzduch na svém těle, jako by byl nahý; přesto byl šťastný. Viděl se plný vzdoru – skočil venku do sněhu a lehl si.

Sešel do přízemí a otevřel vchodové dveře, aby se přesvědčil. – Seděl tam; najednou se druhý Lukáš otočil a usmál se na něho – v jeho výrazu bylo štěstí; dětská bezstarostnost.

– Tak tohle je pravý život. – Vyběhnout ven a skočit...

„Kam jdeš?“ uslyšel Lilianin hlas; Lukáš sedící na sněhu se lekl a zmizel. – Otočil se.

„Nikam.“

„Tak pojď jíst,“ řekla.

Usedl ke stolu; Felix s Viktorem se na něho usmáli; sklopil hlavu. Co se dneska děje? Měl velmi divný pocit, jako by svět viděl dvěma pohledy. – Jako by byl někdo jiný, někdo cizí. Tušení..., že dneškem počíná konec. – Blíží se.

„Chceš nalít čaj?“ zeptala se Liliana; pomalu se otočil.

„Děkuji.“ Dívají se na mě, sledují mě; jejich pohledy jsou plné pochyb a nejistoty. Zvláštní – ještě včera večer jsem to tak necítil. Kdo jsem? – Jsi Lukáš... – Ano, jsem Lukáš. Vše se zdá tak náhle jiné; nechci, aby to tak bylo. Richarde... kde jsi? Stýská se mi. Vstal a odešel od stolu.

„Co je?“ zeptala se Liliana.

„Už jíst nebudu, nemám nějak chuť,“ odpověděl a usedl v obývacím pokoji do křesla. Nehýbal se; upřeně hleděl před sebe. Kdo jsem? Kdo...? Pocit naprostého štěstí neexistuje, jsou samé lži. – Hledám ho celý svůj život a nikde jsem na něj nenarazil; je jenom pohádka pro děti, kterou nás rodiče oblbují. Iluze. Všechno jsou chvilkové stavy, kdy se nám zdá, že je nám dobře. Ale tak to není; je to prelud naší mysli. My živí jsme smutní – od narození stárneme a umíráme, a stále toužíme; ano, máme tužby, nesplněné sny, které se snažíme uskutečnit, ale mnohdy přijdeme na to, že to nejde. Selžeme, nezvládneme – v tom je náš smutek. Nejhorší je, že jsme smutní sami ze sebe; když nás už život omrzela, když nám už nemá co nabídnout, když my už nejsme schopni něco přijmout, když jenom sníme a vyčkáváme naplnění svého času... – Já čekat nechci! Odmítám zde zůstat a čekat, až se mé dny sečtou a já navždy odejdu; takto ne.

Ale co Lili? Nechám ji zde samotnou?

A Richard? Opustím ho?

Je těžké se rozhodnout, když jsou na světě lidé, které máme rádi. Bude to složité; jsem s nimi spojen, má mysl na ně bude vždy vzpomínat. Richard... Bude mě chtít zastavit, pokusí se. – Právě proto se nesmí nikdy dozvědět; nedokázal bych to, jedině on by mě mohl zachránit. Zachránit? – Zní to tak... zvláštně. Zachránit..., spíše překazit moje plány. Je mi líto; já... nevím... snad ani nechci..., ale tady... tady uvnitř cítím, že jiná cesta není; nevidím jinou cestu. Ostatní jsou pro mě černě zahalení a vím, že se mi nepodaří proniknout touto tmavou mlhou. Jak rád bych viděl noci... Snažím se – nejde to, nevidím nic. Proč ostatní vidí... a já ne? Proč ostatní žijí... a já ne? Proč se všichni smějí, mají své cíle, své radosti... a já ne?

Není to v pořádku.

Něco je špatně, ale nevím co. Pozoruji, že poslední dobou často pláču, ale nemohu se zastavit. – Jde to samo. Celý svět se řítí svou rychlostí, svým tempem, a nikdo, nikdo jeho směr neovlivní. Jsem příliš malý človíček, abych něco zmohl. Jsem nic a nic po mně zůstane. – Zbude jen pláč a nárek těch, kdo tě milovali. – To neříkej... – Je to tak, záleží jim na tobě. Opravdu jim to uděláš? – Udělám? Bojím se, že to nikdy neudělám – a můj život bude ještě více hořký než nyní.

– Oni ti pomohou. Ukážou ti novou cestu bytí; musíš jim to dovolit, musíš se nechat navést na správnou cestu. – Správnou cestu? A která je ta pravá? Řekni, která!? Protože já jsem ji nikdy neviděl. Prosil jsem o to, ale nebyla žádná jiná cesta, než ta má... – Každá volba je lepší než smrt. Rozumíš, jsi sobě nebezpečný; proč to chceš udělat, proč? Nevíš, že...? Ted' mlčíš. Ano, mlčíš. Napadlo tě někdy, co bude potom; co se stane, až nebudeš? Já ti to řeknu... nebude nic... – Polkl. Nic? – Ano. Něco se však změní. Ti, kdo tě milují, budou smutní. To chceš? Chceš je nechat truchlit; chceš, aby pocítili žal? Ty to opravdu chceš? To je nemáš ani trochu rád?

– Už jsem se rozhodl... – Poslouchej mě, je to špatná volba! Slyšíš? Mluv se mnou! Ty to asi nechápeš, zabiješ-li se, zemřu s tebou, a já nechci umřít. Řekni něco...

Mlčel.

Upřeně se dívali jeden na druhého. – Nevnímal předměty v místnosti. Děšť bude plakat, jestli to uděláš... Uslyšel kroky, neohlédl se.

„Co je s tebou?“ zašeptala Liliana.

„Neumím to vysvětlit, ale trvá to už delší dobu; stupňuje se to.“ Liliana přikývla. Jak ti mohu pomoci?“

„Ne, Lili; je to jenom moje starost. Tohle musím zvládnout sám – ať už to dopadne jakkoliv.“

„Dopadne co?“ zeptala se. Podíval se na Lilianu. „Můj život přece.“ Liliana od něho o krok odstoupila. „Děsíš mě.“

„To jsem nechtěl, promiň,“ řekl; odcházela. „Lili,“ šeptl – zastavila se, „mám strach.“ Rozběhla se k Lukášovi a objala ho.

„Zavolám Richardovi,“ řekla.

„Ne, Lili, nevolej mu, prosím.“ Liliana mlčela. – Udělá to. Mám strach, že se nedožiji příštího dne. Znáte ten pocit? Pocit nejistoty, kdy nic nedává smysl; kdy se váš život utápí v nejistotě; kdy se cítíte sami, i když jste obklopeni milujícími lidmi; kdy už nemáte žádný cíl a vše se vám zdá prchavé – kdy žijete jen pro chvíle? Liliana odešla; jde mu telefonovat.

Tak dobře. – Nebudeme myslet, my to dokážeme; postavíme se tomu. – Není to tak lehké... Lili, nevolej mu. Ty nechápeš; on má rád Ingrid a já nemám právo mu vstupovat do života. Nemohu ho otravovat svými problémy, nechci ho zatěžovat. Musíme se nad svými problémy povznést.

Všiml si, jak Felix s Viktorem jdou nahoru za Lilianou.

– Oni to vědí, straní se mě. Poznali to. Vstal a šel nahoru za nimi. Vždyť nejsem blázen. Přesto se ocitám na hranici života a smrti; jsem na pokraji svých sil. Potřebuji pomoc..., ale kdo? Kdo mi pomůže?

Liliana seděla na posteli; když Lukáš vstoupil, vypnula telefon. Felix s Viktorem stáli vedle. Lukášovi neušlo, jak se Felix na Lilianu dívá. Ticho. Nikdo nechtěl promluvit.

– Nikdo nevěděl, o čem by mluvil.

Stál.

Pojďte, moji milí, můj světe rozmilý, pojd' mi do náruče. Nemám již co ztratit... Tak proč nevzletět? Slyším hlasy; hlasy cizích lidí, které nevidím, ale vím, že jsou se mnou, kamkoli jdu. Hlídkají mě.

Tohle ticho je ubíjející. Promluv... Nenechávejte mě na pochybách. Stejně tuším, co si myslíte. Vidím vám to ve tvářích. Vaše oči to prozrazují, vaše nejistota to zpívá, vaše pohyby to ukazují, vaše mysl o tom přemýšlí.

„Nepromluvíme si?“ zeptal se. Souhlasili. Posedali si vedle Liliany na postel. Ale nikdo nemluvil. Copak se svět tak změnil? Copak vidím jenom já? Už nemám přátele? Jak jim říci, že je mám rád, že mě to mrzí? Jak říci, že jsem blázen...? Chtěl jsem stihnout tolik věcí, napsat příběh, namalovat obraz... Už opravdu nic neudělám? Nechám to tak? Jejich pohledy jsou horší než ostří nože..., bodají a řezou. Chce se mi spát... Na nic nemyslet a spát. Mluvte! Máte toho hodně na srdcích. – Vidím to.

A viděl jsem plakat stromy, zvěř i věci; a jejich slzy měly barvu krve. Podíval se z okna. Venku sněžilo. Vločky jemně letěly vzduchem a zlehka dosedaly na bílou zem. Usmál se. Opřel se o křeslo a díval se. Svět je přesto nádherný! Vzpomněl si na Nelu. Nel... Jistě je jí smutno, stýská se jí. Vždy je smutná, když mě dlouho nevidí. Možná, že jsem si ji měl vzít s sebou. Mohla by si se mnou hrát, spát se mnou ve společné posteli, jíst se mnou společně jídlo – bylo by to jako dříve. Chybí mi. Nikdy jsem si neuvědomil, že by mi mohla tak chybět. Stýská se mi po ní.

„Co děláš?“ zeptala se Liliana. Neotočil se; stále upřeně hleděl ven do zimní krajiny. „Luki?“ řekla znovu.

„Dívám se ven, je to krásné,“ odpověděl. „Co budeme dnes dělat?“

„Nevím, ale kluci půjčili nějaký film, tak bychom se na něj mohli mrknout, co říkáš?“

„Možná, podle toho, co je to za film,“ řekl a podíval na Lilianu. „Lili, co je mezi tebou a Felixem?“

„Proč se ptáš?“ Hloupá otázka. I slepý by si všiml.

„Mám oči a vidím, jak tě sleduje; stejně jako vidím, jak mu dáváš náznaky něčeho více než jen přátelství,“ sklonil hlavu.

„Je to jenom kámoš,“ řekla Liliana. Neznám a ani jsem neznal její hranice přátelství, ale tehdy mi bylo jasné, že mi lže, že právě nastal okamžik, kdy se mi nesvěřila se svým malým tajemstvím. Nebyl jsem

naštvaný – má právo na skryté touhy, avšak... tady uvnitř mě zabořilo.

„Kámoš? Znáš ho teprve pár dní!“

„Ale no tak; copak tobě se nelíbí? Je moc milý.“ Lili! Netahej sem moje city, bavíme se o tobě! Sakra!

„Dobrá. Je to tvoje věc. Hlavně neudělej nějakou blbost; záleží mi na tobě.“

„Nejsem amatér, nebo ano?“

„To není legrace.“ Věděl. Tam někde uvnitř věděl. Jestli to Lili udělá, už nic nebude jako dříve. Možná, že nebyl až zas tak dobrý nápad sem jezdit. Zvláštní působení. Nechci ji ztratit. Je sice pravda, že mě mnohdy štve a svými sexuálními podtexty dohání k šílenství, ale přesto ji mám rád. Nedokážu zahodit spousty let, které jsem s ní prožil. Miluji ji – svým způsobem. Neumím a ani nechci vysvětlit, ale je to tak. Ona je pro mě více než jen pouhá přítelkyně. A teď ji ztrácím... Mám tomu zabránit? Mám se dívat, jak odchází? Je to přece jenom její život – ale já do něho taky patřím! Je zvláštní, jak člověk rychle dospívá – ze dne na den... Možná tohle je konec nás všech, protože si už jeden druhého nezasloužíme.

Jdu se podívat dolů, co tam dělají,“ řekla Liliana a odešla. Přikývl. Nikdy jsem nevěděl, že to bude bolet. Asi se moc upínám na lidi. Ano – v tom bude ten základní problém. Lidé jsou nestálí, nevrlí, neposedí chvíli na místě a stále, stále někam odbíhají... – opouštějí ty, kdo je milují, i když oni si to sami nepřiznají; nechtějí přiznat, protože cítí, že dělají něco, co druhým ubližuje – a to je trápí. Stejně jako nás. Jsou zranitelní... A tak pyšní... Jsem jeden z nich.

Teskně.

Budu sám. Nikdo zde již pro mě nebude a již nikdy nenajdu člověka, který by se Lili vyrovnal, protože takového není. Ona je sama o sobě jedinečná. Je má. Ale jak? Jak jí mám říci...? – Vysměje se mi do tváře... Copak mohu milovat? Mohu – ale ne ji – to nejde. Chtěl jsem, aby mě lidé brali takového, jaký ve skutečnosti jsem. Stranil jsem se přetvářky; falešných úsměvů – smál jsem se, kdy se mi zachtělo; miloval jsem, koho se mi zachtělo... Ale oni nepochopili. Ani rodiče ne. Vždy se na mě budou dívat přes zavřená víčka a přemýšlet o mém životě, jako o něčem jim naprosto vzdáleném.

Ubožáci! Nevidí, že i já mám své city, že i já mohu plakat. Lidé... – jsou zahleděni pouze do sebe. Jsem se vším v rozporu. A ona si našla... Už se mnou nebude chodit ven, už mi nebude vyprávět své zážitky, už s ní nepůjdu do restaurace na pizzu, už ji neuvidím. Rozplyne se jako ranní rosa – jen vzpomínky... Snad si nás sama doba žádá, snad její věk to tak chce. Snad věděla, snad jsem mohl vědět i já... Vědět, že nic není stálé – život, přátelství, láska – vše vyprchá. A my také. Jen vzpomínky... – Protože pak už nic nezbude. Ona ho miluje. Miluje ho tak silnou láskou, že by pro něho udělala cokoli. – Jestlipak to Felix ví? Blázen štěstěny.

Zvedl se a šel dolů k televizi. Felix s Lilianou seděli na sedačce – u sebe. Podíval se na ně; hned však uhnul pohledem a sedl si do křesla. Bylo ticho. Přišel Viktor, donesl kazetu a pustil film. Po několika minutách však začal obraz zrnit a skákat, až se změnil v neurčité šumění. Byl zklamán, těšil se. Felix s Viktorem se snažili vše uvést do pořádku, ale nic nepomáhalo. Vypnuli televizi. Chtěl jsem jenom, aby věděli, že je miluji.

„Pokud by to nevadilo, něco bych vám upekl,“ řekl. Mlsně se usmáli. Odešel do kuchyně a nejprve prolezl všechny poličky a zásuvky. Našel potřebné přísady.

„Chceš pomoci?“ zeptala se Liliana.

„Ne, to je dobrý. Děkuji,“ řekl a zapnul šlehač. ♦ ♦ ♦

Víš, nikdy jsem nevěděl, že člověk může až tak milovat. Viděl jsem. Ale chtěl bych také zažít... Chápu, že je to nemožné přání, které se mi nikdy nesplní, ale přesto... Víš, všechno by bylo jiné. Slunce vychází jen jednou za den. Nechci ten okamžik zmeškat. Bojím se, že jsem ho již zmeškal. Ale na druhou stranu si zase řeknu, že mám ještě čas, že nemám kam spěchat – ovšem..., kdy přijde pravá chvíle a jak ji poznám? Třeba nastala právě teď; ano, právě teď, co zde sedím na gauči, bych měl být někde jinde. Ale jsem tady a chvíle nenávratně prchá z mého života pryč; a s ní i on. Pravá láska... Existuje vůbec ještě? A existovala někdy? Chtěl bych mít přítele, kterému bych mohl bezvýhradně věřit, který by mě nikdy neopustil a vždy by se o mě dokázal postarat; miloval by mě a já jeho. A tento svět by byl pouze naším světem, protože kamkoli bychom šli, viděli bychom sami sebe. Jeho vlasy by byly sladší než vůně jarních květin, které po ránu

rozvíjejí své květy a voní... Měl by jemný obličej a já se ho mohl dotýkat, kdy bych chtěl. Mohl bych ho uchopit za ruku a nechat se jím vést. Mohl bych s ním po večerech tančit. Mohl bych s ním mluvit a smát se s ním. Mohl bych ho hladit, mohl bych ho milovat. Protože bych věděl, že je to on. Za noci bych mu zpíval písně a hrál ho ve své náruči. Rozčesával zcuchané vlasy a hrál si s jeho prsty na ruku. Kdyby se zranil nebo se mu něco stalo, postaral bych se o něho; ošetřoval bych ho, dokud by nebyl zase zdrav. Dal bych mu všechno – sebe i svůj život. Co bych z toho měl? Stačil by mi jediný pohled do jeho křišťálově průzračných očí – to by byla má odměna. Protože bych věděl, že jsem v bezpečí, že ho nikdy neztratím. Je to tak zvláštní... jako kdybych ho již viděl. Jako kdybych již při narození spatřil jeho tvář a věděl jsem, že se jednou potkáme a budeme spolu navždy. Tady uvnitř cítím – vidím barvu jeho očí a vlasů, slyším jeho hlas, cítím jeho dech... Jenom ho v té změti lidí nemohu najít. Je jich tolik..., že se mi z toho točí hlava a popadá mě zoufalství, že nikdy, nikdy nenajdu. Jako hledat část sebe; svoji druhou půlku, o které vím, že mě také hledá – pocit je více ubíjející. Ale jak? Jak dlouho mám čekat? Co když právě jde po ulici okolo našeho domu a já tam nejsem? Nebo je také smutný a stísněný... My všichni hledáme. Stále nás to žene vpřed. Zvláštní pocit odcizení, který pomine ve chvíli, kdy najdeme svoji druhou část – svoji ztracenou druhou část. Taky se vám to zdá nefér? Možná, ale tak to má být. Proto strávíme tolik času hledáním, abychom si svého protějšku více vážili a byli šťastnější; neboť kdyby to bylo jednoduché, lidé by si druhých přestali vážit.

Láska... Nerozumím jí. Co po nás chce? Nutí nás k věcem, které bychom nedělali – a přesto ji milujeme. Stýská se mi po něm... Zvláštní – stesk po někom, koho jsem nikdy neviděl. Nebo ano? Stýská se mi po jeho očích, vlasech, hlasu, dechu i úsměvu. Umí se krásně smát. Nikdy jsem to sice neviděl, ale představuji si. Má bílé zuby a plné rty. Neříká hlouposti, vždy ví, o čem má povídat; vždy ví, co chci říci. Ví, co sám chce; ví, co chci já. Chtěl bych ho pohladit po tváři a říci mu, jak mi chybí. Jen on a já. My dva. Jen my. Sami.

Zavřel oči; po tváři mu stékala kapka slzy. Jak jim závidím. Závidím těm, kteří již našli štěstí, které já stále hledám, které ke mně stále nepřichází, o které se bojím, že ho nenajdu, a tak budu odsouzen

k věčnému zármutku. Lidí je mnoho a najít pravého je nadlidský výkon. Zvládnou to? Doufám, že on bude vytrvalejší než já... Ti lidé tady okolo mě jsou nic, jsou jen ti ostatní, ale jeho bych poznal na první pohled. Uviděl bych ho a nevěděl, co mám říci. Strnul bych na místě a jen na něho hleděl. Přesto by mi chvíle připadala věčná – setkání s ideálem je nekončící záležitost. Chci obejmout. Co když se to nikdy nestane? Ne... Vždyť jsem schopný milovat – umím.

Nikdo mi nikdy neřekl, že nebe za noci je tak černé...

Stejně černé jak naše myšlenky v osamění.

Spal klidným spánkem dítěte. Pokojem prolétla záře. Otevřel oči, pohled utkvěl na kulatém stole, na kterém se v záři měsíce leskl kuchyňský nůž. Cože? Vstal, přišel ke stolu a uchopil nůž. Prohlížel si ho, jeho prsty projížděly tvar, neunikl mu jediný záhyb – je to dobrý nůž, pevný, ostrý. Lehl si zpět do postele, nůž položil na polštář vedle sebe. Zavřel oči. Nemohl spát. Musel myslet na věc, která mu ležela u hlavy. Je tak blízko... Hlavně se moc nerozmýšlet. Teď, nebo nikdy, je to taková šance... Uchopil nůž; chvíli ho držel ve svých drobných dlaních. Pak se jediným rychlým pohybem řízl do levého zápěstí; ihned začala téct rudá krev.

Lekl se.

Odhodil nůž na podlahu a pravou rukou stiskl ránu. Klesl na postel a zavřel oči. Náhle se mu chtělo spát... Jeho tělo se zbavovalo tíže, jeho mysl se uvolňovala a on cítil, že se brzy vznesle do oblak a poletí; zvláště ho hrálo u srdce. Krev crčela proudem – nevěděl jsem, že to jde tak rychle... Měsíční záře se zbarvila do červena; také postel i nábytek byl červený. Otevřel oči a rozhlédl se okolo sebe. Viděl červené moře, moře plné krve. Jeho postel byla unášena proudem, plavila se velkou rychlostí. Báł se – nevěděl, kam pluje, nevěděl, co bude následovat. Tady už není žádná jiná možnost. Vše ztěžklo, vzduch byl náhle sytý a pálivý, obrazy byly matné, svět se ztrácel. Toužil se nadechnout, ale jeho plíce odmítaly uposlechnout. Necítil ruce, necítil nohy, nemohl otočit hlavou – jen jeho oči křičely a prosily. A pak uviděl hejno černých vran, jak letí nad krvavým mořem a pomalu se vznášejí nad jeho postelí. Obloha potemněla a temnota

zahalila celý svět; vrány se vznesly vysoko do šedavých oblak a on se propadl do tmy. A stále křičel; jeho ústa stále křičela.

Otevřel oči.

Podíval se na kulatý stůl – nuž tam nebyl. Na posteli nebyla krev. Oddychl si. Byl to sen...? Byl tak živý... Lehl si na bok a sledoval nábytek v pokoji. V jeho očích se však zračil strach; viděl stále rudé moře a černé vrány, cítil, jak mu nuž pronikl kůží a zastavil se o kost. Schoulil se pod peřinu.

Zavřel oči a snažil se zapomenout.

Ráno v sobě skrývalo podivný pocit promíchaný se slunečními paprsky, které se ladně nesly pokojem. Díval se na strop. Začnu nový život. Dnes. Zhluboka se nadechl – neskutečný pocit žití; po tak dlouhé době strádání a hledání konečně našel chuť existovat, našel barvy života. Už ne; chci žít! Musím hodně udělat. Vstal z postele a oblékl se. Liliana byla také vzhůru, chystala v kuchyni snídani.

„Lili, ukaž,“ řekl, „pomohu ti.“ Společně připravili jídlo a společně se najedli; poté nechali na stole čaj, chléb, máslo, sýr a salám i pro Viktora a Felixe, neboť ještě spali.

„Nepodíváme se, co tady mají za kazety?“ navrhla Liliana. Přikývl a otevřel dřevěnou polici pod televizí.

„Ukaž, mohu?“ zeptal se a vzal Lilianě z ruky videokazetu, „Lili, pustíme si tohle, prosím.“ Liliana se podívala na název.

Sedli si do křesel, zapnuli video a televizi. Usmál se. Nepoznaný pocit štěstí, které trvá, které plyne, které není jenom pouhé zdání, není to jen prchavá chvíle. Je to něco, čeho se nehodlám vzdát a budu bojovat, abych si to udržel. Nevěděl jsem, že i takto může chutnat let... A slunce svítí a stromy pění... Vše se zdá tak jiné! Lepší.

Liliana zesílila zvuk; konečně si všiml puštěného videa. Byli tam lidé; vypadali stejní a podobní si, ale kdepak, byli jiní. Každý měl svou jinou barvu, kterou vyjádřil odstínem svých šatů, jejich úmysly byly dobré, stejně jako byly dobré jejich činy. Za tlumených tónů a neviděných krajin v pozadí mezi sebou bojovali. Z přátelství, ne z nenávisti či jiné špatnosti. V tom boji bylo cosi pěkného, cosi nevinného. Oni si neubližovali – nedovedli to. Neusmívali se na sebe – neuměli to; celý jejich boj byl jejich tancem, něžným tancem, kdy

nikdo nikoho nezranil a každý každého navzájem miloval. Pošetilost jim je cizí. Film se odvíjel ve stejném duchu, v duchu porozumění. Liliana vstala.

„Tebe to nebaví?“ zeptal se. Posadila se. O to překvapivější bylo zakončení; opět spolu bojovali a opět se vše jevilo jako jakási přenádherná hra. Ale nebylo tomu tak; meče náhle o sebe cinkly a narazily, kapky deště se staly ostrými a barvily se krví, poté se šat lidí rozvlnil v poryvech větru a oni v tichosti dopadli na zem. Jejich pád byl ladný a plynulý. Krajina zčervenala; zelená zmizela. Letmý pohled z výšky s doznívající melancholickou hudbou, a film byl u konce. Minimum dialogů, především obrazy.

Felix s Viktorem se mezitím najedli; Liliana neklidně pokukovala jejich směrem – chce jít za nimi. Vstal, vypnul televizi.

„Co budeme dnes dělat?“ zeptal se.

„Budeme doma,“ řekla Liliana.

„Doma?“ podivil se a pohlédl z okna ven. Vše bylo pod příkrovem sněhu, pocítil velkou touhu jít a vydovářet se. „Lili, půjdeme ven na procházku, prosím...“ Liliana se podívala na Felixe, jako by v jeho očích hledala souhlas pro návrh.

„To není špatný nápad, alespoň vás provedeme zdejšími okolím,“ řekl Viktor. Lukáš se usmál. Rychle utíkal po schodech nahoru do svého pokoje, aby se převlékl.

„V kolik půjdeme?“ zavolal. Ticho – asi neslyšeli. Vyšel z pokoje, stoupl si na schody. „V kolik půjdeme?“ zeptal se ještě jednou.

„Hned jak se oblékneme,“ řekla Liliana.

„A to bude za jak dlouho?“

„Patnáct minut.“ Tak dobře, patnáct minut.

Stál u dveří. Ostatní si ještě obouvali boty. Jejich činnost semu jevila velmi pomalá. Konečně. Otevřel dveře a vyšel ven. Napadl čerstvý sníh. Botou odkopával sníh z cesty a bavil se, jak odlétá pryč. Poznával nový svět, který míjel celé roky...

Šli nahoru k lesu. Byli tak tiší, tak spořádaní. Šli téměř předpisově, žádné uhnutí z cesty. – Nikdy nepochopím tolik krásy. Jak to, že jsem ji dosud přehlížel? Možná, že mi nebylo dáno, abych ji viděl... Je pěkné mít otevřené oči a vidět, mohu opět žít, konečně volně dýchat a vnímat věci okolo sebe. Udělám všechno pro to, abych si tento pocit

udržel na velmi dlouhou dobu. Budu se vyhýbat pochmurným místům, zahánět zlé myšlenky, nedívat se na smutné filmy – musím se snažit. Svět – nemohu se ho nabažít; je pro mě náhle malým soustem a já chci víc, jsem nedočkavý a prahnu po jeho oběti. Ano, chci ho přijmout a chci ho pít. Jak já ten pocit miluji! Opojení životem. Je to k zbláznění. Sílím..., ale jsem tak rád a dobrovolně, je to má volba. Pocit znovuzrození. Tolik krásy, a já si jí nevšímám...

„Kolik je ti let?“ zeptal se Viktor. Lukáš se na něho podíval. Let?

„Mně? Záleží na tom? Proč se ptáš?“ odpověděl.

Jen tak,“ řekl Viktor.

„Aha.“

„Vy jste asi s Lilianou moc dobří kamarádi, že?“

„Ano, mám ji rád. Známe se už dlouho a mnoho jsme spolu zažili. Je opravdu moc dobrá kamarádka.“

„S nikým jiným už nekamarádíš?“

„Ještě s Richardem. Je můj nejlepší kamarád; vlastně je jenom Lili a Richard, to jsou osoby, kterým mohu říci všechno. Problém je jen ten, že Richarda vídám velmi málo, ale snad o to více máme k sobě blízko. Vážím si ho, hodně mi pomohl. A ty máš kamarády?“

„Támhle před námi,“ Viktor ukázal na Felixe s Lilianou, „to je můj kámoš. Samozřejmě, že se scházím i s lidmi ze školy a z práce a tak.“

„Ano, znám; ale přesto, nic se nevyrovná opravdovému příteli, kterému můžeš naprosto důvěřovat. Lidé ze školy nebo z práce – to není ono; oni mají svůj život, a i když se s tebou baví, přesto tě nikdy nepustí do svého nitra tak, jako by to udělal tvůj kamarád. Proto je zvláštní, když je nazýváme přáteli, když oni vlastně našimi přáteli nejsou... Ale přesto si zaslouží naši pozornost.“

„Ty nemáš kamarády ve třídě?“

„Ale ano, měl jsem hodně kamarádů, i když oni si to možná neuvědomovali. Měl jsem a mám je všechny moc rád, a kdyby potřebovali, pomohl bych jim. Přesto se nedají srovnat třeba s Richardem. Oni nerozuměli mým vtipům, a já se zase nesmál při jejich žertech; nebyli jsme na stejné vlně, ale to bylo snad dáno tou společností... nebo mnou.“

„Jakou společností?“

„Odlišnou ode mne.“

„A Richard ti rozumí?“

„Nevím, ale snad; jinak bychom tak dlouho spolu nekamarádili. Možná, že mi nerozumí, ale je natolik trpělivý, že mi dává čas, abych mu vše mohl vysvětlit. A on je velmi pozorný a bystrý. Vždy mě pochopí, a pokud potřebuji, je ten první, kdo se mi nabídne s pomocí. Záleží mi na něm; nechtěl bych o něho přijít.“

„Musíš ho tedy mít velmi rád.“

„Ano, mám,“ Lukáš zaváhal, „ale není to ta láska, kterou myslíš. On má přítelkyni, Ingrid. Takže jsme pouze přáteli.“

„Ingrid nevadí, že s tebou tak kamarádí?“

„Často jsem přemýšlel a myslím, že ona neví, protože kdyby věděla, tak by se jí to asi nelíbilo. Někdy si s Richardem dlouho píšeme nebo si telefonujeme, a kdyby byla v tu chvíli s ním, dost by žárlila. Ostatně jako každá žena. Takže ne, myslím, že ona o tom jistě neví. No..., a pokud ano, tak má Richard ohromné štěstí, které mu samozřejmě přeji, neboť si našel skvělou ženu. Ingrid musí být celkově jistě dokonalá, určitě je úžasná.“

„Ty jsi ji nikdy neviděl?“

„Ne, proč?“

„Jen tak, že když se s Richardem tak znáš, že bys mohl znát i jeho přítelkyni.“

„Když jsem s ním, tak se o Ingrid vůbec nebavíme a mně je trapné vyzvídát, i když Richard říká, že se mohu zeptat na jakoukoli osobní věc. Ale přesto je mi hloupě – je to jeho život a nemám právo do něj zasahovat.“

„Máš ho rád?“

„Ano, už jsem ti řekl, že ho mám rád.“

„Ne, myslím to jinak. Jestli bys s ním chtěl v budoucnu rozšířit svůj vztah.“

„No..., to... je to dost hloupá otázka.“

„Proč? Je nejasně položená?“

„Ne, je dobře položená, jenom...“

„Ty ho miluješ?“ zeptal se Viktor. Podíval se do Viktorových očí, jak to tak může říci?

„Proč myslíš?“ zeptal se Lukáš.

„Jenom usuzuji podle toho, jak o něm mluvíš. Nemusíš se stydět, je to normální. Lidé se často milují. Kdybys měl zájem, rád ti nějak pomohu. Mohu ti dát třeba radu, která na něho určitě zabere,“ řekl Viktor. Lukáš se rozesmál.

„Ne, díky, fakt ne, to zvládnou a krom toho..., ani s ním nechci chodit. Zničilo by to vše krásné, které panuje doted‘; bylo by to jiné a mně to takto vyhovuje.“

„Ale mohlo by být lépe, nemyslíš?“ zeptal se Viktor.

„Ne, to ne. Nakonec bychom se ještě pohádali a už bychom nebyli ani přátelé. Navíc má Ingrid, takže ani nevím, o čem se tady bavíme...“

„Pokud za tebou vždy přijede, když máš špatnou náladu nebo se ti něco stane – jistě to má vyšší význam než jen pouhé přátelství a ty to víš; jenom si to nechceš připustit. Jen řekni, proč by za tebou jezdil? Lidé se jen tak nenavštěvují. Je ochotný přijet a být ti nablízku – to nic neznamená?“

„Nevím,“ Lukáš sklopil hlavu, „a ty někoho máš?“

„Chodil jsem s holkou, ale rozešli jsme se. Neklapalo to. Jsem rád, že to už mám za sebou.“

„Promiň.“ Nastalo ticho. „Je tady krásná příroda.“

„Vím, rád tudy chodím.“

„Tam u nás... je taky nádherně. Dříve jsem si toho nevšiml, ale nyní si vzpomínám; překrásné...“ Bylo nádherné opět pocítit slast barev a tóny přírody.

Hledal Lilianu. Procházel jednu místnost za druhou – bezvysledně. Zneklidněl; začal se o ni bát. Báł se, že ji nenajde a že bude sám. Stál na dlouhé chodbě s červeným kobercem a díval se do tmy. Ze dveří, přímo naproti němu, byly slyšet zvuky. Sklopil hlavu.

Vzdechy a steny a jemný smích.

Věděl, komu patří.

Otočil se a sešel do obývacího pokoje – Viktor tam nebyl. Několikrát se rozhlédl a pak začal opět procházet místností, aby ho našel.

„Viktore?“ zašeptal. Žádná odpověď. Začaly se ho zmocňovat zvláštní pochybnosti.

Jsem nahoře,“ zaznělo v patře. Vyšel schody a ocitl se opět na chodbě.

Ještě výš.“ Zadíval se nad sebe – jev podkroví; po úzkých schodech na konci chodby vylezl nahoru.

Viktor ležel na zemi, sám. Díval se střešním oknem na nebe, na hvězdy a na měsíc, díval se na všechno a na nic, díval se na mě – nikdy nezapomenu. Přišel k němu a zůstal nehybně stát, jako by se rozhodoval, jako by stál před velkým problémem. Viktor zvedl hlavu a podíval se Lukášovi do očí.

„Mohu si k tobě lehnout?“ zeptal se Lukáš. Viktor pokynul hlavou. Položil se; nad jeho hlavou bylo velké okno a jemu se zdálo, že vidí celý vesmír.

„Není to nádherné?“ zeptal se Viktor.

„Je to překrásné.“

„Já vím,“ řekl Viktor, „lehávám tady každý den, a přesto se nemohu nabažit toho pohledu. Obzvlášť nyní v zimě, kdy je obloha krásně jasná a čistá. Lidé by si jí měli více všímat.“

„Lidé často přehlížíjí pěkné věci.“

Jako malý kluk jsem chtěl být kosmonautem, ale nevyšlo to... Máš oba rodiče?“ Podivil se; oba rodiče? Proč se mě na to ptá?

„Ano,“ odpověděl Lukáš.

„Vždy jsem měl zvláštní sny. Nikdy jsem v nich nebyl sám; víš, ani nevím, co je to být sám. Pamatuji si, že jsem se jednou ocitl na pustém ostrově. Byly tam písečné pláže a voda tak průzračná jako nejčistší zrcadlo, o kterém se nikomu z nás nezdálo. Slunce..., slunce pálilo, cítil jsem jeho žár na své kůži, prostupoval mnou a já se smál. Když jsem se ohlédl, za mnou byl ostrov plný zelených rostlin, takový velký prales. Všechno působilo jistotou a silou; bylo to perfektní, chápeš? Jen málo věcí je opravdu perfektních. Sel jsem z pláže dovnitř pralesa a tam jsem potkal domorodce. Byli to malí kluci. Hráli jsme si spolu; postavili jsme si houpačku nad jezerem se sladkou vodou, byl tam i vodopád a nikde nebyli hadi, jak to vždy lidé popisují v cestopisech. Běhali jsme zvířecími cestíčkami, žili jsme opravdový život. Měli postavené chýše z bambusů, které stály vysoko nad zemí – nikdy jsem nezjistil proč. A když slunce zapadlo a měsíc začal kralovat nad nebeskou říší, zpívali teskné písně. Jejich hlasy se

rozléhaly do všech zákoutí, každý strom zpíval s nimi, každé zvíře s nimi cítilo, každá vlnka v moři je litovala. Ale já... já jsem se bál. Bál jsem se jejich žalostných hlasů, bál jsem se pocítit jejich smutek, nedokázal jsem to. Snažil jsem se vždy ukrýt, ale nešlo to. Začarované tóny dětských hlasů – provázely mě na mých cestách. A pak... jednoho rána, když jsem se probudil, byly všechny děti pryč – a jejich smutné hlasy s nimi.

A já jsem zůstal – úplně sám. A víš, co se stalo potom?

První večer, kdy jsem o samotě hleděl do měsíčního svitu na hladinu moře, jsem zpíval já – a po zbytek svých dnů tam prožitých...“ Viktor se odmlčel, jako byvše opět viděl před sebou, jako by opět seděl na břehu moře a opět naslouchal zvukům vody.

Lukáš se na něho podíval; jeho tvář byla náhle jiná, dětská. Všichni jsme děti, stále ve svých srdcích žijeme dětskou duší. Tak? Zvedl ruku a jemně se dotkl jeho tváře; Viktor se otočil – jejich pohledy se setkaly. Poté uchopil Lukášovu ruku do své a políbil konečky prstů. Pocítil, jak se třepe. Přejel prsty po tváři; přitáhl si Lukáše blíž a políbil ho. Lukáš se mu schoulil do náruče. Byl v bezpečí. A celý svět nad nimi. Pomalu usínal; stále však cítil Viktorův dech, věděl, že ho hladí po vlasech,

věděl, že dnešní noc nebude spát sám, věděl, že on neodejde.

Často jsem přemýšlel o tom, co je a co není správné; o tom, kdo je a kdo není dobrý. Stydím se. Stydím se za to, co jsem udělal, protože vím, že to nebylo správné. Lituji – ale lítost je jen zlomek činnosti, jenž mohu opravdu vykonat. Viktor je jen náhodný kolemjdoucí, který se mi zapletl do cesty – měl jsem ho raději obejít... Měl jsem udělat spoustu věcí, na které jsem bohužel zapomněl. Stane se párkrát za život, ale uvnitř si pamatujeme stále.

Viděl, jak Liliana sedí v obývacím pokoji na gauči.

„Lili? Ty jsi volala Richardovi?“ zeptal se.

„Proč?“

„Dnes ráno mi volal. Vrátil se a chce, abych za ním přijel,“ podíval se na Lilianu.

„Ty tam chceš jet?“ zeptala se Liliana.

„Nevím. Pochybuji o správnosti svých rozhodnutí. Přitom je to tak jednoduché, jde jen o to, zda chci jet – a pokud ano, tak pojeďu.“

„On tě má rád. Měl bys jet. O mě si nemusíš dělat starost. Budu tady s Felixem.“ Právě proto z toho nemám dobrý pocit.

„Jak se dostaneš domů?“

„Felix nebo Viktor mě odveze,“ řekla Liliana.

„Aha,“ zadíval se do rohu místnosti. „Lili, ty jsi mně asi nerozuměla. Říkal jsem, že odjíždím.“

„Vím.“

„Takže to tak necháš?“ špitl se strachem.

„Je to tvé rozhodnutí,“ řekla.

„Mé rozhodnutí...,“ řekl spíše pro sebe. „Nevím ani, jak se mám rozhodnout, protože nevím, jak to všechno dopadne. Snad ani nevím, co pořádně chci. Já..., Lili, kdy se zase uvidíme? Protože nemám moc dobrý pocit; moc se mi to nelíbí. Možná si jenom namlouvám, ale... trápí mě.“

„Tohle je tvoje velká šance. Kdy ti naposledy Richard napsal nebo zavolaal?“ řekla Liliana. Takhle jsem to nemyslel. Jen těžko tě zde zanechávám. Proč nedokážeš pochopit? Asi se to opravdu blíží. Už mě nepotřebuje. Brzy přijde den, kdy ji ztratím navždy... Je to tak správné? Má to tak být? Má se to opravdu stát – a pokud ano, nejde tomu již zabránit? Co vůbec zmůže člověk, jako jsem já...? Ubohé stvoření v mohutném vesmíru, přežívající druh. Lidé jsou ubozí. Pro své skutky si nezaslouží žít. Zabíjejí a ničí se navzájem. A já mezi nimi. Stydím se za svůj původ.

„Párkrát sám od sebe zavolaal. Snad jen jednou či dvakrát,“ řekl smutně.

„Tak vidíš...“

„Ale co ty...?“

„Jsem v pořádku.“

„Jenže... mně na tobě záleží a chci, abys nikdy nezapomněla.“

„Já to přece vím.“

„Opravdu?“

„Ano.“

„Dobře. Sbalím si věci, chtěl bych kolem druhé hodiny vyjet,“ řekl.

„Nechceš pomoci?“ zeptala se Liliana.

„Ne, to je dobrý. Zvládnou to sám,“ řekl a odcházel. Co to dělám? Opouštím ji...

Ve dveřích se objevil Viktor.

„Co děláš?“ zeptal se. Lukáš na něho mlčky pohlédl; skládal oblečení do batohu. „Ty odjíždíš?“ zeptal se Viktor znovu.

„Promiň, ale musím,“ odpověděl tiše Lukáš.

„Takže ta noc bylo nic?“

„Přemýšlel jsem o tom a jsi opravdu skvělý..., ale každý máme naprosto odlišný život. Byla jen idea; moc štěstí najednou – a to by dlouho nevydrželo.“

„Cože?“

„Ta noc byla chyba. Teď už vím. Chci mít určitou jistotu, že když se ráno probudím, tak bude někdo, kdo bude ležet vedle mě, nebo bude na mě vždy myslet; a vždy mě milovat.“

„To jsou sny – Takhle to ve skutečnosti nechodí.“

„Ale jsou to krásné sny, které stojí za to žít. Jenže... ty v těch snech nejsi. Je tam někdo jiný – musím ho jenom najít, protože vím, že on mě taky hledá.“

„Jsi blázen!“

„Nejenom věřím v něco, co ty jsi již dávno ztratil.“

„Láska neexistuje.“

„Taky jsem si myslel, ale pak jsem ji uviděl... Víš, my můžeme milovat; my dokážeme, i když mnoho lidí ani neví, co to je. Nepřestanu hledat do té doby, dokud nenajdu. Možná, že se mi vlasy zbarví do běla a oči pohasnou a jednoho dne umřu – ale s pocitem, že jsem se alespoň pokusil... Co na tom, že to nevyšlo – život je věčný; naše duše jsou věčné. Teď nebo za sedmdesát let... – nic to nezmění... Vždy budeme pouze a jen my a tento svět.“

„V tom případě bys měl jít, protože to, o čem mluvíš, ti nemohu dát.“

„Já vím,“ řekl smutně Lukáš a zapnul zip u batohu.

„Kdy odjíždíš?“ zeptal se Viktor.

„Ve dvě,“ řekl Lukáš. Viktor se podíval na hodinky; bylo půl druhé.

„To je za chvíli.“ Lukáš přikývl. Zvedl batoh a vyšel z místnosti. Viktor ho zastavil.

„Neodcházej!“ Cítil, že ho ve svém nitru prosí.

„Musím.“

„Ne, nemusíš!“ zakřičel Viktor. „Můžeš zde zůstat, jak dlouho chceš. Já... dám ti, co si jen budeš přát. Jen si řek –

u

m...

„A co pak? Co bude potom? Známe se jen pár dní.“

„Copak to vadí?“

„Chci milovat a chci vědět, že jsem milován,“ řekl. Viktor mlčel; pustil Lukáše a díval se, jak odchází. Tohle není konec – je to začátek.

V přízemí seděl Felix s Lilianou.

„Ty už odcházíš? Máš přece ještě čas...,“ řekla Liliana.

„Raději již půjdu,“ řekl a objal ji. „Opatruj se; kdybys cokoli potřebovala, tak mi zavolej.“

„Neboj,“ řekla.

„Měj se dobře,“ řekl a poplácal Felixe po zádech.

„Šťastnou cestu,“ přikývl Felix.

„Dávej mi na ni pozor. Sbohem.“ Rozhlédl se po místnosti a vyšel z domu. Zavřel za sebou dveře. Sněžilo. Odemkl auto; vedle sebe dopředu dal batoh, ostatní věci naskládal dozadu – nastartoval. Naposledy se ohlédl směrem na dům. Už se to nedá vrátit; nelze. Šlápl na plyn a odjížděl pryč.

Stále odněkud odjíždí, stále někam prchá, stále něco hledá... Sníh houstl; jel pomalu. Chtělo se mu plakat. Věděl, že ho nečeká žádná jistota. Bylo pouhé rozhodnutí... Bylo správné? Celý život nenacházím... – kdy skončím? Musím vydržet, musím být silný. Jednou se vše změní. Mnohé se obrátí. Nastane velký třesk v našich životech – cítím. Již brzy. Ve vzduchu je napětí – i vítr ví. Nemůžeme takto žít po celý zbytek svého života. Potřebujeme změnu. Někdy se

o ni zasloužíme sami, jindy přijde sama, nečekaně; ale svůj účel splní. Snad již začala...; snad již probíhá delší dobu, ale tak pozvolně, že nejsme schopni ji zaznamenat. Snad jsme to sami my. My jsme změna, my se měníme. A vítr duje, moře běsní, slunce pálí, déšť ničí... Lidská duše je tak zranitelná... Měl bych více věřit ve svá

rozhodnutí. Ptáci umírají, laně naříkají, svět je zbarven rudě – krev kape z mrtvých těl na naše svědomí. Nevyhnutelná proměna žití. Slunce bude černé a měsíc bílý..., hvězdy pohasnou a jejich záře se rozplyne nad krajinou, kde se pomalu vytratí – a již více nebude... Měli bychom si všímat věcí kolem nás, protože jednou zaniknou. Vzpomínám si na život, když jsem byl malý. Hrával jsem si s dětmi; chodili jsme do lesa, kde jsme strávili třeba celý den. Smáli jsme se. Pamatuji si to velmi dobře. Slyším jejich hlasy... Tiché hlasy... Jenže je všechno pryč. Každý se rozprchl a z minulosti se stala pouhá vzpomínka. A já? Jedu v autě a nevím, co mě čeká na konci cesty. Přemýšlím, zda mám vůbec jet, zda to tak má být, zda má cesta je správná... Jenže pokud to teď vzdám, nikdy se nedovím pravdu. Už mě nebaví být loutkou svého osudu. Chci rozhodovat; chci řídit svůj život a vědět, že jsem udělal všechno, co bylo v mých silách, abych měl alespoň malou naději na lepší chvíle, které na mě v nedohledné budoucnosti stále čekají. Protože tam vidím svůj dům; vidím celou ulici;

vidím celý svůj velký svět – do kterého se nyní vracím...

Jel několik hodin; jak se blížil k jihu, sněhu ubývalo. Město míjelo město a cesta míjela cestu. Slunce se již sklonilo k zemi a nastala noc; byl unavený. Zajel k benzínce, chtěl se najíst. Objednal si teplou polévku a obložený chléb s pečeným vajíčkem. Bylo zde málo lidí, usedl k prázdnému stolu. Po chvíli vešel muž s koženou bundou, posadil se k Lukášovi a nechal si donést smažené placky se sirupem. Snažil se na něho nedívat, jedl.

„Kam jedete?“ zeptal se muž. Lukáš se mu podíval do tváře; měl ji zarostlou vousy, ale i tak mu neuniklo, jak souměrný a drsný obličej má.

„Domů,“ odpověděl a nabral lžící polévky. Muž se ohlédl stranou a zpozorněl.

„Aha,“ řekl spíše pro sebe. Utřel si mastnou ruku do ubrousku, poté do bundy a natáhl ji. „Ani jsem se nepředstavil, omlouvám se; Omar.“ Lukáš nabízenou ruku stiskl.

„To je v pořádku; jsem Lukáš. A... vyjedete kam?“

„Domů,“ usmál se.

„Aha,“ na to se prostě nedá odpovědět.

„Jedu za svojí ženou, narodilo se nám dítě, ještě jsem je neviděl,“ Omar promluvil zvláštním hlasem, že nebylo poznat, zda se těší na setkání, nebo je smutný z dlouhé odluky Lukáš se podíval z okna. Jaké to bude s Richardem?

„A – co vy?“ zeptal se Omar.

„Byl jsem s kamarádkou navštívit přátele, ale zavolal mi dobrý kamarád, kterého jsem již delší dobu neviděl; asi má problémy, proto jedu za ním.“

„Tak to je ušlechtilé.“

„Neřekl bych. Vždyť jsem Lili, tu kamarádku, zanechal samotnou. Byli jsme tam skoro týden, ale ona stále zůstává. Myslím, že si po dlouhé době našla přítele.“

„A to je dobře, nebo špatně?“

„Pro ni, doufám, dobře, ale ve mně jsou různé pocity a nevím, co znamenají. Mám ji rád, ale myslím, že je to pouze přátelství. Na druhou stranu mi na ní velmi záleží, vyčítal bych si, kdyby se jí něco stalo. Chci, aby byla šťastná, ale když ji vidím v náruči jiného muže, neubráním se žárlivosti, i když s ní vlastně nic nemám. Neumím to vysvětlit.“

„Jste zadaný?“

„Ne, myslím, že ne.“

„Tak nemyslete...,“ usmál se Omar. Lukáš se nechápavě zatvářil –
– usmál se.

„Není to tak jednoduché.“

„Ano, vím. Ani si nedovedete představit, co mně to dalo úsilí a odhodlání, než jsem si našel svoji ženu,“ vytáhl z peněženky fotku mladé ženy a po stole ji posunul k Lukášovi. „Judita.“

„Je hezká.“

„Děkuji. Velmi ji miluji. Někdy člověk ztratí naději a myslí si, že bude navždy sám, ale to je hloupost, protože vždy je zde někdo, s kým máme možnost být. Teda alespoň si to myslím, i když jak říkám, myšlení je naše záhuba. Člověk potom moc přemýšlí, všechno přebírá z různých stran, hrozně se do problému vpíjí a nakonec to nepřinese nic dobrého. Věřte mi. Pokud se jedná o takové záležitosti, dejte na své srdce.“

„Moje profesorka z výtvarné výchovy vždy říká – kreslete srdcem, ale nezapomínejte používat rozum. Měl jsem ji rád; vždy mi dokázala poradit a říci, co dělám dobře a co dělám špatně. Ale milování je složitá věc.“

„O to krásnější.“

„Nebo nedosažitelnější.“

„Víte, že často používáte označení kamarád?“ řekl Omar.

„Ani jsem si nevšiml. Ale máte pravdu; jak jinak bych jim však měl říkat?“

„Váš problém je ten, že všechny zahrnujete do jednoho oslovení – kamarád. Ale tak to přece není... Jen málokdo si zaslouží být vaším kamarádem – a ti ostatní? Jsou dobří kamarádi, jsou špatní kamarádi, jsou ti, kterým se můžete svěřit, jsou ti, které vidíte pouze jednou do roka, a jsou i tací, které nevidíte za celý život. Takže proč je nazývat všechny stejně?“

„Nevím, možná proto, že je to tak jednodušší.“

„Ano, ale jednoduchost nemusí být prospěšná.“

„A v tomto případě prospěšná není?“ zeptal se Lukáš.

„Neřekl bych, že je prospěšná. Lidé si pak často pletou pojmy a označení.“

„Někdy se nám plete vše, nač pomyslíme...“

„Věříte, Lukáši?“

„Věřit v co?“

„Nevím, to záleží na vás.“

„Jestli myslíte víru v Boha, tak vás zklamou. Nejsem věřící.“

„To jsem ani nečekal.“

„A co jste čekal?“ zeptal se Lukáš.

„Je přece mnoho věcí, ve které se dá věřit.“

„Třeba?“

„Život, láska, rodina, peníze, přátelé, práce... – stačí si jen vybrat.“

„Jenže v mém případě nejde o čistou víru; nazval bych to spíše nadějí, doufáním.“

„Dobře, a v co tedy doufáte; v čem vidíte naději?“

„Snažím se přežít. To je moje priorita. Ale nechci jen přežívat. Chci zakusit spáry života, chci se dotknout věcí, které lidské oko

dosud nespátřilo, chci dýchat vlahý vzduch, který může usmrtit každé živé stvoření, chci vědět, že existuji, a chci to pocítit.“

„Jste mladý. Taky jsem takto sníval,“ řekl sklesle Omar.

„Sníval? Myslíte, že to jsou jen sny?“

„Vše jsou jen sny. Některé se vyplní a jiné zajdou v zapomnění. Tak to prostě je.“

„To je trochu kruté...“

„Proč trochu?“ ušklíbl se Omar. Lukáš se usmál. „Ne, omlouvám se, máte pravdu. Je to kruté, i když to zní tak příšerně, protože krutost se nedá rozlišovat na malou či velkou, je to krutost. Ale něco vám řeknu. Nikdy... – nikdy se nevzdejte svých snů, ať po vás ostatní šlapou a shazují vás pro vaše nadšení, ať plivou po vašich ideálech, ať se vám smějí do tváře, ať vás přesvědčí o vaší domnělé neschopnosti. Vždy se vzchopte a neupust'te svůj sen, nenechtejte ho zaniknout jen proto, že ostatní ho nechápou, že ostatní nechápou vás. Důležitý jste pouze vy a váš sen. Chcete být skladatelem? Proč ne? Není to nemožné...“

„Já však neznám svůj sen...“, řekl tiše Lukáš.

„Ale znáte; je ve vás, cítíte ho, někde ho tam máte. Jenom ho nevidíte, ale to neznamená, že ho neznáte. Vidět a znát je naprosto odlišné.“

„Mohu se vás na něco zeptat?“

„Ano, bavíme se, tak se ptejte.“

„Váš sen, jaký je ten váš?“

„Můj sen se již splnil, mám krásnou ženu, kterou nadevše miluji, stejně jako miluji svoji jedinou dcerušku; mám práci, dům, věrného psa.“

„A–?“

„Už není žádné – a...“

„Ale co dál?“

„Jak dál?“

„Netoužíte mít něco více?“

„Eh..., má rodina je zdravá a já vydělávám tolik peněz, abych je mohl zabezpečit. Jsem za to rád a nepotřebuji nic jiného. Na co by mi byl palác vykládaný zlatem, kdybych neměl zdravou dceru? Jste mladý, nevybouřené mládí, časem to pochopíte.“

„Proč se tak často měří na čas?“

„Protože čas nikdy nepřestane plynout. Někdy si ho uvědomíte a někdy ne; někdy se vám zdá být dlouhý a nekonečný a někdy byste ho potřeboval více, ale on si vždy jde stejným tempem. Je nejspolehlivější.“

„Čas je pouze pojem.“

„Ano, ale i tak na něm nic nezměníte. Říkejte mu, jak chcete, třeba veverka, ale i ta vaše veverka bude ubíhat stejně, jako bude ubíhat můj čas.“

„Hmm, čím se živíte?“

„Moje práce... jsem fotograf.“

„Fotograf... – to je umění.“

„Částečně se to dá zařadit do sfér umění.“

„Nemám cit pro fotky.“

„Ale..., každý máme cit pro něco. Rozhodně vám přeji, ať máte dobré oko,“ Omar vstal a odnesl ták.

„Děkuji; vy už odjíždíte?“

„Ano, omlouvám se, ale mám to ještě daleko a chci být co nejdříve se svojí ženou.“

„Chápu.“

„Sbohem,“ řekl Omar.

„Šťastnou cestu.“ Omar vyšel do noci; Lukáš viděl, jak nasedá do svého auta a odjíždí pryč. Chvilí seděl na místě a přemýšlel, poté odnesl nádobí na pult a zaplatil. Šel na toaletu, kde si opláchl obličej. Chtěl přespát v autě.

Ráno brzo vstal; u automatu si koupil teplý čaj a čerstvé pečivo. Najedl se. Jel dál; chtěl být již doma.

Přes noc se mi zdál sen. Napil se minerální vody. Běžel jsem ze všech sil – všude kolem byl písek; hory žlutého rozpáleného písku a slunce nade mnou, které žhnulo a spalovalo vše živé. Měl jsem žízeň. Nohy se mi podlamovaly únavou, celé tělo mě bolelo. Často jsem upadl a zabořil se do jemného písku, který mě začal pomalu zasypávat. Vstal jsem, a utíkal dál; nevěděl jsem, odkud utíkám a kam běžím, ale jakási nepopsatelná síla mě nutila stále dopředu. Zběsilý úprk pro záchranu života. Vlasy mi vlály ve vyschlém větru; rty se mi zvlnily a

chtěly pít; jazyk se lepil v ústech, která těžce oddechovala; oči pálily a slunce se jenom smálo.

Před sebou jsem uviděl dřevěné dveře – byly tam jen tak, nic je nedrželo; stály samy od sebe – osamocené bez domu – v té chvíli jsem se však tím nezabýval, bylo mi to jedno. Dotkl jsem se kliky, otevřel jsem a vešel do místnosti; dveře zmizely. Všiml jsem si, že jiné jsou na druhé straně stěny. Dusivé horko rázem vystřídal vlhký chlad. Stál jsem na místě a rozhlížel jsem se – trvalo mi, než jsem se zorientoval – uvnitř prostorné místnosti byl velký dřevěný stůl, okolo kterého bylo třináct židlí. Jedna židle se zdála být volná, zbylých dvanáct bylo obsazeno – seděli na nich muži, kteří se na mě dívali. Nebylo mi to příjemné.

„Jdeš pozdě,“ řekl jeden z nich; měl oblečené černé sako s černou kravatou a bílou košilí – stejně jako ostatní tam sedící. Nechápatě jsem se podíval. Neznal jsem ho, neznal jsem nikoho z nich, nevěděl jsem, kde jsem a kdo jsou oni. Podívali se vzájemně na sebe a usmáli se. Připadal jsem si hrozně; stál jsem před nimi, moje oblečení bylo oproti jejich špinavé a potřhané, musel jsem jistě zapáchat potem, moje vlasy byly rozdrbané a slepené.

„Posaď se,“ řekl někdo, kdo seděl vlevo ode mne; podíval jsem se tím směrem – prázdná židle. Chvíli jsem se rozhlížel a přemýšlel; nevěděl jsem, co chtějí. Čekali, co udělám; nespěchali, byli trpěliví – čas pro ně neměl zřejmě žádnou hodnotu. Přišel jsem k židli a posadil se ke stolu. Usmáli se. Všechny židle byly zaplněné.

„Poslali jsme pro tebe,“ řekl muž, který promluvil jako první, a mě napadlo, že bude mít jistě vůdcovské postavení. Ostatní tiše naslouchali a dívali se. „Vidím, že jsi velmi neklidný. My všichni zde cítíme tlukot tvého srdce – můžeš se upokojit, tady ti nehrozí žádné nebezpečí; jsme poslední, kteří by ti chtěli ublížit. Ale otázka zní, proč jsi zde... Nebudu to prodlužovat a přejdu rovnou k věci – potřebujeme tě; ostatně stejně tak, jako ty potřebuješ nás.“ Odmlčel se, očekával moji reakci – avšak já se jen na něho díval.

„Jak potřebujete?“ vykoktal jsem nakonec ze sebe. Všichni se na mě ještě upřeněji podívali, jako by po dlouhé době opět slyšeli můj hlas.

„Máš určité schopnosti,“ řekl.

„Jako které?“ nevěřicně jsem šeptl.

„To bys měl vědět především ty, ale podle toho, co víme, nepůsobí na lidi – pouze na...“, mlčel, hledal vhodná slova, „na ty druhé. Z toho nám tak trochu vyplývá, že proti lidem nic nezmůžeš.“

„Proti lidem? Copak lidé jsou nebezpeční?“

„Ne všichni, ale mnozí ano – ovšem za všechno může doba, která...“, zmlkl a rozhlížel se po místnosti; ostatní také zneklidněli. Ticho přerušila dunivá rána; dveře s rámusem odletěly a v místnosti stanulo několik ozbrojených mužů. Jejich oblečení vypadalo jako ze středověku, ale přesto bylo jiné. Měli meče, dýky a luky – připadali mi spíše jako lupiči a vrazi. Stáli jen dva metry ode mne. Dva z těch divných mužů ke mně přišli. Vyskočil jsem ze židle; muž, který seděl vedle mě, ihned povstal, vytáhl meč a jedním máchnutím jim usekl hlavy, které dopadly na stůl. Uvnitř jsem pocítil křeč; jejich krev byla teplá, chtělo se mi zvracet, chtěl jsem utéct. Otočil jsem se k útěku, ale muž s mečem mě chytil a přitiskl k sobě, zároveň byl připraven k odražení dalšího útoku vetřelce. Když muži viděli, jak jejich dva druhové zemřeli, se zuřivostí se vrhli do boje. U stolu však již nikdo neseděl; všichni se chopili mečů a jednoduchými pohyby usmrcovali nepřátele. Vše trvalo jen pár sekund, ale stačilo to, aby celá místnost byla zbarvena červenou krví.

„Musíme zmizet,“ řekl jeden a sundával si černé sako.

„Kdo je poslal?“

„Zřejmě už vědí, že je mezi námi,“ řekl ten, jenž mě držel.

„Musíme být opatrní.“ Za chvíli mluvili jeden přes druhého a rozvažovali nad dalším počínáním.

„Můžeme odejít zadním vchodem, při troše štěstí si nás nikdo nevšimne.“

„To by šlo. V lese se potom převlékneme, v tomhle se nedá chodit.“

„A co s ním?“

„Vezmeme ho s sebou.“ Všichni jsme vyběhli po schodech nahoru, prošli jsme dlouhou chodbou, na konci byly úzké dveře. Otevřeli je. Rychle vycházeli za sebou; byli jsme venku – blízko lesa, nikdo zde nebyl. Neuniklo mi, jak spěchají; zapadli jsme do lesa. Dva muži vystoupili z houfu a utíkali napřed, po chvíli se vraceli zpět a

říkali ostatním, kudy se mají vydat. Za krátkou dobu jsme zastavili; odhrnuli roští a vytahovali z něho plné vaky, které si podávali mezi sebou. Bylo v nich oblečení. Vysvlékli se z obleků a oblékli si černé šaty, které vzdáleně připomínaly dávné doby Každý měl i tmavý plášť. Když byli nachystáni, opět se podívali na mě – seděl jsem v trávě a sledoval. Hodili mi k nohám pytlík s oblečením.

„Převleč se.“ Prohlédl jsem si šaty a rychle se začal převlékat; byly mi velké.

„Vydáme se na jih,“ řekl muž s dýkou v ruce; ostatní ho následovali. Jeden muž šel stále vedle mě – hlídal mě. Chtěl jsem se zeptat, jak se jmenuje.

„Mohu se na něco zeptat?“ řekl jsem potichu. Podíval se na mě a přikývl. Jak se jmenuješ?“

„Chceš znát mé jméno?“ podivil se.

„Ano.“

„Nestor.“ Nestor... – jeho jméno mi něco připomínalo; cítil jsem, že jsem zde již jednou s nimi byl, že jsem se již jednou s nimi setkal. Nestor. Zním to jméno a jistě znám i toho člověka, ale nevím odkud. Nezeptal se na mé jméno – znal ho; stejně jako ho znali ostatní. Věděli o mně všechno, věděli o mně více, než vím já sám, a i když já o nich skoro nic, přesto jsem uvnitř cítil, že k nim patřím. Přišel jsem pozdě – však mi to taky řekli... Šel jsem lesem a oni byli se mnou. Kdyby na nás někdo zaútočil a pokusil se nás zabít – neváhali by a tasili meče. I když se mezi sebou bavili a smáli se, vždy byli připraveni bránit mě i sebe, vždy věděli, co dělat, a vždy věděli, co odpovědět – nemluvili zbytečně. I když na nás na každém kroku číhala smrt, přesto jsem nechtěl být jinde – jenom zde, u nich, v bezpečí.

Šli jsme do noci. Obloha potemněla. Pojednou zastavili a rozdělali oheň; sesedli jsme se do kruhu. Radili se o dalším dnu, probírali cestu a vzpomínali na zážitky se ženami. Zabalil jsem se do pláště a ulehl ke spánku. Zmlkli – utišili se; cítil jsem na sobě jejich pohledy, jistě se na mě dívali a prohlíželi si mě. Byli rádi, že jsem s nimi.

Ráno, ještě než slunce vyšlo na oblohu, mě vzbudili. Nechtělo se mi vstávat; byl jsem stále unavený a bolelo mě celé tělo. Rozhlédl jsem se – každý byl přichystán na cestu; čekalo se jenom na mě. Nestor stál vedle.

„Musíme jít,“ řekl. Přikývl jsem a vydal se za ním. Prodírali se lesem, až vyšli na malou planinu, slunce již začínalo pálit. Rozhlédl jsem se – nikoho cizího jsem neviděl. Šli jsme vysokou trávou. Od té doby, co jsme opustili les, jsem pociťoval zvláštní pocit. Cítil jsem něčí blízkost, jako by nás někdo sledoval; musel jsem se stále otáčet – nikdo tam nebyl – začínal jsem být nervózní. Věděl jsem, že zde někdo musí být, že nás někdo z povzdálí sleduje a přibližuje se k nám. Všimli si toho – nic jim neunikne.

„Děje se něco?“ zeptali se. Takže oni to nevědí, oni to necítí; nevědí, že nás někdo sleduje.

„Já nevím, zdá se mi, že tady někdo je, někdo cizí,“ řekl jsem. Podívali se na sebe a zpozorněli. Šli jsme dál, ale nic se nezměnilo. Začínalo mě to štítat, pocítil jsem v sobě ohromné množství energie, musel jsem se jí zbavit, chtělo se mi křičet. Daleko před námi se objevil muž, v ruce držel hůl. To je on. Zastavili. Nechápal jsem, proč stojíme, vždyť je to jenom jeden muž a podle toho, co jsem viděl, nám nehrozí žádné nebezpečí. Muž se dal náhle do pohybu a rychle šel k nám. Couvli, vytáhli zbraně. Měli strach.

„Kdo to je?“ zeptal jsem se. Nestor se na mě nechápavě podíval.

„Ty to nevíš? Věděl jsi o něm dřív, než jsme ho spatřili.“ Prohlížel jsem si své ruce, své prsty a své dlaně – tělo se mi snažilo něco říci, ale já jsem stále nechápal. Vyšli jsme s Nestorem do popředí; ostatní mlčeli a sledovali přicházejícího muže. Muž náhle pozvedl svou hůl a zamířil ji směrem k nám – vystřelil z ní modrý blesk. Cítil jsem, jak se mi rozšiřují oči, jak ve mně všechno bublá a já se naplňuji vztekem; natáhl jsem před sebe paži a rozevřel dlaň. Blesk se stočil a vletěl mi přímo do ruky. Odhodilo mě to dozadu. Dopadl jsem na zem; všichni se kolem seběhli. Mysleli si, že jsem mrtvý, ale mě nic nebolelo; naopak – měl jsem pocit, jakoby mě to spíše jenom polechtalo, nic mi nebylo. Pomohli mi zvednout se.

Muž se přiblížil a opět na nás vypálil modrý blesk. Prudce jsem rozevřel dlaň – z ruky mi vyletěl bílý obláček a srazil se s bleskem; vybuchly uprostřed mýtiny. Muž se zjevně rozzlobil, ale já jsem neměl čas. – Lítost. – Nepatrně jsem pohnul ukazováčkem směrem k zemi; muž se začal svíjet v křeči, klesl do trávy, upustil hůl; jeho

pohyby začínaly být pomalejší, až úplně ustaly – zůstal ležet bez pohnutí.

Opatrně jsme šli k němu; prohlédli ho, byl mrtvý. Podívali se na mě a pokývli hlavou. Zvláštní bylo, že jsem se v přítomnosti toho muže nebál o svůj život, ale o jejich životy. Stejně jako na ně působilo, když jsme se ocitli ve společnosti lidí – tehdy oni se spíše dívali po mně, aby mě měli stále na očích, protože věděli, že lidé mi mohou snadno ublížit. Řekli to dobře – potřebujeme se navzájem. Zanechali jsme ho na mýtině v trávě a šli jsme dál.

Po čase jsme opět vešli do lesa. Ohlédl jsem se za sebe – neviděl jsem však stromy či keře či trávu, byl tam písek a žhnoucí slunce. Zachvátil mě zmatek. Rychle jsem se otočil – i přede mnou byl písek, byl všude okolo; díval jsem se do všech stran, do dálky, ale vypadalo to stejně. Nejhorší však bylo, že jsem byl opět sám. Zmizeli, stejně jako zmizel les; opět jsem měl své potrhané oblečení. Nechápal jsem to, vyděsilo mě to. Nevěděl jsem, co mám dělat, nevěděl jsem, kam mám jít. Měl jsem strach, bál jsem se, že mě budou hledat. Rozběhl jsem se, snažil jsem se odtud dostat. Pociťoval jsem bezmocnost, chtělo se mi křičet a plakat zároveň. V ten moment jsem znovu otevřel oči a uviděl temnotu.

Ležel jsem na trávě. Křik; uslyšel jsem volání, ale nikoho jsem neviděl, přesto ke mně doléhal zvuk – hlasy mužů. Vstal jsem a plížil se po hlasu. Přibližoval jsem se, schoval se za blízký keř a díval se do tmy; postupně jsem matně začínal rozeznávat dvě postavy mužů, kteří se krčí nad černou hromadou. Zamrazilo mě – černá hromada se pohnula, rázem jsem poznával nohy, ruce, hlavu; byl to muž. Viděl jsem, jak muži do něho surově kopou. Otočil jsem se, neměl jsem ponětí, co dělat. Zavolat policii? Nechat to tak být a odejít? Pomoci mu? Než přijede policie, tak stejně utečou. Odejít..., stále odcházím a skrývám se... Vystoupil jsem z keře a rozběhl se. Čím blíže jsem u nich byl, tím lépe jsem rozeznával jejich postavy. Stále jsem viděl, jak muže bijí pěstmi a jak si snaží chránit obličej. Rozzuřil jsem se. Zrychlil jsem a v běhu jsem srazil jednoho na zem, udeřil jsem ho pěstí do obličeje. Druhý se ulekl, stál a díval se, co se děje. Toho využil muž, který doted' bezmocně ležel na zemi, vzchopil se a vrhl se na svého trýznitele. Oba muži dostali strach a snažili se vyprostit z ran;

pustil jsem ho a sledoval, jak utíká pryč, za ním se rozběhl jeho společník. Klesl jsem k zemi a oddechoval.

„Děkuji,“ řekl, klečel, z hlavy mu vytékala krev. Nahnul jsem se k němu, vytáhl jsem z kapsy papírový kapesník a začal mu utírat kapající červeň; podíval jsem se mu do očí – proboha, napadlo mě, odstoupil jsem od něho; hned jsem však přistoupil zpět a dál ošetřoval jeho zranění.

Znal jsem toho muže, nemohl jsem si vzpomenout, odkud nebo kdy jsme se viděli, ale jeho tvář mi byla známá, jeho krev mi byla známá i jeho ubohý stav mi byl znám.

„To je dobrý, nic to není,“ řekl muž a poposedl si. Když se mi i on podíval do tváře, ihned si zřejmě vzpomnul. „Dlouho jsme se neviděli.“

„Ano, já vím,“ řekl jsem. Nechtěl jsem dát najevo, že si nepamatuji jeho jméno, i když to byla bohužel pravda. Styděl jsem se za to. Poznal to.

„Jsem Petr,“ řekl a podal mi ruku.

„Těší mě, Lukáš. Ukaž, pomohu ti vstát,“ řekl jsem a chytil Petra kolem pasu. Stáli jsme uprostřed tmavého parku a dívali se jeden na druhého.

„Takže ty teď začínáš nový život?“ zeptal se potichu a upravoval si kabát. Nechápal jsem; významně na mě pohlédl. Co? Jak to ví? „To je dobrý, nemusíš mi odpovídat, stejně to vím. Je toho ale hodně, co bych ti chtěl povědět, a ty mi jistě máš taky co říci.“ Němě jsem se na něho díval. Ucítíl jsem jeho prsty na své ruce, dotkl se mě. Chytili jsme se a pomalu odcházeli do spícího města.

Byl to pouhý sen, nemohl jsem však již více usnout; stále jsem přemýšlel o nich, kteří šli se mnou, kteří se o mě báli, kteří mě chránili, stejně tak jako já je. Přemýšlel jsem nad Nestorem, nad jejich světem, nad pouští, nad sebou. Dupal jsem nad ním, nad jeho obličejem, který jsem viděl tolikrát, že si nemohu vzpomenout. A pak Petr, zubožený muž uprostřed tmy...

Podíval se z okna, projížděl vesnicí; věděl, že to již nebude trvat dlouho a uvidí Nelu.

Včera večer volal Richard; nemůže přijít, má prý moc práce a málo času – je s Ingrid. Ale jakmile bude mít čas, staví se.

Seděl v křesle ve svém pokoji, otočil tiše stránku, na posteli spala Nela. Letnými pohledy sledoval, jak spokojeně oddechuje. Usmál se; bylo příjemné ji sledovat. Byl rád, že je opět doma. Sklopil svůj zrak ke knize; bylo tomu již dávno, kdy zasedl a četl – připadalo mu to jako věčnost. Venku se přes noc značně ochladilo, mrzlo; zima ještě neskončila. Četl rychle, dychtil po dalších informacích. Dychtil vědět, jak děj dopadne, dychtil znát osud jednotlivých postav, dychtil se s postavami ztotožnit. Nebyl pro něho žádný problém přečíst knihu za den, i když u ní musel strávit celý den do bezedné noci. Položil knihu na stůl a otevřel spodní šuplík ve stole; vytáhl malou svíčku. Položil ji na stůl a zapálil, nechal ji plápolat a zhasl lampičku. V pokoji se náhle vytvořila podivná atmosféra tmy a červenobílé záře; Nela unaveně zvedla hlavu, aby se podívala, co se stalo. Všichni již spali. Vzal knihu zpět do rukou a lehl si na postel k Nele, prsty jí projížděl srst. Blaženě vrčela a olizovala mu obličej. Políbil ji na ucho. Richard... Mysl se mu obracela a těkala opačným směrem, než si představoval; pro něho rychle přijel zpět, pro něho opustil Lili, pro něho se vzdal přátelství s Viktorem, pro něho dává svůj život na druhé místo. – Nemůže přijít.

– Hladil Nel po břichu.

Možná... možná, že to není on. Možná, že to není ten správný, kterého hledá, možná, že toho správného již potkal – ale Richard ne. Jakou má cenu stále čekat? Cekat a věřit, že jednou to vyjde a on bude se mnou a já s ním? Snad všechno jsou opravdu jen sny, jen dětské naděje, neuskutečněná přání, naše skryté pocity. Jenže každý musí jednou dospět. Je na čase, aby ses stal opravdovým mužem, a ne jen snivým dítětem. Čemu jsi dosud věřil, nemá budoucnost, nikdy nemělo budoucnost. Pro sny není života, není přežití. Jen opravdu velká přání a velké touhy se vyplní. Je to opravdu tvá nezměrná touha? Nebo jen věříš a doufáš, a přitom ani nevíš v co? Svět v sobě zahrnuje mnoho úskalí a je na tobě, aby ses v něm neztratil a dokázal rozpoznat každou faleš. Jsi na to připraven? Jsi schopen čelit takovému nebezpečí? Chceš tomu čelit? Chceš se naučit trpět i pocítit slast? Jsi hoden? Mlčíš... Ale to nic. Nic se neděje. Každý ve tvém věku sklesle mlčí, protože neví. Ještě neví, co odpovědět, neví, co má být odpověď,

neví, zda odpověď vůbec existuje. Mě se neptej. Nedovedu ti dát radu. Má existence je nepodstatná, jsem pouze část tebe samotného a co uděláš ty, udělám i já, ať tvé kroky budu schvalovat či ne. Hlavní je, že musíš znát svůj záměr, musíš ho znát tak dokonale, že až ho uskutečníš, nebudeš o něm pochybovat. Buď moudrý, protože nikdo ti nezaručí, zda svět je připraven na tvůj příchod...

Podíval se do světla svíčky, Nela si odfrkla a zavřela oči.

Důležité však je, abys byl připraven i ty, pak ti bude celý svět ležet u nohou. Jenže, než se tak stane, musí se mnoho změnit. A pamatuj si – změny jsou nutné a nevyhnutelné, ať se ti to líbí nebo ne. Jsou zde a my nemůžeme ovlivnit jejich průběh, nemůžeme je zpomalit nebo je zrychlit, nemůžeme jim zabránit ani je vytvořit.

Můžeme se přizpůsobit.

Někdy budeš mít v životě pocit, že jsi sám uskutečnil jistou změnu, ale kdepak... Stal jsi se pouze slepým nástrojem.

Zavřel oči a přikryl se peřinou.

Vím, chce se ti spát..., ale chceš to opravdu, není to pouze tvé tělo, které tvou mysl donutilo a přesvědčilo o nutnosti spánku a odpočinku? Nikdy se nedovíš pravdu. Je jí tolik, že se v ní obyčejný člověk ztrácí... Můžeš mi věřit? Říkám ti pravdu? To já nevím... Nejsem zde proto, abych ověřoval svá slova, pouze je vyslovuji. Tohle není pravý spánek, je to bdění; jsi na pokraji snu, který ještě nezačal. Ale co pak? Někdy hvězdy svítí a někdy ne.

Vyndal z police staré časopisy o módě, o nábytku, o známých osobnostech, které si v průběhu roku schovával. Prohlížel si stránku za stránkou a hledal vhodný objekt ke kresbě. Objevil černobílý plakát známého herce; muž pózoval ve zmačkaném obleku s kloboukem. Položil ho na stůl; ostatní časopisy opět schoval do police. Sedl si ke stolu a zkoumal muže. Postupně si přichystal výkres, barvy, vodu, štětce; zapálil svíčku a rozsvítil lampičku, kterou nasměroval přímo do středu bílého papíru, na který se chystal přenést podobiznu neupraveného obleku, muže a klobouku. Nasadil si sluchátka a pustil rádio. K nohám se mu přikutálel bílý balónek s černými fleky, odkopl ho pod postel – Nela okamžitě vyrazila za svou hračkou; vytáhla ho v tlamě mezi zuby a usadila se na zem. Udělal první tahy štětcem; ať se

snažil jakkoli, vždy se svým vyjádřením lišil od předlohy, nedovedl udělat dokonalou kopii. Barevné odstíny byly v odlišném tónu; obraz se postupně posouval na jinou úroveň než jeho bezchybná předloha. Přesto vždy ve svých výtvorech dokázal zachytit něco, co vyzařovalo na okolí, co nebylo přesné, ale každý, kdo obraz zhlédl, viděl. Často sedal unaven do křesla a prohlížel si malbu. Musel si však připustit, že u četby knihy vydržel mnohem déle. Obvykle u obrazu strávil šest hodin denně, pak musel práce zanechat, neboť ho začínala bolet hlava, ruce přestávaly poslouchat, chvěly se a těžkly. Ale nebylo nic, nebyla žádná daň, žádné utrpení, které by ho odradilo od dokončení. Mnohdy potom odstupoval a sledoval výjev zpozvzdálí. Když vytvořil postavu, hlavu a oči, měl pocit, jako by se na něho dívala – miloval to. Dal duši a oživil prázdný výkres. Byl to dar. Sedl si na křeslo a sledoval první tahy, které vytvářely hrubý základ.

Do pokoje vstoupila paní Allensteinová.

„Jedu na chatu, pojeděš se mnou?“ zeptala se. Znaveně pozvedl zrak jejím směrem, Nela vstala.

„A kdy jedeš?“

„Teď, jenom se převleču,“ řekla paní Allensteinová a pohladila Nelu, která k ní mezitím přišla. Chvíli seděl a rozmýšlel se.

„Tak já teda jedu. Za chvíli jsem dole.“ Paní Allensteinová zavřela za sebou dveře, bylo slyšet, jak spěšně odchází. Vyšel na chodbu, zabočil, až došel do koupelny, kde omyl štětce a sklenici se špinavou vodou od barev, poté si mýdlem umyl ruce. Vše odnesl zpět do pokoje a postavil na stůl; vzal Nelu do náruče a scházel ze schodů do přízemí. Paní Allensteinová už byla převlečená, auto bylo před domem.

„Budeš řídit?“ zeptala se. Pokývl hlavou, vzal klíče a šel si sednout do auta. Nela si sedla dozadu na sedadlo. Když přišla i paní Allensteinová, nastartoval a vyjel na silnici. Zapnul topení. I když slunce štiplavě svítilo, byl mráz.

„Nevolal mi někdo?“ zeptal se.

„Ne. Alespoň o tom nevím. Proč?“

„Má mi volat Richard, teda měl by se mi ozvat.“

„Hmm.“

„Tak kdyby telefonoval, tak mi to řekni, ano?“

„Myslela jsem, že je pryč.“

„Už se vrátil, myslím...“ Vyjeli z města a odbočili na starou nepoužívanou cestu. Moc aut po ní již dlouho nejezdilo, nebyla udržovaná, proto se na ní často tvořily závěje. V těchto zimních dnech byla pokrytá vrstvou ledu, který vypadal velmi nebezpečně. Jel pomalu. Opatrně. Krokem. Záměrně zvolil tuto nevábnou cestu, která řidiče na první pohled odpuzovala, byla však nejkratší k chatové osadě.

Slunce se vyhouplo vysoko na oblohu. Vjeli do hustého lesa, kde stromy byly pokryté snůškou sněhu; jakmile zafoukal prudčeji vítr, nebo se větví dotklo projíždějící auto, sníh se dal do pohybu a začal se jemně sesypávat dolů. Les působil temným dojmem, byl mrtvý a živý zároveň, stahoval k sobě zvědavé pohledy opovázlivců, aby je vzápětí mohl odradit svojí lesní podstatou, svojí lesní nadvládou a svojí lesní krásou. Sněžnou krásou. Byl den, ale uvnitř lesa mezi stromy panovalo šero, světlo sem neproniklo. A i když se mohlo zdát, že noc bude o to strašnější a děsuplnější, nebylo tomu tak; stříbrný sníh za měsíčních nocí zářil. Bílá noc bez tmy a temný den bez světla, život si zde šel svým vlastním kouzlem. Nela za oknem pozorovala zvěř pod větvemi, jež se klenuly pod tíhou navátého sněhu k zemi. Les za pár okamžiků zůstal daleko za nimi, ocitli se na holé planině mezi dvěma poli; vítr vál ohromnou rychlostí, duny prašného sněhu se vířily ve vzduchu. Doléhal na ně mráz.

Za ohybem zahnuli doprava, ujeli několik kilometrů a – vjeli opět do lesa; za chvíli je vítaly první chaty. Jeli dál – na osamocené místo, kde ledová voda, jež nikdy nezamrzala, narážela vztekle na skalnaté pobřeží, pěnila a syčela, její kapky létaly do vzduchu, aby dopadly na studenou zem, kde zmrzly v led.

Zastavil.

Paní Allensteinová otevřela dveře a nechala Nelu vyskočit ven do sněhu; sama se šla podívat do chaty.

„Mami! Já se půjdu projít k vodě, ano?“ zavolal na paní Allensteinovou.

„Máš telefon? Zavolám ti, až budeme odjíždět.“ Pokývl rukou a pobídl Nelu, aby ho následovala. Šla s ním.

Břeh byl lemován skalnatými útesy; člověk to zde musel znát, aby věděl, kde je možno sejít dolů blíže k vodě a nezranit se – nebo se

nezabít. Zdejší voda byla zrádná stejně tak, jako byly zrádné zledovatělé skály. Snažil se držet dále od vody, šel lesem pod stromy pokrytými sněhem, sněh byl i na zemi, kde jemně praskal a šustil s každým krokem. Nela si vesele skákala a dováděla, často se prudce rozběhla kupředu, aby rázem obloukem zamířila zpět k Lukášovi, vyskakovala a poštěkávala, hrála si s klacky, které se snažila zuby vyrvat ze zmrzlé země.

Slyšel sykot vody, nebylo těžké pocítit její mohutnost, její nebezpečnost. Zastavil se a prohlížel si skály, poznal, že zde by mělo být místo, kde je možno sejít dolů; bezpečné místo. Opatrně se přiblížil, voda narazila a vytryskla, když se vracela zpět, šuměla a pěníla. Sehnul se a vzal Nelu do náruče, nechtěl riskovat, nechtěl ji ztratit. Posadil se na okraj, přední tlapky Nely si položil na rameno; cítil, jak se k němu tiskne – má strach. Otočil se ke skále čelem a pomalu hledal úchyty, kde by se mohl zachytit, aby slezl dolů k pobřeží. Nebylo to těžké. Často tudy jako malý chlapec lezl, znal to. Přesto si však počínal velmi opatrně; prsty na rukou měl červené zimou. Nejvíce ho tížilo, že by mohl uklouznout na ledu. Jeho ruce i nohy šátraly po vypouklínách a štěrbinách, když se přihnala vlna, přitiskl se ke stěně a stiskl Nelu, bál se, že mu vyskočí.

Když byl už jen půl metru nad zemí, seskočil. Pod nohama mu ujížděly ploché kamínky; pustil Nelu na zem a vydal se podél pobřeží.

Od vody táhl chladný vítr. Slunce zde nesvítilo, protože mohutná skaliska vrhala neprostupný stín několik metrů po vodě. Zapnul si bundu a nasadil čepici. Nela zpomalila krok, narazili na vyvrhnutou mrtvou rybu; zapáchala – Nela si ji pečlivě očuchávala. Poznal, že má nesmírné nutkání se v ní vyválet; často se válela v mrtvolách zvířat nebo v jejich výkalech. Nevěděl, zda tomu má zabránit, protože jemu to vůbec nevadilo, byl rád, že je Nela šťastná, ale věděl, že paní Allensteinová to nemá ráda; vždy potom nadává, že Nela smrdí a je špinavá. Díval se na psa a chcíplou rybu, opět na psa a rybu, na rybu a psa. Šel dál, neotočil se. Bylo mu jasné, že se paní Allensteinová bude zlobit a bude hubovat.

Jeho zrak upoutaly nápadně obroušené kamínky, které hrály různými barvami; byly červené, zelené, modré, hnědé, různě žíhané, tečkované a hlavně špinavě žluté. Vzal jeden do ruky a všiml si, jak

hladký má povrch, byl sice studený, ale dal se rychle zahřát; jeho tvar mu připomínal placičku, napřáhl paži a mrštil ho do vody. Dřepł si a prohlížel si jednotlivé barvy kamenů a jejich lesklý a hladký tvar. Poté se otočil a uviděl Nelu stále stát nad rybou, jakmile si všimla, že se na ni dívá, dala se do klusu směrem k Lukášovi. Očíchala mu ruce, poté kamínky; pohladil ji a poplácal po bokách; vstal, šel dál. Neuniklo mu, že v zimních dnech je vody méně než v létě. V dálce viděl písčitou pláž. Vzpomněl si na léto, kdy se mu písek bořil mezi prsty na nohou; když slunce pálilo nejvíce, nebylo možno vydržet a stát dlouho na jednom místě, neboť zrnka písku hřála. Nejinak tomu bylo i s plochými kamínky, které působily jako rozpálené plotýnky, tehdy se chodil rychle svlažit do studené vody.

Dnešní odpoledne se mu zdálo poněkud smutné. Stín, černá voda, chlad, vítr. Do pochmurna začal zvonit telefon, byla to paní Allensteinová, která oznamovala, že by již chtěla jet domů.

„Hned jsem tam,“ řekl a schoval telefon zpět do bundy. Zavolal na Nelu a rychlým krokem se vracel zpět. Brzy zahlédl známou mrtvou rybu, když ji mýjel, Nela se nad ni opět naklonila, ale tentokrát se neválela, pospíchala za Lukášem.

Prohlížel si stěnu a hledal vhodné místo pro výstup, podařilo se mu objevit mnohem lepší trasu, než kterou lezl prvně dolů. Zavolal si Nelu a vzal ji do náruče; věděl sice, že by po této „cestě“ mohla vyjít i ona bez nesnází, avšak pro jistotu ji stále držel. Při troše fantazie měla skála tvar schodů, které se v mírném srázu táhly až nahoru. Nemusel se ani přidržovat, měl mnoho místa pro udržení balance. Když se ocitl nahoře, popošel do lesa pod koruny stromů a teprve zde pustil psa na zem; dal se do klusu, věděl, že paní Allensteinová netrpělivě očekává jeho příchod. Brzy spatřil chatu i jejich auto, paní Allensteinová už seděla na místě spolujezdce; otevřel dveře a nechal naskočit Nelu, která si okamžitě zalezla dozadu, nastoupil a nastartoval. Obratně se otočil a vyjížděl z lesa.

„Co chata? Nikdo nás nevykradl?“ zeptal se po chvíli. Paní Allensteinová se snažila naladit rádio, podařilo se jí to, usmála se.

„Ne, naštěstí ne,“ odpověděla.

„To je dobře. Byl jsem se podívat k vodě, je tam zima.“

„To bych řekla, u vody je vždy zima.“

„Fouká studený vítr, slunce tam nedosvítí, smrdí to rybinou,“ uvědomil si, že by o rybách moc mluvit neměl, nebo by si mohla paní Allensteinová všimnout, že se Nela v jedné pořádně vyválela. „Měla jsi jít se mnou, bylo to zajímavé, jsou tam úplně hladké kamínky, které mají různé barvy: červené, žluté, modré, ale jsou i hnědě tečkované a tak různě; bylo to pěkné.“

„Nemám čas, abych rajtovala někde po kamenech.“

„Co jsi dělala na chatě?“

„Musela jsem ji prvně obejít, abych zjistila, jestli se tam někdo nedobýval a zkontrolovat zámky, to není žádná legrace.“ Zastyděl se. Bylo mu náhle hloupě. On si běhá podél vody a ani nepomyslí, že jeho maminka má práci a že by jí měl pomoci. „V chatě jsem na chvíli otevřela okna, aby se vyvětral zatuchlý vzduch; vždyť víš, jak to smrdí, ne? Je to hrůza! Koštětem jsem smetla pavučiny a utřela prach; příští týden sem přijedou lidé z Komany, tak ať mají trochu uklizeno.“

„Teď v zimě?“ podivil se. Věděl, že chatu v létě pronajímají, ale teď v zimě? Nic zde není, pro potraviny si budou muset jezdit do několik kilometrů vzdálené vesnice, k vodě se stejně nedostanou, protože nebudou znát cestu, jak sejít po skále...

„Asi jim to tak vyhovuje.“

„Kolik jich bude?“

„Čtyři. Dva muži a dvě ženy.“

„Vysokoškoláci?“ zeptal se.

„Nejsou to myslím starší lidé, tak okolo čtyřiceti padesáti let. S nimi nebude problém.“

„Takže myslíš, že nic nezničí? A na jak dlouho sem jedou?“

„Na čtrnáct dnů.“

„Tak dlouho?“ podivil se. „Až budou odjíždět, bude zde začínat jaro!“

„Myslíš, že zima brzy skončí? Už mi leze krkem,“ přiznala paní Allensteinová.

„Tobě vadí zima? Bydlíme nejvíce na jihu, jak jen to jde, zde je zima nejkratší roční období. Měli bychom si jí spíše vážit, protože ve vedrech nadáváme a přivoláváme ji. I když... Jsme zvyklí na léto, zima není pro nás. Naštěstí tady trvá tak dva tři týdny, avšak o to je

krutější. Rychle udeří, sužuje nás mrazy a sněhem, a potom znenadání odejde.“

„Hmm, myslím, že oni to ale nevědí. Nejspíš budou asi rybáři.“

„Počkat... rybáři? No, ale my přece nemáme venku loďku. Nebo ji chceš dát k vodě?“

„To nevím, musím se s nimi domluvit.“

„Mami, teď jsem tam byl, tam se loď dát nedá. Teda ne, že by to nešlo, ale voda je nebezpečná, je silná a rozbouřená a krom toho nechci vidět, jak budou slézat skálu!“

„No, vidíš, to jim taky musím ještě říci.“

„Takže ty jsi jim neřekla, že je tady nebezpečná voda?“

Jsou to vodáci.“

„Jak to víš?“

„Bavila jsem se s nimi.“

„Mohou být dobří, jak chtějí, ale tuto vodu neznají, nevědí, kde jsou víry, nevědí, kam je vítr zavane, nevědí, kde jsou vodní propadliny – oni to nezvládnou,“ podíval se na paní Allensteinovou; měla zamyšlený obličej. „Přemýšlej nad tím. Ubytuj je zde, ale nedoporuč jim chodit moc blízko ke skalám, je tam led, mohli by lehce uklouznout. Nic víc dělat stejně nemůžeš.“ Paní Allensteinová přikývla. Lukáš ztichl, Nela spala, paní Allensteinová natáhla ruku a pošimrala ji na uchu.

Vyjeli z lesa. Počasí se nezměnilo, stále sněžilo, stále mrzlo, pouze slunce se rychle vytrácelo z obzoru a začínal pomalu padat šedý příkrov.

Když se vrátili domů, byla již tma. Zaparkoval auto a opatrně přenesl schouleného psa k sobě do pokoje, uložil ho na postel. Sešel do kuchyně, ohřál si čaj a vzal si zbytek oběda, měl hlad; poté se opět odebral do svého pokoje. Na dodělání obrazu neměl již náladu, sedl si proto do křesla, rozsvítil lampičku a zapálil vonnou svíčku a ohlédl se po knize. Vzal ji, nalistoval stránku a začal číst. Rozteklý vosk rychle stékal po stěnách svíčky, která se postupně zmenšovala...

Tma venku zhoustla, měsíc nesvítil a hvězdy nezářily, ani bílý a lesklý sníh nedokázal prolomit černý plášť noci. Hodiny ukazovaly něco před půlnocí. Vstal, nikdo, kromě něho a spící Nely, v domě nebyl; uvědomil si, že rodiče na noc odjeli k babičce. Oči se mu

zavíraly, ale nechtělo se mu spát, nechtěl se vzdát bdění, nechtěl se jen tak poddat a podlehnout vábení únavy, která ho nutila odpočívat.

Otevřel staré šedé dveře a uviděl dřevěné schody, které vedly na půdu. Pokusil se rozsvítit, ale vypínač nereagoval, zkusil to znovu, ale opět se smůlou. Vrátil se do pokoje a zapálil ještě jednu svíčku, poté vzal obě a pomalu kráčel do schodů. Na půdě bylo mnoho starých věcí, které se už dlouho nevyužívaly. Ve velkých krabicích byly uskladněné hračky, se kterými si on i jeho bratranec hráli jako malí kluci, byly zde schované i první učebnice ze základní školy i některé dětské knihy, pro které již nebylo místo v jeho knihovně. Ležela zde i stará postel, která byla ve velmi zchovalém stavu, ale měla prasklé pérko, proto ji před mnoha lety paní Allensteinová odevzdala do hlídání neviditelným vílám, které dávají pozor i na staré televizory a stará rádia pana Allensteina.

Lukáš vždy věřil, že na půdě existují i jiní tvorové, že tam nejsou pouze věci, které lidé odložili; mnohdy slyšel podivné vrzání a škrábání. Babička mu jako malému chlapci vyprávěla čarovné příběhy plné kouzel, ve kterých se objevovaly hodné víly; byly lehce oděny do závojų z kapek rosy a jejich drobounká křídla zářila do daleké noci. Víly se bály lidí a schovávaly se před nimi. Pouze párkrát se objeví, ale hned zase uletí pryč a již je nikdo nikdy nespatří; jsou velmi křehké. Věřil, že mu hlídají všechny hračky všechny jeho vzpomínky a sny, jsou to hodné dámy, které mohou vstoupit do jeho mysli a zahnat zlé myšlenky a přivést dobrou náladu a potěšit.

Všude byl prach, který se s každým jeho krokem vířil ve vzduchu. Vzadu uviděl svůj dávný klavír, na který dlouho nehrál – je tomu již mnoho let, mnoho... Byl přikrytý bílým plátnem, odhrnul ho a nechal ležet na podlaze. Svíčky položil nahoru na dřevěnou desku; vrhaly pouze nepatrné světlo. Nebylo ho mnoho, aby se člověk mohl rozhlížet do všech zákoutí a do každé skrýše, ale poskytovalo dostatečný obzor na bílé a černé klávesy, které se i po tolika zaprášených letech stále leskly. Donesl si větší stoličku a usadil se. S chvějící se rukou zmáčkl klávesu. Zazněl ladný tón, který jako by se dožadoval dalšího vyznění a svolával tak ke hře další své bratry a další své sestry. Položil na klávesnici obě ruce a roztáhl prsty, které se rychle začínaly učit zapomenuté, stačil dotek a připomněly si

ztracenou hudbu a ztracené pohyby. Melodie proplouvala ponurou a šedou místností. Mohlo se zdát, že ve světle svíček hračky ožily a dívaly se směrem ke klavíru, jako by chtěly prozkoumat nečekaného návštěvníka, který je po dlouhém spánku opět probudil k životu. Vzduch dýchal ze vzpomínek, každé zrnko prachu mělo svoji pamětní knihu, do které si zaznamenávalo, kde a kdy leželo, s kým a o čem si povíдалo, jaký měl pro něj den význam a jaký význam má pro něj jeho život.

Prach je na živém i neživém, vidí věci, o kterých ani nevíme, že existují, cítí věci, které nejsme schopni postřehnout, žije ve světě, který my nepovažujeme za svět hodný našeho povšimnutí, ale prach... On ví, co je naším srdcem, a ví, co skrývá, a odhaluje minulost; nikam nespěchá, umí a dovede čekat. A čeká...; nenápadně vyčkává a sleduje dění okolo sebe, dění okolo nás.

Hrál stejně ladně, jak ladné byly víly tančící za jeho zády. Neohlédl se, uletěly by, ale věděl, přál si je tam a ony tam byly...

Někdy člověk nemusí vidět, aby pochopil, že má pravdu.

Stačí hodně chtít a věřit a ono to pak přijde samo.

Teple se oblékl, na hlavu si nasadil čepici, zpod které mu vylézaly tmavé vlasy. Venku byla již tma; šel do kina. Těšil se. Pokud měl dostatek finančních prostředků, snažil se dát přednost zhlédnutí filmu v kině než doma u televize; upřednostňoval zážitek. Věděl, že se dnes nebude dívat na malou obrazovku televizoru, který stál v obývacím pokoji. Věděl, že nikdo neprojde místností, aby ho vytrhl ze sledování, věděl, že se nikdo nebude s nikým hádat, aby ho rušil. Věděl, že za zavřenými dveřmi nebude hrát hlasitá hudba, o kterou nemá zájem. Jediné, co mu dělalo starosti, bylo, zda se v sále nesetká s takovými lidmi, již mu za každou cenu ničí onu dokonalost. Vytáčelo ho, když někdo začal komentovat film nebo se přihloupě smál scénám, při kterých ostatní ani nedýchali, vadilo mu, když lidé šustili se sáčky od brambůrků nebo když cinkali flaškami od limonád. Potřeboval kolem sebe diváky, kteří budou sdílet jeho nadšení, kteří se budou smát, když se směje i on, kteří budou plakat, když bude plakat i on, kteří, stejně jako on, budou tiše sedět a vnímat promítající se scény Říkal tomu „jeden člověk“, kdy se celý sál spojí v jedno a v jeden okamžik stejně

reaguje Je to nádherný pocit, přijdu sám, ale od okamžiku, kdy vstoupím do sálu a usednu, jsem součástí všech a oni všichni jsou na oplátku mojí součástí. Společně dýcháme, společně trávíme několik hodin ze svého života – a přitom se neznáme, jsme si cizí. Ale to nevadí, nehraje to žádnou roli, protože jediné, co nás zajímá, je film; je to náš společný zájem. Často chodím poslední, abych se před posazením mohl rozhlédnout, kdo okolo mne sedí, kdo bude ten čas se mnou, kdo jsou ti lidé, kteří se dnes večer také přišli podívat; a přemýšlel, co je k tomu vedlo: proč raději nesedí doma u televizoru, proč raději nešli do restaurace? Ne, šli sem, šli se podívat do kina – jako já. Byl to jejich svobodný výběr; byl to dobrý výběr.

Prošel několik ulic, až se ocitl před svítící tabulí „Apollonovo vidění“. Otevřel dřevěné staré dveře, které při každém pohybu vrzaly. Vešel dovnitř. Po levé ruce bylo malé okénko, za kterým seděl starší pán a četl si knihu.

„Dobrý večer,“ řekl Lukáš. Pán se na něho přes brýle podíval a jemně se usmál, znal Lukáše.

„Dobrý den, chlapče. Tak copak to dneska bude?“

„Prosím, jeden lístek teď na desátou,“ řekl a pán mu podal modrý lístek, na kterém bylo razítkem vytištěno dnešní datum a čas. Lukáš mu dal peníze.

„Děkuji,“ řekl pán. „Chlapče? A Lili? Vrátila se už?“ Lukáš si okamžitě vybavil Lilianin obličej, její úsměv, její rozmarnost, její energii, její vtipy, její krásu.

„Ne, ještě ne,“ odpověděl.

„Hmm, tak to je asi šťastná,“ řekl pán. „A co Richard? Vzpomněl si na tebe, nebo ti ještě stále ani nezavolal?“ Lukáš zbledl, toto téma mu bylo nepříjemné, zraňovalo ho, bolel ho pocit, že mu Richard dosud nedal o sobě vědět. Že za ním bláhově jel, a on se ani neuráčil ukázat. Nevěděl, zda má být smutný nebo našťvaný. Zavrtěl hlavou. „Měl by ses na něho vykašlat, takový, co ti ani není schopný zavolat, si tě nezaslouží. Jsi krásný kluk, ty si jistě brzy někoho najdeš, ty nebudeš mít nouzi.“

Někoho si najdu? To asi ne. Nevím ani, jestli někoho potřebuji. Nebo snad nevím, jestli existuje ten pravý, můj pravý, kterého mám tady v hlavě, kterého bych poznal ve dne v noci, kterého poznám po

hlasu i po vůni, poznal bych ho podle hmatu – jenže nevím jak... Nevím, jak to udělat, abych ho poznal; ale vím o něm. Podíval se na hodinky.

Já už budu muset jít,“ řekl rychle.

„Tak běž, chlapče. Běž.“

Sál byl již do půle zaplněn; podal zakoupený lístek paní s nápadně kudrnatými havraními vlasy a vešel. Vybral si místo, ze kterého nejlépe viděl. Dveře se zavřely a sálem se rozhostila tma, odtáhl se závěs a na velké bílé plátno se začalo promítat nejprve několik reklam a poté ukázek z nových filmů, jež mnohé uchvátily. Poté všichni ztichli, neboť zazněla úvodní hudba k hlavnímu filmu, na který dnes přišli. Seděl v napjatém očekávání. Netrvalo dlouho a celý sál s lidmi byl vhozen do děje, který probíhal na plátně před diváky, pohltil je. Každý dýchal, jak film chtěl. Byli unášeni ve velkém oceánu scén a záběrů, nechali se unášet, neprotestovali, chtěli a toužili. Člověk náhle přestal vnímat sám sebe, přestal vnímat svůj úděl a žil životem postav tam před sebou. Životem, kterým měl neomezené hranice, životem, který neznal překážku, životem, který byl stvořen ke sladkému pláči, pro nějž každý rád prolil slzu.

Čas se jevil irelevantní; neměl žádnou cenu, mohl být jakýkoli. Vyšel ze sálu a myslel, že se probudil z krátkého, ale o to krásnějšího snu. Zhluboka se nadechl, ostatní lidé také vycházeli a pomalu odcházeli ven. Bylo několik minut po půlnoci; domů se mu ještě nechťelo. Vyšel na ulici a zapnul si bundu, mrzlo a foukal studený vítr, na zemi byl šedý ušlapaný sníh, který na mnoha místech tvořil mokrou břečku.

Sel po ulici, film se mu stále promítal v hlavě, vybavoval si jednotlivé scény a znovu se nad nimi pousmál nebo si posteskl. Litoval, že nežije ve smyšlené době, ale nyní; chtěl být hlavním hrdinou, chtěl zažívat nesčetná dobrodružství. Věděl, že se to nikdy nestane. Bylo mu náhle velmi smutno. Vědomí, že to není možné, bylo zničující; spalovalo mu nitro i jeho poslední naděje. Byl opět sám; sám uprostřed města, kde ho jeho neuskutečnitelná přání opustila. Žít je těžké břemeno, obzvlášť, když člověk poznává i jiné možnosti, které se nemohou splnit.

Ohlédl se. Na protějším chodníku šel muž v dlouhém hnědém kabátě s hnědým kloboukem; chvíli se na něho díval, než nabyl jistoty, že muže zná. Jmenoval se Sebastian; chodil s ním na střední školu.

Sebastian si ho nejspíše také všiml, neboť mu ihned začal mávat. Lukáš se rozhlédl na obě strany a přešel přes silnici.

„Ahoj, dlouho jsem tě neviděl,“ řekl Sebastian a objal Lukáše; tiskl ho těsně ke své hrudi, Lukáš cítil, jak ho svírá, cítil jeho napjaté svaly na rukou; když stisk povolil, vymanil se ze sevření. Mohlo se mu to zdát nepříjemné, ale ne; líbilo se mu to. Všiml si, že Sebastian je již dospělý muž, jeho tělo vyžrálo, už nebyl hubený chlapec, po kterém často pokukoval.

„Ahoj,“ řekl Lukáš. Rád by si s ním povídal a zeptal by se ho na všechno, ale zároveň si uvědomoval, že muže, který nyní stojí před ním a dychtivě čeká, co Lukáš právě řekne, vůbec nezná. Bylo to smutné, ale bylo tomu tak. Dlouhé roky se neviděli a nevěděli o sobě, a jak ubíhal čas, větší propast se mezi nimi prohlubovala. Ve škole byli jako bratři, mohli si říci vše, mohli spolu dělat vše, smáli se spolu a spolu nenáviděli určité profesory, ale nyní? Náhle jako by si neměli co říci, jako by jim chyběla slova. Nevěděl, jak se k němu má zachovat, nevěděl už, co mu vadí, nevěděl, co ho rozesměje, co ho potěší. Znal pouze jeho jméno a jeho obličej, na který nikdy nezapomene. Ale pro přátelství to bylo málo. „Máš čas?“ zeptal se.

„Jo, mám. Nechceš si jít někam sednout?“ navrhl Sebastian. Pokývl hlavou. Ulice se postupně vylidňovaly, jen u vstupů do klubů a barů se tvořily hloučky lidí, kteří kouřili cigarety a povídali si mezi sebou, smáli se a strkali do sebe, někdy se strhla rvačka. Procházeli okolo výlohy, ve které byly vystavené staré fotoaparáty a staré obrazy; nebyl to však obchod. Uvnitř se nacházelo posezení, kde lidé rozebírali své nejružnější problémy s úplně cizími lidmi, tento bar byl všem cizí, i když ho všichni navštěvovali velmi často.

„Mohli bychom jít sem,“ navrhl Lukáš a otevřel dveře.

Okolo malých kulatých stolů sedělo mnoho lidí, popíjeli nápoje různých barev a mluvili, někteří spali. Za všech stran se ozýval smích. Lukáš instinktivně přišel ke stolu ve vzdáleném rohu místnosti, který byl často prázdný. Posadili se; za malý okamžik přišel číšník. Sebastian si objednal pivo a Lukáš citrónový čaj.

„Co teď děláš?“ zeptal se Sebastian. Lukáš na něho nechápavě pohlédl; věděl, že na tuto otázku se dá odpovědět mnoha způsoby.

„Myslíš teď nebo práci?“ Předpokládal, že mu odpoví práci. Neměl tyto otázky rád; lidé poté začali jmenovat své úspěchy a to jenom zvyšovalo jeho domněnku, že v životě nic nedokázal; tiše jim poté záviděl, připadal si s nimi jako nula, bezcenný.

„Co děláš za práci,“ upřesnil svoji otázku Sebastian. Co dělám za práci? Nikdy jsem nad tím tak nepřemýšlel, protože já ani nemám stálou práci. Nedovedu odpovědět, neznám odpověď.

„Živím se, jak to jde.“ Tohle je přesně ten okamžik, kdy bych se nejraději neznal. Vidím jeho zářící oči, které mě sledují a čekají na mou odpověď, jenže jsem zklamal; jasně jsem si všiml, jak mu cuklo pravé obočí. Teď ví, že jsem od střední nic nedokázal.

„A co plánuješ do budoucna?“ zeptal se Sebastian. Lukáš sklopil hlavu. Proč se mě na to ptá? Chtěl jsem si s ním normálně popovídat, ale on stále vyzvídá, aby vzápětí mohl vyzdvihnout svůj život nad můj. Jak mohu vůbec něco plánovat? Já? Dělán věci, které mě zrovna napadají. Ano, určité plány mám, ale jsou to jen sny.

„Ještě nevím.“ Nepotěšil jsem ho. Ticho. Čeká pouze na mou otázku; mám se zeptat, aby měl radost? Jak to vypadá u tebe?“

„Teď budu končit vysokou, navíc se snažím tak trochu podnikat, už mi to vyneslo nějaký peníze, ale až budu mít čas, rozjedu to ve velkém, víš, co tím chci říct, ne?“ Lukáš pokývl hlavou. – Ani za mák ti nerozumím. „Poslední dobou pracuji do noci, ale vyplácí se mi to. Plánuji, že bych taky mohl jet na rok do Ipsosu.“ Má vysoké cíle. Změnil se.

Jednou bych chtěl také cestovat, ale zatím nevím.“ Je těžké se bavit s někým, kdo o vás nic neví; neví, co prožíváte, neví, co vás trápí, neví nic. Jak mám myslet na budoucnost, jak mám plánovat, když teprve hledám? Snažím se najít správné odpovědi na správné otázky, snažím se zjistit, co je pro mě dobré a co je pro mě špatné. Je někdy s podivem, jak jsou naše cesty rozdílné, i když jsme stejně staří, jak je naše myšlení rozdílné.

„A co holku? Chodíš teď s někým?“ ušklíbl se Sebastian. Lukáš na něho pohlédl, srdce se mu rozbušilo. Holku? Nevěděl, jak to má říci, aby neurazil.

„Ne, teď žádnou nemám.“

„To je dobrý, jistě si nějakou najdeš. Hele, třeba támhle ta u baru, mám tě s ní seznámit?“ zeptal se Sebastian. Lukáš se otočil a pohlédl k baru; seděla tam žena s krátkými tmavými vlasy, smála se a popíjela.

„Jmenuje se Kira – vlastně to není její pravé jméno, ale všichni jí tak říkají,“ řekl Lukáš.

„Vidím, že jste se již seznámili, co? Měl jsi s ní něco?“

„Ne,“ řekl Lukáš, naštvála ho Sebastianova otázka, naštvála ho jeho drzost, naštválo ho, že se ptá na tak soukromé věci. „Ne, nic s ní nemám; je to kamarádka.“

„Má teď někoho?“

„Myslím, že ne.“

„Ta vypadá, že by si dala říct, co myslíš?“

„Já nevím,“ řekl Lukáš a napil se teplého čaje. Nelíbilo se mu, jak se Sebastian zajímal o Kiru. Raději se ho zeptám na něco jiného.

„Potkal jsi někoho z bývalé třídy?“

„Jo, zrovna před týdnem Janu.“

„Hmm. Jestli někoho potkáš, tak ho ode mne pozdravuj.“

„Ty taky. A co ta tvoje kamarádka?“

„Lili?“ zeptal se nechápavě Lukáš.

„No, co s ní máš?“

„Nic.“

„Nekecej.“

„Opravdu. A ty někoho miluješ?“ zeptal se. Sebastian se rozesmál. Řekl jsem snad něco špatně? Proč se mi směje? Vadí mi; já vím, že nejsem jako on, vím, že nejsem jako mí bývalí spolužáci, ale snad až tak rozdílní nejsme. Nebo ano? Chtělo se mu plakat, chtělo se mu být doma ve svém křesle, chtěl vidět spát Nelu na své posteli, chtěl si rozsvítit lampičku a číst. Nelíbí se mi zde, a i když sem rád chodím, dnes je vše zničeno. On to zničil. Už není jako dříve, změnil se, ale proč? Proč lidé nemohou být stejní? Proč se s ním už nemohu zasmát? Proč nemůžeme najít společnou řeč? Vždyť tehdy to šlo. Lidé se mění. Změnil jsem se i já? Jistě, jenom o tom nevím. „Čemu se směješ?“

„Lukáši, k tomu, aby ses s někým vyspal, ho ještě nemusíš milovat. Vždyť láska není.“ Co? Nejraději bych mu řekl, že jeho láska není, protože ji nehledá a nevěří v ni. Ale já jsem ji viděl, pocítil jsem

ji. Možná, že mu mohu připadat jako blázen nebo zasněnc, ale já věřím. Vím, že existuje; je velmi těžké ji najít, ale není to nemožné. Bude mě to stát mnoho úsilí a času, avšak nemohu se vzdát, nemohu. Náhle si uvědomil, že Sebastianem pro jeho názory pohrdá. Zdál se mu jiný, a i když je si sám schopný vydělat peníze a má jistě velké zkušenosti se ženami, přesto je moc jednoduchý. Nepřemýšlí, a proto ani nevěří.

„Copak ty jsi nikdy nenašel nikoho, koho bys měl rád?“

„Ale ano, už na střední; jenže to nevyšlo,“ řekl Sebastian.

„A to jenom proto, že ti to nevyšlo tehdy na střední, tvrdíš, že láska není?“

„Bylo toho více. Kdybys neseseděl věčně doma na prdeli a trochu se rozparádil, pochopil bys, o čem mluvím.“ Tento Sebastian mi přetrhává veškerou moji teorii, otáčí ji naruby. Jeho přítomnost mi není příjemná, tento rozhovor se nevyvíjí dle mých představ; nejlepší by bylo co nejrychleji odejít.

„Je hodně hodin, budu muset jít,“ zalhal. Měl mnoho času.

„Tak se měj a někdy se ozvi,“ řekl Sebastian.

„Ahoj,“ Lukáš se zvedl, položil na stůl peníze a rychle odcházel. Byl rozčilený z tohoto setkání, už se se Sebastianem nechtěl nikdy sejít, už ho nechtěl nikdy vidět. Je to zvláštní, ale lépe si už popovídá s naprosto cizím člověkem. Čím to je? – Můžeš si za to sám. Tvůj problém je ten, že jsi očekával dobrý rozhovor, očekával jsi dobrého Sebastiana, jakého jsi znával. A on již takový není. Když se bavíš s člověkem, kterého jsi předtím nikdy neviděl, nevíš, co můžeš očekávat, proto je to jiné; snad i lepší. – Přesto mě to mrzí.

– Proč? Proč tě to mrzí? Přišel jsi stejně o něco, co nemělo cenu. Buď rád. Měl bys mu být spíše vděčný, protože kdybys ho nepotkal a kdyby se ti nezprotivil, mohl by sis na něho někdy v budoucnu vzpomenout – a vzpomínal bys na něj jako na dobrého kamaráda, ale nyní víš, že již dobrý kamarád není. Vzpomínal bys na něco, co není pravdou, co je minulostí. Toto setkání ti pouze otevřelo oči. – Nerozumím tomu.

– Čemu nerozumíš? – Nevím, jestli je chyba ve mně, nebo v něm. – Záleží na úhlu pohledu. – A jaký je správný úhel pohledu? – Každý je správný, protože každý je jiný a protože každý vidí různé věci. –

Chci je vidět tak, jak jsou. – To se ti nikdy nepodaří. – Proč? – Na to ti nedovedu odpovědět. Jsem pouze ty...

Sníh zlehka dopadal k zemi; byla noc. Seděl ve svém oblíbeném křesle, za světla lampičky a dvou vonných svíček četl knihu; Nela tiše oddechovala natažená na koberci. Viděl jsem pláč, slyšel jsem nářek, cítil jsem pach krve – neudělal jsem vůbec nic. Pohlédl na spící Nelu. Potkal jsem mnoho lidí, ale žádného jsem nepoznal tak, jak jsem chtěl, nebo tak, jak chtěli oni. Mívám různé sny o různých věcech, ale vždy jsem tam já; já, malý tvor uprostřed velkého světa. Nikdy však nejsem sám. Tam nevím, co znamená být sám; to slovo tam neexistuje, není pro něj význam, nikdo ho nezná, to slovo by nepřežilo. Ale já ano, já přežívám. Někdy vídám západ slunce, žhnoucí kouli, která pomalu klesá k obzoru, kdy se celé nebe zbarví do červeně a jemné modré; mnohdy se přátelím s největšími hrdiny dávných bitev, jež zná celý svět; umím létat a létám, stačí důmyslně pohybovat rukama a nohama, abych se udržel ve vzduchu. Často mám strach, že spadnu dolů, že vyletím moc vysoko a při pádu se zabiji. Je pro mě velmi těžké vzlétnout do výše, mnoho jsem se natrápil, ale nakonec jsem došel k závěru, že obtíž není v tom, že bych to nedokázal, spíše se bojím to dokázat, i když chci.

Ale vždy tomu tak nebylo, lítal jsem vysoko nad naším domem a sledoval naši ulici v nočním svitu měsíce. Ano, v noci se mohu vznést do nekonečné výše, ale ve dne... Nevím, čím to je. Rozhodně jsem rád za dar létání, i když by mnozí řekli, že je vše pouhé snění, ale je tak živé, tak vás pohltí. Cítíte vánek na tváři, cítíte, jak vám vlasy vlají, cítíte chladný vzduch noci. Když vyletíte moc vysoko a pak rychle padáte dolů, zatočí se vám hlava a je vám moc špatně, zvedá se vám žaludek, chce se vám křičet, i když z vašich úst nevychází jediná hláska. Snažíte se nevidět, nevnímat, tak zavřete oči, jenže v posledních metrech vašeho pádu se tam kdesi uvnitř vás ozve naděje; naděje, že je pro co bojovat, a vy bojujete, snažíte se opět vzlétnout, i když vidíte, že stále padáte. Vždy je to stejné, vždy se vše opakuje, vždy víte, že nezemřete, víte, že pouhých pár centimetrů před dopadem se zastavíte a hledíte tváří v tvář zemi, mnohdy máte pocit, že se váš nos dotýká sypké hnědé hlíny, ale i přesto máte stejný strach s každým vzletem a s každým pádem.

Někde jsem slyšel, že ve snu není možné, abyste zemřeli. Přesto vás toto vědění nezbaví bolesti, strachu, agónie, závratí a jiných strastí, kterými musíte projít.

Když jsem byl malý chlapec, zdávaly se mi často sny, ve kterých jsem před něčím nebo někým utíkal; problém byl v tom, že jsem nebyl schopen utéci. Teď, když nad tím přemýšlím, nechápu, protože jsem nikdy nebyl chycen. Nohy mi ztvrdly, byly jako z kamene, a já, ač jsem moc chtěl, moc jsem toužil a prosil jsem, nebyl jsem schopen pohybu, ve svém nitru jsem běžel, utíkal jsem, co mi síly stačily, ale mé nohy ne; stály na místě a bolely touhou pohnout se, touhou udělat krok. Otáčel jsem se a viděl svého pronásledovatele, jak se přibližuje, což ještě zvyšovalo moji snahu utéci a můj strach. Ne, nepamatuji si, že by mě někdy chytil, ale ty pocity ano, pocity šilenství a bezmocnosti.

Jednou mi babička vyprávěla, že se jí zdál sen, ve kterém jí ztvrdly nohy, hned jsem věděl, o čem mluví; každý ví, každý jednou zažil. Někdy si nepamatujeme své sny, ale toto zná mnoho lidí. Sny tak živé, že nás mrazí po zádech, že nás probudí ze spaní, že se probouzíme zpocení a přemýšlíme, co měly znamenat, měly nějaký hlubší význam, kde se ten sen vzal?

Nedávno se mi zdálo, že jsem potkal v naší ulici cizí muže, byli zvláštní, honili mě, chtěli se mnou bojovat. Byl den. Chtěl jsem utéci, ale brzy jsem si uvědomil, že by to nemělo žádnou cenu, neboť byli silní a rychlí; stačilo by málo a dohnali by mě. Rozhodl jsem se letět; riskl jsem, doufal jsem, že oni nelítají. Létat opravdu neuměli, jenže byl den, a já se nemohl vznést výše než dva metry; začal se mě zmocňovat neklid, uvnitř jsem volal o pomoc a třásl jsem se strachy. Podařilo se mi záhadným způsobem vylézt na nedaleké dětské pískoviště, kde jsem se schoval na hromadě suchého dříví; ale oni zde byli také. Jediným skokem se dostali za mnou, nic neříkali, člověk nemusí nic říkat, aby ten druhý pochopil, co po něm chce – chtěli se bít, věděl jsem a také jsem věděl, že to nedokážu, že se neumím prát... Schoulil jsem se do klubíčka a prosil, zakryl jsem si tvář dlaněmi a prosil, ať mě nechají.

Ani se mě nedotkli.

Odkryl jsem si tvář a viděl, jak si mě prohlíží. Náhle mi došlo, že se nedívají na mě, ale na někoho jiného. Na trávě pod námi stála Lili a bojovala s jedním z mužů, nemohl jsem z ní spustit oči, bylo v ní náhle tolik síly, tolik energie; ladně uhýbala ranám, její zásahy byly přesné a způsobovaly protivníkovi značná zranění.

Jenže něco mi zde nesedělo – ona byla žena; křehká jako jarní kvítí. Od toho okamžiku její převaha začala ubývat, pod náparem ran se postupně kácela k zemi; nedokázal jsem se dívat, způsobovalo mi to nesmírná muka. Nepamatuji si přesně jak, ale myslím, že jsem seskočil z hromady dříví, doběhl k ní a zakryl ji svým tělem. Nevím, jestli na mě dopadaly další rány, protože jsem se jí díval do tváře a měl strach; strach, že jí ublížili. Vše byly pouhé okamžiky, pouhé záblesky času, který jsem nevnímal, mohl trvat hodinu, stejně jako pár sekund. Vím jen, že mě od ní odtáhli a odnesli si ji.

Nechali mě.

Nechali mě samotného.

Seděl jsem na trávě a díval se, jak ji odnášejí, díval se, jak mi mizí z očí; chtělo se mi plakat, nade mnou prolétlo hejno vran, hejno černých vran, které se postupně snášelo k zemi. Chtěl jsem se zahalit do jejich temných křídel a skrýt tak svou bezmocnost. Teď nevím, zda jsem truchlil nad tím, že odvěkli Lili, nebo nad svou neschopností něco podniknout.

Bylo to zlo; a já jsem proti zlu nikdy nestál sám, proto jsem byl tak zaskočený, proto jsem byl tak nemožný – – –

Zavřel knihu a rozhlédl se po pokoji; ručička na hodinách se pohnula, plameny svíček plápolaly. Všiml si, že sníh již nepadá. Vstal, aby lépe viděl z okna na chodník před domem; byl celý pokrytý sněhovými závěsemi. Vypnul lampičku a tichounce, aby nevzbudil spící Nelu, vyšel z pokoje, dveře nechal pootevřené. Sešel ze schodů až před vchodové dveře, oblékl si bundu a šálu, obul si boty a z garáže si donesl velkou lopatu.

V domě všichni již spali. Rozsvítil venkovní světlo; na ulici také nikdo nebyl, jen tma. Opatrně nabíral ztěžklý sníh a odhazoval ho mezi chodník a silnici; mrzlo, ale on noční chlad nepociťoval. Kolem projelo auto, ohlédl se za ním, mizelo rychle z dohledu; menší vyrušení, malý podnět k pozvednutí zraku a prozkoumání nečekaného

rušitele, který se nezván mihl v jeho čtvrti. Sklonil se a zabořil lopatu hluboko do kupky sněhu, nabral a prudce odhodil; několikrát postup zopakoval, až se na chodníku objevila ledová příkrývka. Sníh mnohokrát roztál a poté vzápětí zmrzl, často se tvořil led; odnesl lopatu a vrátil se se sáčkem soli, kterou rozsypal rovnoměrně po kluzkém ledu. Poté sáček zmačkal a zastrčil do kapsy. Stál a kochal se svým dílem, domů se mu nechtělo. Neodolal lákání sněhové hromady, kterou tak pracně vytvořil. Přišel blíže, roztáhl ruce a nechal své tělo bezvládně dopadnout do studených vloček. Díval se přímo na nebe, na černé nebe, na koruny stromů bez listů, cítil doléhající světla pouličních lamp i světlo od vstupních dveří; neviděl hvězdy. Protácel oči na všechny strany, neboť se mu nechtělo hýbat hlavou, kterou měl krásně usazenou v prohlubíně, ale hvězdy neviděl. Možná je to proto, že je moc velká tma, nebo se špatně dívám. Zavřel oči, chtěl, aby ho tma pohltila, chtěl, aby se jím nasýtila, chtěl, aby ho zahřála.

Ze dveří vyběhla Nela, ale on si jí nevšiml. Stála a dívala se na něho, jako by se rozmýšlela, zda má jít k němu nebo zda má zůstat za plotem. Prodírala se sněhem, který pokryl venkovní trávník, čichala svým malým černým čumákem ke každému keři a ke každé skulině, až si vyhlédla vhodné místo, kde mohla vykonat svoji potřebu. Poté se otřepala a prohlížela si ležícího Lukáše. Měla velké nutkání jít k němu a olíznout mu ruce a tvář, jenže nešla, stála; jako by cítila, že je sám, že chce být sám. Sklopila ocas a pomalu se ztratila ve dveřích, vyběhla schody a schoulila se na zemi u postele v Lukášově pokoji.

I přes zavřená víčka k němu prostupovalo chladivé světlo; přivřel křečovité oči, aby se záření zbavil; nešlo to. Zkusil to ještě několikrát, až byl donucen uvolnit všechny svaly v těle a lehce oddechnout. Bylo mu krásně, ale ve skrytu svého nitra věděl, že to není naprostá dokonalost, něco stále scházelo – někdo stále scházel... Snažil se, aby si ve své mysli vysnil onu chybějící věc; vzpomínal na všechny své přátele i nepřátele, na všechny své hračky z dětství, na postavy ve svých snech, na svá dávná i současná přání – ale to nebylo ono. Cítil v sobě zvláštní pocity. Věděl, co chce, věděl, koho chce, ale nedokázal to pojmenovat a ani to nedokázal popsat... Určité záblesky mu rozjasňovaly cestu a pomohly mu nespadnout z ní, ale tyto záblesky pouze ukazovaly na věci a na lidi, kteří nejsou to, co on chce. Bylo mu

hrozně. Připadal si jako před mnoha lety, kdy se ho rodiče ptali, čím chce být, co chce dále dělat. Tehdy také nedovedl odpovědět, protože nevěděl, co dělat chce, ale věděl, co dělat nechce. Rodiče tuto odpověď nikdy nepochopili; a přitom je to tak prosté. Mnohdy strávíme celý život hledáním svého dokonalého protějšku, a i když horké kandidáty stále potkáváme na ulici, v restauraci, v zaměstnání, v kině, víme, že to nejsou oni, že mezi nimi není ten pravý; nevíme, kdo to je, ale zde není, to jsme si jisti. Musíme se s ním setkat, musíme ho spatřit, teprve pak se naše duše rozpomene na svoji druhou ztracenou část – na něho. Náhle si uvědomíme, že je to on, kterého jsme stále hledali, že je to on, o kterém jsme stále mluvili. Stejně je to i se zaměstnáním, stejně je to se vším; trvá mnoho let, někdy celý život, někdy se to vůbec nepodaří, ale stojí to za víru, stojí to za počkání. Nedovedl jsem svým rodičům tehdy odpovědět, ale nyní vím; potřeboval jsem jenom čas.

Čas..., potřebuji ho neustále – na otázky i odpovědi, je jich tolik, že mnohé z nich jsou nevyřčené a mnohé jsou nezodpovězené, ale já čekám, tiše ve svém nitru čekám...

Po silnici se přibližovalo auto; světla už z dálky nepříjemně zářila a pichlavě vnikala pod víčka i skrze ně, měl oči zavřené, avšak viděl červené a modré tečky v černém pozadí. Posadil se a otočil se za autem, promnul si oči, tma se mu zdála hustší. Sesunul se ze sněhové hromady a ospale se táhl domů; zhasl venkovní světlo a zamkl za sebou dveře.

Byl unavený; šel spát.

Převalil se na posteli a přitáhl si k sobě Nelu, hladil ji za ušima, na břichu, probíral se její jemnou srstí. Připadala mu rozkošná; uslyšel kroky. Pocítil velké nutkání otočit se ke dveřím a vidět, kdo je otevře a vejde do jeho pokoje; ale neudělal to, chtěl být co nejdéle o samotě se svým psem.

„Pojedeme nakoupit, nechceš jet s námi?“ zeptala se paní Allensteinová.

„Ne, budu doma. Kdy se vrátíte?“

„Za chvíličku; my jedem, čau.“

„Mami, nekupujte žádné buchty, upeču,“ řekl a vstal, paní Allensteinová přikývla, zmizela ve dveřích. Zatahal Nelu za přední tlapku, ta rychle vyskočila, otřepala se a seskočila z postele. Sešel do kuchyně, zahlédl odjíždějící auto, pustil rádio. Nela si sedla na zem, aby mohla sledovat, co Lukáš právě dělá.

Vyndal z police šlehač, přinesl si mouku, vejíčka, cukr, mléko a prášek do pečiva; vymazal a vysypal plech. Už si ani nepamatoval, kdy se naučil péci ani kdy se mu podařila první buchta, kterou zvládl bez pomoci paní Allensteinové. Často přemýšlel, že se měl jít učit na kuchaře nebo pekaře, ale tuto variantu okamžitě zamítl, neboť proč studovat něco, co umí sám? Je mnoho oborů, ve kterých jeho znalosti nejsou dokonalé, a pečení k nim rozhodně nepatří. Ví vše, upeče dort, závin, roládu, koláč, bábovku, ovocnou buchtu i obyčejný rohlík, vánočku nebo chleba a mazanec. Zapnul šlehač a postupně přidával přísady, mezitím nechal puštěnou troubu, aby se mu dostatečně rozehrála. Když vše smíchal dohromady, nalil tekutou hmotu na plech a vložil do trouby, zvýšil teplotu. Špinavé nádobí naskládal do myčky. Sedl si v obývacím pokoji do křesla a zapnul televizor, Nela si lehla na zem k jeho nohám.

Venku opět začínal padat bílý sníh. Jsem ještě mladý, abych mohl vzpomínat jako vzpomínají stárnoucí lidé, ale pamatuji si, že takto dlouhou zimu jsme tady již neměli mnoho let. Vybavují se mi pouze malé útržky, malé střípky vzpomínek, obrazy velkých závějí, které byly vyšší než já sám. Ale tyto dávné výjevy se jeví, jako by se staly včera, jako by byly nyní; neumím si vybavit pocit mrazu a mohutného větru, jenž tehdy panoval, ale vše vidím v naprostých detailech té doby.

Mohlo mi být pět let. Chodil jsem do mateřské školky, která sídlila na konci města na samém pomezí s divočinou. Často jsme s vychovatelkami podnikali průzkumy do lesa. Jenže tehdy jsme nedošli. Vítr skučel a strhával z našich drobných hlav čepice, nohy nám zapadaly do sněhu, až jsme v něm zanechávali boty. Pamatuji si, že jsem tehdy ztratil jednu rukavici – nikdy jsem ji nenašel... Byl jsem maličký človíček a mnoho stejně malých broučků bylo kolem mne. Kymáceli jsme se ze strany na stranu. Zprvu jsme se snažili dojít k lesu, ale v polovině naší cesty paní vychovatelka rozhodla, že se

vrátíme zpět. Do půl pasu jsem byl zapadlý ve sněhu, neboť se pod mnou propadal. Když jsem se chtěl opřít o ruce a vyzdvihnout se, nešlo to, neboť i mé ruce byly náhle po lokty uvězněny. Rozhlédl jsem se a viděl, že dítě vedle mne pláče. Z nosu mi tekla do úst sople, na jazyku jsem cítil jeho slanou chuť, neměl jsem však síly, abych se vysmrkal, abych zalovil v kapse pro kapesník. Na rozdíl od ostatních jsem se ve svém nitru tichounce smál; celé mi to připadalo jako velké dobrodružství. A i když jsem bědoval nad svými zmrzlými prsty, nad ztracenou rukavicí, nad zapadlým tělem, se kterým jsem nemohl hnout, přesto jsem byl šťastný. Konečně se stalo něco, co se nestává každý den, konečně se přelomil zažitý stereotyp. Tehdy jsem sice nechápal, proč se mi daná situace líbí, ale věděl jsem, že si jí musím vážit, že je možná naposledy, co trčím nehybně zasypán sněhem. Měl jsem pravdu; bylo to naposledy.

Poté jsem se natáhl a lehl si do sněhu, zvedl jsem opatrně nohy a také je položil na sníh, probořil jsem se, ale už jenom trošičku. Překulil jsem se na břicho a pomalu se soukal okolo náрку ostatních dětí, které jsem neznal. Trvalo to nekonečně dlouho. Prsty jsem měl červené a ledové, myslel jsem, že mi upadnou, pálily a píchaly, když jsem se jich dotkl. Nakonec jsem se však doplazil až na konec cesty, kterou jsem začínal proklínat a nenávidět; už to nebylo dobrodružství, veselá nálada ze mě opadla a já se snažil co nejrychleji dostat do tepla. Zhlédl jsem, jak paní vychovatelka odnáší malé děti v náruči; postavil jsem se na vyčerpané nohy a utíkal se schovat do školní budovy.

Byl jsem dítě, nechápal jsem mnoho věcí, ale zato jsem si mnoho věcí pamatoval. Možná jednou dvakrát za deset let přijde velká zima, která trvá a trvá, dokud lidé neprosí o její konec; obzvlášť my zde nejsme na ni zvyklí. Přišla ze dne na den a také ze dne na den odešla.

K domu přijelo auto; vypnul televizi a šel otevřít dveře. Paní Allensteinová vystoupila a začala vyndávat tašky s nákupem; pan Allenstein čekal, až bude moci zaparkovat do garáže. Lukáš vyběhl ven a vzal několik tašek a odnesl je do kuchyně, kde začal vyskládat jejich obsah a uklízet do poliček, regálů a ledničky nebo do mrazáku.

Pečící se buchta začínala vonět.

„Není už hotová?“ zeptala se paní Allensteinová, když přišla do kuchyně a podívala se do trouby.

Ještě chvílku; nebo to můžeš vypnout, ona se dopeče,“ řekl a začal skládat prázdné igelitky. „Kam ti je mám dát?“

„Ukaž, vezmu si je do auta; až zase pojedu nakupovat, abych je tam měla.“ Pan Allenstein si sedl ke stolu, paní Allensteinová mu ohrála čaj a namazala zakoupené čerstvé pečivo.

„Mami, přijelo k nám nějaké auto,“ řekl Lukáš a nepřestával se dívat ven.

„To je Alice, říkala, že dnes přijede,“ řekla paní Allensteinová. Jaká Alice? Auto řídila starší žena, vedle ní seděla také žena, která však vypadala podstatně mladší než řidička, mohla by to klidně být její dcera.

„Jaká Alice?“ zeptal se, když obě ženy vystoupily z auta.

„Kamarádka, nedávno jsem ji potkala a dala jí svoji adresu.“

„Půjdeš otevřít, mami?“ zeptal se. „Zvonek nám totiž nefunguje.“

„Jak to?“ podivil se pan Allenstein.

„Nevím, asi došly baterky. Mami, tak půjdeš tam?“

Jo,“ řekla paní Allensteinová a šla se přivítat se svojí kamarádkou. Lukáš si nalil teplý čaj; otevřel troubu a vytáhl plech, který položil na kredenc, vzal nůž a rozkrájel buchtu na malé čtverečky, jež přenesl na kulatý talíř a postavil na stůl; poté se napil čaje. Dolil si hrnek, zavolal Nelu a šel do svého pokoje.

„Dobrý den,“ pozdravil, když procházel okolo paní Alice. Paní Allensteinová chytla Lukáše za pás.

„Můj syn Lukáš,“ pronesla se zvláštní pýchou v hlase. Je na mě pyšná! „Alice a její dcera Lucie.“

„Těší mě,“ řekla paní Alice a podala mu ruku; přidala se i Lucie, měla dlouhé světlé vlasy a štíhlou postavu. Podíval se na ni. Všiml si, že si ho prohlíží, a sklopil zrak; poté odešel.

Šálek čaje si postavil na stůl. Křeslo přisunul blíže k oknu, neboť se začínalo stmívat a nechtělo se mu rozsvěcovat lampu, zapálil svíčky a posadil se. Napil se horkého čaje, na který lehce dosáhl, rozevřel knihu na založené stránce.

Příběhy z dětství a hry s vílami, dávná tajemství a nespokojená duše; věděl, co čte, ale nevěděl, o čem čte. Nevadilo mu to, ani ho to

netrápilo. Život dítěte... Mnozí říkají, že by se do tohoto věku rádi vrátili, že i dnes jsme děti, avšak každý ví, že ty roky máme dávno za sebou. I já se chci vrátit, i já chci pocítit volnost dětské naivity a bezstarostnosti, i já toužím omládnout; avšak vím, že vše s sebou přináší i své úskalí, jestlipak jste se někdy zamysleli nad tím, proč dítě tak často pláče? Nechejte si své rozumy, protože kdyby tomu tak bylo, proč to nezměnit? Problém není v dítěti, ale ve vás, v těch, kteří ho obklopují, kteří ho vychovávají, to je samotné jádro nářku a žalu té nebohé duše. Možná, že úplně malé dítě neumí mluvit, ale vycítí prostředí, ve kterém se pohybuje. Kdybyste mu věnovali více pozornosti, nemuselo by nikdy plakat, kdybyste si ho více všímali, nebylo by tak skleslé, kdybyste se více milovali, nebylo by v samém zármutku. Dítě je vašim odrazem, je zrcadlem vaší duše. Ano, i já se chci stát dítětem, ale bojím se konečné proměny. Bojím se lidí okolo sebe, protože si myslí, že jsou chytřejší, že jim nemám co nabídnout, nebudou mě chtít poslouchat, ani když budu sebevíce křičet a poté bez přestání nad jejich pýchou plakat. Bude to mé dětství – pro ně však jen nutná výchova malého budižkničemu – vidím vše, slyším vše, cítím vše a vše si i pamatuji a odnáším s sebou; s sebou navždy životem.

Pokoj se postupně ponořoval do šedi; denní světlo sláblo, natáhl se a rozsvítil lampičku.

Někdo mi kdysi řekl, že dítě se jen málokdy směje, že jeho úsměv je východem i západem slunce. Také se směji; a za nocí lítám k oblakům, a když se vznesu vysoko nad mraky, že nevidím střechy domů, vracím se zpět, neboť mám strach, že bych mohl spadnout a zabít se, a již nikdy nevzlétnout. Každý den je nový, a přesto tak stejný. Snad je to tak správné, snad to tak má být, snad se bojíme změny, snad tou změnou jsme my sami – jsem to já a jste to i vy.

Dveře do pokoje se otevřely. Naklonil se z křesla a pohlédl na mladou ženu, která k němu pomalu přicházela.

„Ahoj,“ řekl. „Potřebuješ něco?“

„Chtěla jsem si jenom s tebou popovídat,“ usmála se Lucie. Se značnou nechutí zavřel knihu a položil ji na stůl, hlavu si podepřel dlaní.

„Aha, a o čem si chceš se mnou povídat?“

„Já nevím, třeba o tobě, o mně,“ řekla a posadila se na postel. Lukášovi se rozšířily oči zděšením – sedla si na mou postel! Celý tento pokoj je moje svátost a jen pár vyvolených má neomezenou možnost se dotýkat mých věcí a libovolně je využívat. Nejenže mě vyrušila ze čtení, navíc mi vlezla do pokoje a roztahuje se mi tady. Co chce?!

„Omlouvám se, ale teď nemám moc času si s tebou povídat, musím ještě dočíst několik stránek a potom...“ všiml si, že se dotýká polštářů, na kterých spává Nela. „Ne, prosím tě, já... tedy..., mohl bych tě poprosit..., byl bych rád, kdybys...“ Vstal a rychle sebral dva polštáře nejbližší jí a sevřel je v náruči. „Nemám rád, když se cizí lidé dotýkají mých věcí,“ řekl a posadil se. S úsměvem se na něho podívala.

„Ale já snad nejsem cizí, už...“ pomalu si lehla na postel a přitom nepřestávala Lukáše sledovat; díval se, jak se postupně boří do peřin, pak ucukl pohledem. Všimla si toho. „Snad se mě nebojíš?“

„Ne,“ a křečovitě k sobě přitiskl svírané polštáře. Obratně se překulila na bok postele, nohama se dotkla podlahy a stanula před Lukášem. O co se to snaží? Přeskočilo jí snad? Snažil se na ni nedívat; očima těkal po podlaze, po stole, po stěnách, až uviděl svůj obraz, který visel naproti oknu. Dotkla se ho, cítil její ruce na krku, jak pomalu

sjížděly dolů a postupně rozepínaly knoflíky u košile. Chytil ji za ruku.

„Tohle nemusíš,“ řekl a pustil ji.

„Ale já chci,“ vzala mu z rukou polštáře a odhodila je. Dopadly na zem. Jemně chytla jeho hlavu a posadila se mu do klína, nahnula se blíž. „Pořád jsem pro tebe cizí?“ zašeptala.

„Ano.“ Usmála se a políbila ho na rty; neuniklo jí, jak sebou cukl. Mráz mu přejel po celém těle.

„Pořád jsem cizí?“ tiše se zeptala. Její tvář byla neuvěřitelně blízko, cítil jsem její teplý dech na své tváři, vlasy jí padaly do obličeje, ale jí to nevadilo; ač nerad, musel jsem přiznat, že je krásná. Letní vánek a letní bouře. Lístek spadlý z mladého stromu. „Pořád...“

„Tak to je teda velký problém, protože bych to moc ráda změnila.“

„Možná je to tak lepší.“

„Možná ne.“ Možná ne – dobrá odpověď. Řekla možná ne. Ale možná taky ano. Pohladel ji po vlasech, vzal do náruče a vstal.

„Je mi líto; budeš si muset najít někoho jiného,“ a postavil ji na zem.

„Chci tebe.“

„Nejsem to, co hledáš. Nemám ti co nabídnout.“

„Každý chlap má co nabídnout.“

Ode mne se ničeho nedočkáš.“

„Proč? Nelíbím se ti snad?“

„Ne, to ne, jsi krásná, ale...“

„Tak proč?“

„Nejde to. Je mi líto; sbohem.“

„Sbohem?“ nevěřicně na Lukáše hleděla.

„Už se nemáme o čem bavit, utíkej za svojí maminkou, jistě tě již hledají,“ nevěnoval jí jediný pohled, sehnul se a sebral polštáře a dal je zpět na postel. Neodpověděla. Rychle odešla z pokoje a s ránou za sebou zabouchla dveře. Stál uprostřed místnosti. Zapínal si knoflíky u košile.

Poslední dobou slunce stále častěji vysvítávalo; už dva dny nespadla k zemi jediná vločka sněhu. Zima brzy skončí, pomyslel si a zavolal na Nelu, která si hrála a poskakovala mezi stromy. Dávno sešel z cesty a zamířil doprostřed hustého hvozdů, který se táhl až k dalekým horám. Paprsky slunce prosvítaly větvemi stromů, jež se prohýbaly pod vrstvami navátého sněhu. Vítr jemně studil na tváři. Mohli byste jít hodiny a nepotkali byste žádného člověka; do těchto končin zamíří jen málokdo – les musíte znát, pokud se nechcete ztratit.

Pohladel Nelu po hlavě a směle vykročil do zelenobílého šera. Již dlouho si plánoval procházku, uvolnit mysl a nechat nohy, ať si samy vyberou směr; nezatěžovat se všedními starostmi a být sám sebou, být sám s přírodou, sít se s ní, stát se její součástí – ale nešlo to... Lili volala; již brzy se vrátí. Tak opravdu se vrací... Stýská se jí, myslí někdy na mě? Bude mě mít ještě ráda? Myslím, že nebude jako dříve – miluje Felixe. Miluje. Nevím, co to slovo znamená. Musela být jistě moc šťastná, neboť jinak by tam nepobyla tolik dní a tolik nocí. Těším se, až přijede. Chci jí ukázat mnoho věcí, chci jí povědět mnoho

novinek, které jsem se dozvěděl, chci aby věděla, co jsem všechno zažil, chci jí ukázat své nové obrazy a povyprávět o nově přečtených knihách. Sedneme si na postel a zapálíme svíčky, všude bude tma a my zase propovídáme celou noc, nikam nebudeme spěchat a ani nebudeme ospalí; popíši ji své sny a zeptám se, co si o nich myslí, a budu doufat, že i ona mi sdělí své noční snění. Zase budeme žertovat o své budoucnosti, čím chceme jednou být, v jakých domech budeme bydlet, jaké budeme mít luxusní auto s řidičem, kolik budeme vydělávat, s jakou slavnou osobností se budeme stýkat. Poté si poslechnu její vyprávění a její zážitky a přivoním si k jejím vlasům. Vždy krásně voní. Prolistujeme nové katalogy s oblečením a pomluvíme všechny manekýny a manekýnky; učeše mi vlasy a já budu mít jistotu, že jí nemusím za to nic dávat, že po mně nebude nic chtít, že je má nejlepší kamarádka. V létě pojedeme spolu stanovat, vždy jsme to plánovali, ale nikdy nám to nevyšlo, snad tento rok. Svěří se mi o Felixovi a bude se mě vyptávat na rady a já jí nebudu umět dát odpověď, přesto ke mně vždy přijde, nebo mi alespoň řekne svůj problém, abych věděl, že ji něco trápí, že je něco, co nezvládne sama.

Nepovím jí to, ale její láska k Felixovi mě zraňuje. Bodá mě a dovádí k šílenství, které se stupňuje, kdykoli si na jednoho z nich vzpomenu; přesto však nepociťuji hněv ani nenávist a ve svém nitru Lili štěstí přeji. Neumím se pouze rozhodnout. Ale vím, že takto je to snad i lepší, že takto to mělo být, nedalo se tomu zabránit. Za mnoho let se jednou potkáme a naše city již nebudou takové jako tenkrát, jako nyní. Stane se z ní krásná matka a manželka. Její děti mě budou nazývat strejdou. Pokud to neudělá sama, koupím jí štěně, protože si nedovedu představit život bez psa; děti ho budou mít rády a budou si s ním hrávat. Mnoho let...

A já?

Myslím, že u mě se moc nezmění. Stále budu vysedávat ve svém pokoji u okna a budu čítat své knihy za světla lampy a dvou svíček. Nela, jež zestárne a ztloustne, chlupy jí začnou vypadávat, časem ohluchne a oslepne a její chůze bude pomalá, bude stále pochrupávat na mé posteli. A čas půjde dál, neohlédne se, neoželí nás, neuroní jedinou slzu pro naše životy, pro náš zašlý úsměv.

Zestárneme.

Z Lili se stane pyšná babička a z Felixe pyšný dědeček a oba dva se budou s láskou starat o svá vnoučata. Zemřou spolu a šťastni.

A já?

Každý den se budu vracet na Nelin hrob a plakat do zmrzléhlíny, jež mi brání, abych si ji pohladil, abych na ni zavolal, abych ji mohl alespoň ještě jednou políbit na čumák. Každý den budu chodit v černém závoji a želet tu, jež mi byla stále na blízku a která je mi nyní vzdálenější než cokoli jiného na světě; a nikdo nepochopí můj zármutek. Budu se procházet sám parkem pod stromy, u kterých jsem si jako dítě hrával. Vlasy se mi zbarví šedí, oči zesmutní a zhorší se mi zrak, nohy mě budou často bolet a ruce se začnou třepat; budu stár – bez dětí, bez manželky, bez vnoučat, bez přátel, bez Nely. Snad to tak má vše být, snad se tomu nedá zabránit – je to náš osud? Žít a umřít? Bojím se, že ani toto léto s Lili stanovat nepojedu.

A Richard? Nestojím mu ani za obyčejné zavolání. Byl jsem blázen, když jsem kvůli němu jel zpět domů. Pro něho. Nezavolal mi, nedal o sobě jedinou zmínku a věděl, že jsem tu. Už mě unavuje věčně hrát dobrého človíčka, kterého každý využívá; mám své city, emoce, svůj žal i úsměv, copak si nezasloužím normální zacházení? Mává se mnou, jak se mu zlíbí. Sejdeme se, ale vzápětí opět pospíchá k Ingrid – jak tomu mám rozumět? Ne, tohle není on, tohle není muž, kterého vídám ve svých snech. Jeho činy a jeho slova jsou vznešenější, on mě miluje a také tak ke mně přistupuje. S Richardem si sice krásně popovídáme, ale to je vše. Unavují mě jeho hlášky o Ingrid, unavuje mě stále poslouchat, že na mě nemá čas, že musí pracovat. Chci jistotu; nemohu se věčně upínat na člověka, který si to ani v nejmenším nezaslouží. Obávám se, že od Richarda žádnou jistotu čekat nemohu. Je přelétavý jako pták. Chce všechno, ale ví, že vše mít nemůže. Jenže si nedokáže vybrat, tak to zkouší, jak to jde, přežívá ve své pochybné existenci, která se mu jednou zhroutí jako hrad postavený z balíčku karet. A on to ví. Snaží se zachránit. Ale postupně sleduje, jak jednotlivé karty pomalu za sebou padají a oddělují se od ostatních; vše, co si v životě vybudoval a v co věřil, se mu rozpadá. Chci stavět na pevnějších základech, než které mi může nabídnout. Můj pohár trpělivosti právě přetekl.

Láska. Milovat. Bojím se těchto slov, bojím se jejich reálné podoby; přesto toužím je prožít... Uvědomuji si, co riskuji, co mohu ztratit a také ztratím. Babička mi říkala, že z lásky strach mít nemusím, že pouze vyletím do výše a dotknu se té krásné hvězdy štěstěny a hned zas spadnu dolů; že jsem příliš plachý, abych vydržel déle nahoře – a to bude má záchrana i má záhuba. Důležité však prý není, jak dlouho jsi s milovanou osobou, ale mnohem podstatnější je, s kým jsi. Kdo jsi ty a kdo je on. Jste to vy oba nebo dva odlišní lidé? Richard je odlišný, proč jsem si to dříve neuvědomil? Neviděl jsem, nechtěl jsem vidět. Teď vidím. Lidé láskou opilí si často neuvědomí věci, jež jsou pro jiné samozřejmostí.

Sebeobětování.

Když si vzpomenu na své sny a postavy, které v nich vídám, je mi do pláče. Jsem sobecký, když teskním nad tím, co mít nemohu?

Vodou a půdou, nebem a zemí, duší a myslí, musím ujít dlouhou cestu, než dorazím ke svému vytouženému a vysněnému cíli – podaří se mi to někdy? Dojdu svého konce? Cesta je mi daná, již je vyznačena na mé mapě osudu a již jsem na ni vstoupil. Nemohu se vrátit a ani nemohu sejít. Musím dál a nesmím se ohlížet za těmi, již zůstávají pozadu. Odejmut pouta a vyskočit a letět...

Nadzvedl větev, aby se dostal mezi stromy až k lesní cestě, která se táhla zpět na sever. Ve sněhu nebyly žádné stopy ani žádné otisky; Nela skotačivě běhala a vyhazovala tlapkami a čumákem zbylý sníh do výše.

Nemrzlo, slunce opět začínalo žhnout, sníh již všechen roztál, pouze za nocí se stále udržovaly přízemní mrazíky.

Časně ráno vstal; byl netrpělivý. Rychle se oblékl. Stále se díval na hodiny – sledoval čas. Došel do kuchyně a připravil si snídani. Byl v domě sám pouze se psem. Nasypal do misky granule a položil ji na zem, do druhé nalil studenou vodu; Nela si nabízené žrádlo nedůvěřivě očichala, chvíli postávala a pokukovala po Lukášovi, než se dala do své oblíbené mlsky.

Tak a je to tady. Za pár chvil, ani ne za hodinu, ji znovu uvidím. Jaká bude? Jaký budu já? Přijede sama, nebo s ním? Měl bych něco koupit na přivítanou, něco, co by potěšilo, něco, co má ráda, něco, za

co se usměje. Opět pohlédl na hodiny, zbývala mu půlhodina do Lilianina příjezdu. V hale si obul boty a oblékl si bundu, vyšel ven. Zamkl. Foukal studený vítr; lidé spěchali do práce, první obchody se začínaly otvírat, městem jela nekonečná kolona aut podrážděných řidičů, kteří na sebe vztekale troubili. Zabočil a utíkal přes park, potkal několik pejskařů, již ráno prožívali ve spokojeném rytmu nevšedních dnů.

„Ahoj, Lukáš!“ zakřičel kdosi; otočil se a spatřil ženu. Jana.

„Ahoj, Jani,“ zastavil se a došel k ní. Přibrala, ale stále má veselý obličej, který dokázal každého povzbudit.

„Kam po ránu utíkáš?“ zeptala se.

„Za několik minut přijede autobusem kamarádka, tak jsem jí ještě chtěl na přivítanou koupit květiny nebo tak něco.“

„To je od tebe milé, a co jinak, co děláš?“

„No, přežívám. A ty? Stále jsi s Markem?“

„Ano, možná, že sis nevšiml, ale čekám dítě.“ Cože? Ona čeká dítě? Propána, to je úžasný! Bude mít malý! Jana... – stane se z ní maminka; maminka Jana. Jak ten čas letí! Jako bychom včera seděli spolu v lavici na hodině dějepisu, jako bych jí včera dal opsat domácí úlohu, vždy mi za to dala pusku na tvář, stejně jako ostatní holky. A ona teď čeká dítě... V tanečních jsem s ní tančil na ukončení. Měla překrásné modrobílé šaty a náhrdelník, který se ve světle neuvěřitelně leskl, až se za ní otáčel každý kluk, ale ona ne, ona byla se mnou a věnovala se pouze a jen mně. Jana... Napsala za mě písemku z matematiky, protože věděla, že mi matematika moc nejde. Když jsme se v hodinách nudili, posílali jsme si přes celou třídu papírky se vzkazy, ve kterých jsme pomlouvali vyučující a smáli se jim. Vždy měla zářící modré oči, byly tak jasné a dokázaly vidět člověku až do hloubi duše; před ní nemohla být skryta žádná faleš ani křivda, stačil pohled na ni, aby každý roztál. Je opravdu dobrá kamarádka. Je zvláštní a ode mne kruté, že jsem si na ni takovou dobu nevzpomněl a najednou, nyní, když tak spěchám, je zde a já si s ní chci popovídat, ale nemohu – nebo mohu? Mohu udělat cokoli, ale ponesu si své následky s sebou životem. Možná, že je na čase, abychom zorganizovali setkání se třídou, i když si myslím, že mnozí neprijdou. Je nádherně

sentimentální vzpomínat na dávné chvíle. Srdce změkne a je otevřené jako nikdy předtím.

„Gratuluji; bude z tebe dobrá máma, Jani.“

„Budu se snažit.“

„Jani, moc se omlouvám; víš, rád bych tě někam pozval a povídal si s tebou, ale jak jsem říkal, spěchám.“

„Jo, v pořádku, klidně utíkej.“

„Pořád bydlíš u starého mostu?“

„Ano, proč?“

„Dobře, tak co kdybych ti někdy zavolal a šli bychom si sednout třeba k Červenému lvu.“

„To by šlo. Půjdu ráda.“

„Skvělý. Opravdu se omlouvám, ale fakt budu muset jít.“

„O. K., tak zatím.“

„Měj se hezky,“ řekl a rozběhl se parkem; na konci zabočil do Šedé ulice a zastavil se až před malým obchůdkem s květinami. Otevřel dveře a vešel dovnitř; jeho zrak ihned padl na svazek modrých chrp. Koupil je všechny. Byl šťastný. Již rozvážným krokem vyšel z obchodu a zamířil k autobusovým zastávkám.

Na náměstí bylo mnoho lidí; autobusy jezdily každých pět minut, vždy z nich vystoupil dav lidí, který se vzápětí rozprchl po celém městě. Na malou chvíli se ocitl v samotě ponurého rána.

Minuty utíkaly

Lidé přicházeli a odcházeli. Stál a hledal onu známou a tak milovanou tvář. Oči mu tékaly ze strany na stranu, snažil se každého zaregistrovat a prohlédnout si ho, díval se po dívkách, které měly stejně střížené vlasy jako Liliana. Když tu se otočil a uviděl ji.

Konečně.

Po tak dlouhé době.

Na druhé straně náměstí stála Liliana a vedle sebe na zemi měla položené zavazadlo. Jeho tělem se prohnala zvláštní uvolňující síla; kdyby mohl, sedl by si na zem a chvíli na ni tupě zíral, dokud by ho sama neoslovila. Všiml si, že se na něho dívá, zamával jí.

Usmála se.

Zvedla nacpaný bágel ze země a vyšla k němu.

Mávala mu a smála se, rukama ve vzduchu malovala srdíčko a stále mu něco na dálku šeptala. Díval se na ni jako na překrásné zjevení. Asi ji opravdu miluji. Je to nádherný pocit ji mít opět u sebe.

Uslyšel zvuk trubky.

Čelist mu poklesla a nohy se mu podlomily. Jeho vnímání náhle rozlišovalo na dlouhé sekundy. Černé auto se pojednou tak rychle přibližovalo...

A Lili pořád šla.

Rozběhl se k ní. Křičel a mával, aby uhnula, ale ona se jen usmála. Její sladký úsměv, dvě řádky bílých zubů a šťavnaté rty. Vždy mě dokáže rozesmát, vždy mě potěší. Věděl, že to nestihne, věděl, co se musí stát a co se stane. Přesto však k ní natáhl ruku...

Vylétla do vzduchu. K Lukášovým nohám těžce dopadl její batoh. Černé auto prudce zastavilo. Řidič vystoupil a rychle běžel k hloučku lidí, aby zjistil, co se vlastně stalo. Lukáš se prodral lidmi, kteří v kolečku obklopovali ležící Lilianu. Dívala se – vypadlo to, že se dívá. Z hlavy jí tekla krev. Klekl si k ní a položil si její hlavu do klína. Jemně ji pohladil po tváři. Nedotkla se ho. Ležela. Její šat byl zbarvený rudě. Nebylo možno poznat, zda má další zranění. Někdo zavolal sanitku. Díval se na ni a ona na něho, přesto však věděl, že ona ho již nevidí. Oči se mu zaplnily hořkými slzami. Chtěl dýchat, ale nemohl. Ráno s krvavou příchutí, neobyčejně dusivý vzduch, který naplňoval jeho plíce jedem, jenž se mu rozléval do celého už tak ochromeného těla. Přikryl si tvář. Lilianina krev na jeho ruce mu stékala po obličeji a kapala na oblečení. Ne, to ne... – – – To mi nesmíš udělat... – Ale ano, – – – ona může cokoli...

Do davu vstoupili dva muži, kteří udělali prostor pro sanitku. Za chvíli se místo hemžilo policajty, kteří rozehnali přihlížející. Opatrně Lilianu položili na lehátko a odváželi pryč.

Seděl stále na místě. Její krev na asfaltové silnici rychle stýdla. Položil do rudé kaluže ruce. Naposledy se chtěl Liliany dotknout. Zvláštní byl pojednou tento dotyk. Sklonil se a plakal. Křičel. Řval jak lev, pro tu, již mu navždy odvezli, pro tu, již on miloval. V žilách mu pulzovala krev nenávisti i lítosti.

Za městem na nedalekém poli se do nebes vzneslo hejno černých vran. Za ustavičného krákání prolétlo nad náměstím. Zakroužily a zmizely. Vracely se domů. Zima je u konce.

A on plakal...

Seděl skrčený na hradbách. Utápěl se v myšlenkách, na které nenalézal odpovědi – nechtěl je najít. Nechtěl nic. Už ne. Nehýbal se. Nedokázal to, neměl dostatek sil. Chtěl skrýt svůj zármutek před okolním světem, ale ani to se mu nedařilo. Blázen, kdo miluje? – Jestli jsem kdy opravdu miloval, byla to pouze ona. Ona jediná, která si zasloužila mou přízeň i mou lásku. Nikdo se jí nevyrovná – Viktor ani Richard... – stýská se mi... Byla mým sluncem i měsícem, světlem i tmou, životem i smrtí – byla mnou a já jí. Hrozně to bolí.

Bolí. Tady uvnitř je prázdno. Bez ní je prázdno. Dívala se na mě a já na ni.

„Lukáší?“ Otočil se. Uviděl, jak se k němu blíží Richard. Richard... Seděl, neodpověděl. Richard přišel blíž a natáhl ruku.

„Ne! – Nedotýkej se mě,“ řekl Lukáš a zakryl si dlaní obličej.

„Je mi líto, co se stalo, ale...“

„Vůbec nic nechápeš.“

„Snažím se ti pomoci!“

„Ale já o tvou pomoc nemám vůbec zájem. Všechno, co jsem měl, všechno, v co jsem věřil, jsem ztratil. Tam – s ní – jsem to všechno ztratil. Už to nebude jako dříve. Nic nebude jako dříve.“

„Ale ty přece žiješ,“ řekl Richard.

„Ne. Už dávno jsem po smrti. Dneska ráno mi to bylo připomenuto. S ní zemřelo to málo, co jsem miloval. Jako kdyby ti někdo pokácel láskyplný strom, jako kdyby přestal vát vítr, jako kdyby ptáci přestali zpívat – jako kdyby skončil svět.“

„Rozešel jsem se s Ingrid – pro tebe,“ řekl Richard. Lukáš se ani nepohnul.

„Vůbec nic jsi nepochopil. Jsme smrtelní.“

„To vím, že jsme smrtelní – a co?“

„Každá chvíle je jedinečná. Naše životy jsou jedinečné – dřív jsem to nevěděl. Už vím, co je opravdu důležité. Víš co?“

– Život. – Pouze život... Vrať se k ní zpět.“

„Cože? Jak to myslíš, vrát' se k ní?“

„Tak, jak to říkám. Jdi zpět domů a pomiluj se s ní. Čekal jsem tě, věřil jsem ti, ale ty jsi mě zradil!“ pozvedl hlavu a podíval se Richardovi přímo do očí. „Nemiluji tě.“

„Ale vždyť..., vždyť jsi říkal...“

„Já vím, co jsem říkal. Ale hodně věcí se změnilo. Měl bys odejít.“

„Můžeš mi říci, co se ti stalo?“ zeptal se rozhněvaně Richard. „Co se stalo? Ty sis asi nevšiml, že je Lili mrtvá, že mě už takto žít nebaví. Celé roky čekám jenom na tebe, poslouchám, jak odjíždíš za Ingrid a vracíš se za mnou – já ale nechci být jenom tvůj pes. Mám svoje city, mám i své srdce. A dneska jsem přišel o svoji nejlepší kamarádku! Ty to asi nechápeš, že? – Ale já jsem ji miloval! Rozumíš? Miloval jsem ji! – A nikdy jsem jí to nedovedl říci...,“ po tvářích mu stékaly slzy, nemohl ani pořádně mluvit. Viděl jen rozmazané skvrny. „Už ji nikdy neuvidím...“

„A co mám jako teď podle tebe dělat?“

„Dělej si, co chceš – mně je to jedno. Tak už jdi!“ zakřičel a ponořil se do usedavého pláče. Rukama si držel hlavu, celý se třepal – žalem.

Richard se rychle otočil, chvíli zíral do prázdné tmy, poté se rozběhl a utíkal pryč. Už se nikdy neviděli. Nevěděl, proč tak mohutně pláče – to pro tu, co tolik miloval a která mu navždy odešla?

A byl sám. Tisíckrát za svůj život vyslovil přání být sám – a nyní se mu splnilo – s hořkou příchutí bytí. Byl sám. Tentokrát opravdu – nebyl to žádný pocit, či sen, či přání – byla to skutečnost.

Začalo pršet.

Budoucnost. Moje budoucnost... Zítra ráno budou lidé procházet ulicemi jako dnes, jako včera a jako každý den předtím. Jako by se nic nezměnilo. Ale něco ano... Já jsem se změnil. Se zánikem jejího smíchu pohasly všechny květiny, její vlasy už nebudou vlát ve větru – jak krásně voněly... A slunce..., již nikdy nespátí slunce – tolik milované zlatavé slunce. Celé dny budou zahaleny do šedých mraků a zvadlých závojų. Přejít hory a pohoří a dojít štěstí.

Rozhlédl se. Utřel si slzy a vstal. Podíval se na tmavé město, odcházel. Zanechal vše za sebou. Šel ulicemi. Lidé již dávno spali. Minul několik bloků, zahnul doleva a vydal se nahoru k autobusovým

zastávkám, poté zahrnul opět doleva a vyšel mezi obytnými domy. Než je všechny prošel, uběhly

nejméně dvě hodiny. Chtěl se vrátit; byl po dnešku velmi unavený, hlava ho bolela stejně jako celé jeho tělo. Nakonec zašel po schodech do parku. Světla zde nesvítila. Posadil se na lavičku a tiše poslouchal šumění větru ve větvích. Bylo jaro. První jarní den. Zlehka zavřel oči. Usínal...

◆ ◆ ◆

„Už jsi někdy zemřel?“

„Ne. A ty ano?“

„Taky ne.“

„Myslíš, že zemřeme spolu?“

„To asi ne. „Nevěřím v nebe.“

„To ani já.

„Když ale nevěřím v nebe, kam potom půjdu?“

Blanka Götzová **Vrány**

Vydalo nakladatelství Eroika, s. r. o.,

Nad Spádem 10,147 00 Praha 4,

e-mail: eroika@eroika.cz, www.eroika.cz,

v roce 2009 jako svou 89. publikaci.

Odpovědná redaktorka Mirka Slámová.

Grafická úprava Aleš Lederer.

Sazba Adam Lederer (*ProAL*).

Vytiskly Těšínské papírny, s. r. o., Český Těšín.

Vydání první. Stran 168.

Cena 280 Kč.